

שבירי אור

פרשת

ויחי

תשפ"ד

043

קדתי יעקב

פירש רש"י:
יעקב אבינו לא מת

השיעור
ביארציי"ט
מוהרנ"ת
זיע"א

שיעורים

"לקדקד נזיר אחיו" — שהצדיק הוא הקדקד, הוא ה"נזיר אחיו" — המבחר באחיו, אחרי שהיה [יוסף] 22 שנה בכלא, בבית סהר, ומלך זה גם כלא, מלך זה כלא יותר גרוע, בכלא אדם עוד לבר, יכול להתבודד, בתור מלך הוא לא יכול לעשות כלום, הוא שבו, עוד יותר גרוע מכלא, 22 שנה בלי אבא ובלי אמא. ואז הוא זכה להיות "נזיר אחיו", הוא רק ראה את ה' מול הפנים. גבר קפוז, הוא רק ראה את ה' יתברך מול העינים, 22 שנה הוא רק רוקד, הוא לא מפסיק לרקד שניה, כי העקר זה הרקודים והשירים, זה "שיר חדש".

כי עכשיו אנחנו בעשרה בטבת תשפ"ד, כתוב ב"אור למאיר" — הנקד של ה"בני יששכר"

יהי רצון... הריני מקשר את עצמי בלמודי, לכל הצדיקים האמתיים שבדורנו ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ המה, ובפרט להצדיקים — רבנו ורבי נתן — האמתיים והקדושים, צדיקים יסוד עולם, נחל נבע מקור חכמה שמחה ואמונה, רבינו נחמן בן שמחה בן פיגא, ורבנו רבי נתן, זכותם יגן עלינו ועל כל ישראל, אמן. הריני לומד...

עשרה בטבת, העשירי לעשירי, בחדש העשירי ביום העשירי, אז שומעים את כל עשרת הדברות מחדש, מקבלים רוח נבואה, "לקדקד נזיר אחיו" (בראשית מט, כו), השנה [עשרה בטבת] זה יוצא בפרשת ויגש, שנה הבאה יצא פרשת ויחי.

לא היה כלום. אם שני אדמור"ם היו נוסעים לאומן — לא היה שום דבר. אפלו הנשיא טראמפ אמר: דבר ראשון הוא יהיה נשיא הוא יסע לאומן. כלומר שעל ידי הצדיק מתגירים ראשי ממשלות, מתגירים אנשים הכי הכי בכירים. נעשים גרים בכל העולם, הנשיא של ארגנטינה הודיע שהוא רוצה להתגיר, [הוא אמר:] עכשיו אני נשיא, אני צריך לעבד 24 שעות, גם בשבת, אני רק אגמר את הנשיאות אני דבר ראשון הולך להיות יהודי. דבר ראשון זה להיות יהודי, כל אחד צריך לדעת להיות יהודי, הנה

שעכשיו זה היארצייט של ה"בני יששכר", זה יהיה בשבת הבאה, אז ה"בני יששכר" הנכד שלו הודיע שתשפ"ד כבר שנת הגאלה, כבר תהיה הגאלה הסופית — "כח מעשיו הגיד לעמו" (תהלים קיא, ו), (פעמים) [כ"ח פעמים] כ"ח זה תשפ"ד $[28 \times 28 = 784]$, [כ"ח זה פעמים דוד $2 \times 14 = 28$].

עכשיו מתגלה משיח בן דוד זה רבנו, ומשיח בן יוסף זה רבי נתן, רבי נתן היה משיח בן יוסף ורבנו היה משיח בן דוד, אלה שני המשיחים שחכו להם מבריאית העולם. אם העולם היה מאמין בשני המשיחים האלה לא היה שואה,

מראי מקומות והערות

ממש, שאהו בחינת גרים פנ"ל: (ה) וזה בחינת רעמים. כי על ידי גרים שנעשין על ידי מטה עז ה"ל, על ידי שהסטרא אחרא מברחת להחזיר כל הקדשה שבלעה, עם עצמות חיותה פנ"ל, על ידי זה נתברר ונתגדל כבודו יתברך... שאהו בחינת רעמים, בחינת: "אל הכבוד הרעים". כי הרעש והפרסום שנתפרסם כבודו יתברך על ידי הגרים, זה בחינת רעמים, שהם קול רעש גדול. כי אמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות טז): 'מאי רעמים ענין דשפכי מיא לתדד'. 'ענין דשפכי מיא', זה בחינת הסטרא אחרא, שהיא בחינת (איהרה): "סבת בענין לך מעבר תפלה". הינו הקלפות המעקבים את התפלה כשחוזרים ושופכים מימי הדעת שבלעו, זה בחינת: 'ענין דשפכי מיא' ואז נתגלה כבודו יתברך, בחינת: 'זכבוד ה' נראה בענין' (שמות ט"ו), וזהו בחינת רעמים פנ"ל. וצל פן צרופ גרים הוא ראשי תבות: "רעם גבורתו מי יתבונן" (איוב כ"ו), כי גרים הם בחינת רעמים פנ"ל:

1 ליקוטי מוהר"ן תנינא תורה ח (א) ...כי קשה הבעל פח מתפלל תפלה בבחינת דין, ואזי הסטרא אחרא רוצה לבלע אותה, פי היא בולעת תמיד התפלות שהם בבחינת דין פנ"ל. ואזי קשה היא רוצה לבלע זאת התפלה של הבעל פח שהיא בבחינת דין, אזי זאת התפלה היא עומדת בבית הבלעה שלו, בבחינת (שם מ"א): "בצנארו יליו עז"; הינו התפלה של הבעל פח הנ"ל, שהיא בחינת מטה עז, היא עומדת לו בצנארו, בבית הבלעה שלו, ואזי הוא מברח לתן הקאות, הינו שהסטרא אחרא מברח להקיא ולהוציא כל הקדשות של הדעת והתקנות והתפלות שבלע, בבחינת (שם ט): "חיל פלע ויקאנו". ולא די שהיא מקיא ומוציא כל הקדשה שבלע, אף גם הוא מברח להקיא ולהוציא עצמות החיות שלו ממש, בבחינת: 'מבטנו יורי שנו אל'; הינו שמוציא ומקיא עצמות חיותו ממש: וזהו בחינת גרים שמתגדל, שהם היו תחלה מעצמות הסטרא אחרא ממש, ועכשיו חוזרין אל הקדשה. פי הסטרא אחרא מברח להקיא ולהוציא עצם חיותו

אָחיו, זֶה הָאֹר גְּדוֹל. שְׁנֵה הַבָּאָה
 זֶה יֵצֵא וַיְחִי, הַשְּׁנָה זֶה וַיִּגַּשׁ, וַיִּגַּשׁ זֶה
 יוֹתֵר גְּדוֹל מִוַיְחִי, כִּי וַיִּגַּשׁ זֶה "אֲנִי
 יוֹסֵף" (בְּרֵאשִׁית מ"ה, ג), הַצְּדִיק צוֹעֵק "אֲנִי
 יוֹסֵף". אָדָם לֹא מִבֵּין לָמָּה הוּא חוֹלָה,
 כִּי הוּא עוֹד לֹא מֵאֲמִין בַּצְּדִיק. לָמָּה
 הוּא חוֹלָה? הוּא לֹא מֵאֲמִין בַּצְּדִיק,
 אִם הוּא יֵאֲמִין בַּצְּדִיק הוּא לֹא יִהְיֶה
 חוֹלָה. בְּרִנֵּעַ שְׂאָדָם מֵאֲמִין בַּצְּדִיק אִז
 הוּא מְקַבֵּל רוּחַ נְבוּאָה, "שִׁירוֹ לֵה" שִׁיר
 חֲדָשׁ כִּי נִפְלְאוֹת עֲשֵׂה" (תְּהִלִּים צ"ח, א).
 הַיּוֹם אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים בְּכָל הַתְּפִלָּה:
 "הַמַּאִיר לְאָרֶץ וְלְדָרִים עֲלֵיהָ"

רוֹאִים שְׂכָל הַגּוֹיִם רוֹצִים כְּבָר לִהְיוֹת
 יְהוּדִים, כָּל הַגּוֹיִם, בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכֶּלֶל.
 הוּא לוֹמֵד כָּל יוֹם אַרְבַּע שָׁעוֹת יְהוּדוֹת,
 הֲלוֹאִי שְׂאֲנַחְנוּ נִלְמַד כָּל יוֹם אַרְבַּע
 שָׁעוֹת יְהוּדוֹת, אִם אָדָם יִלְמַד כָּל יוֹם
 אַרְבַּע שָׁעוֹת יְהוּדוֹת הוּא יִהְיֶה הַצְּדִיק
 הַכִּי גְדוֹל.

אִז נִהְיֶה רְעֵמִים בְּעוֹלָם! רוֹאִים
 שְׂהַגְרִים מִתְגַּיְרִים עַל יְדֵי הַצְּדִיק,
 זֶה רַק עַל יְדֵי הַצְּדִיק. זֶה הַרְבֵּה אֲמַר
 בְּתַקְסוֹס, שְׂעַל יְדֵי הַצְּדִיק מִתְגַּיְרִים,
 כָּל הָעוֹלָם רוֹצֵה לְהַתְגַּיֵּר, כִּי הַצְּדִיק
 מְגַלֵּה כְּזֶה אֹר גְּדוֹל — לְקַדְקַד נְזִיר

מֵרֵאשִׁית מִקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

לו לאברהם אבינו שכל הרואה אותה אם היה חולה מתרפא
 שנאמר ו'ה' בוך את אברהם בכל, וכשמת נטלה הקב"ה וקבעה
 בגלגל חמה שנאמר ורחח לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא
 [כנפיה].

2 [מורינו הרב בשבת פרשת ויגש תשפ"ד ביאר עניין זה יותר,
 שהרי כתוב שמש צדקה ומרפא בכנפיה, ועל ידי שבוראים
 השמש על ידי התפילה כפי שהזכיר, ממשיכים הרפואות
 הנמשכות מהשמש, ועניין זה שהרפואות נמצאות בשמש
 מבואר במדרש: ילקוט שמעוני מלאכי פרק ג אבן טובה היתה

ימינו ולא הירח של ימינו, השמש של ימינו זה רק גז — גז הליום, יהיה משהו חדש לגמרי, יהיה משהו חדש לגמרי. "שירו לה' שיר חדש כי נפלאות עשה".

ואז יתגלה עולם חדש לגמרי, אנחנו עכשיו בתשפ"ד, זה לקראת

בריאת עולם חדש לגמרי, על ידי שבאים לצדיק ביארצייט כזה — עשירי לעשירי, שזה היום הכי גדול בשנה שהיה צריך לרדת בית מקדש של אש, ואז נבוכדנצר סמך (יחזקאל כד, ב), כי "לא האמינו מלכי ארץ כל ישבי תבל כי יבא צר ואויב בשערי ירושלים" (איכה ד, יב), אי אפשר היה להתקרב, וסנחריב עבר את הירדן — לא נשאר מים, מאתים ששים אלה רבוא. אלה רבוא זה עשר מליון, ומאתים ששים [אלה רבוא] זה שני מליארד שש מאות מליון, פחות אחד. אז שני מליארד אנשים עוברים את הירדן — לא נשאר מים. לא היה מאיפה לשתות מים, הלכו להביא מים. לחפש מים, לא היה מים, לא היה מים. וברגע שהוא הגיע לשערי ירושלים יצא מלאך ה' והפה במחנה אשור מאה חמשה ושמונים אלה (מלכים ב' יט, לה; ישעיה לז, לו).

שואלת הגמרא את הסתירה: פעם אתה אומר "מאתים ששים אלה רבוא" — שני מליארד שש מאות

ברחמים", "המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית", "יוצר אור ובורא חשך עשה שלום ובורא את הכל", אנחנו מברכים על השמש של ימינו, כל התפלה אנחנו בוראים אותה מחדש, מי שלא מתפלל שחרית — הוא לא ברא את השמש, אז הוא הולך בחשכה, הוא לא רואה כלום, הוא מקבל את כל המחלות.²

כל השחרית זה דוקא בנין החמה, אומר הרמב"ם: דוקא בנין החמה! אחרי הנץ זה כבר לא תפלה, זה סתם אמרת פסוקים, אמרת תהלים, אמרת לקוטי תפלות, אבל שנוי העולם — בריאת העולם מחדש — שאנחנו בוראים את העולם מחדש בכל יום, אדם צריך לדעת; אם הוא לא קם ותיקין הוא לא ברא את העולם. אז משהו אחר ברא את העולם. אז הוא הולך בחשכה, אין לו שמש, אין לו ירח, אין לו כלום, אין לו כוכבים.

"ומסדר את הכוכבים במשמרותיהם ברקיע כרצונו", מתפללים מעריב עם הצדיק אז מסדרים את הכוכבים מחדש, "ומסדר את הכוכבים במשמרותיהם ברקיע כרצונו". כל זה רבנו אומר בתורה "תקעו — תוכחה", שלעתיד לבא יהיה שמש חדשה וירח חדש לבנה חדשה, זה לא השמש של

(מט, כו) וגם בנזאת הבכרה (דברים לג, טז), משה אומר את זה פעמים, כותב את זה בתורה. כי עד משה לא ידעו בכלל מה הספור, [שיעקב רצה באמת בתחילה רק את רחל], כי מה אומרת לאה: "המעט קחתך את אישי" (בראשית ל, טו), חצפנית שפמוך, לא די מה שגזלת לי את הבעל, את גם גזלת לי את הדודאים, לוקחת לי את הדודאים... כל אחד צריך להביא דודאים, כלם צריכים לראות שממך יהיה פה דודאים, מיד לדאג שיהיה פה דודאים, בזכות הדודאים יש לנו את חנכה, "הדודאים נתנו ריח ועל פתחינו כל מגדים" (שיר השירים ז, יד), "מגדים" זה שמן זית זך, אדם צריך לראות שיהיה פה דודאים, זה דבר ראשון לפני הכל, שכל אחד יביא פה דודאים, הדודאים זה צורה של בן אדם עם ידים ורגלים, אין לנו את הפרי הזה היום, אבל מי שיכול להביא את הדודאים, אז על המקום אז הוא... אז על ידי הדודאים אז ירד יששכר לעולם, יששכר, "יששכר חמר גרם רבץ בין המשפתיים" (בראשית מט, יד) — אדם צריך ללמד תורה כמו חמור, פשוט ללמד תורה כמו חמור.

אדם צריך לדעת; רבנו — זה ללמד תורה, אין דבר אחר! תורה א' זה: על ידי התורה מתקבלים

מליון, פעם אחת אתה אומר "מאה ושמונים וחמשה אלף"? אומרת הגמרא: לא, זה ראשי גיסות, כל אחד היה ממנה על מאה אלף איש, אז יחד זה שני מליארד שש מאות מליון, ויותר מזה. אז שני מליארד שש מאות מליון אנשים הגיעו מכל קצוות העולם, כל הענין [שלהם] היה להחריב את ישראל.

כמו עכשיו באו"ם; 153 מדינות הצביעו נגד ישראל, רק 10 בעד, 23 נמנעו, כל העולם כעת הוא נגד ישראל, כלם רוצים להחריב את ישראל, כלם רוצים להשמיד את עם ישראל, אומרים שהיטלר צדק והחמאס צדק, החמאס צריך להשמיד את כלנו.

כמוכן שמכל הדברים האלה זה נהיה הפך על הפך, ברגע שמאמינים בצדיק אז הכל נהיה הפך על הפך. אז ראשי תבות "נביא" זה "בשבעים נפש ירדו אבתוך", הרבה אומר: אתה רוצה רפואה למחלות? תאמין בצדיק האמת! אחרי שאתה מאמין בצדיק האמת — אתה תקבל רוח נבואה, אתה תוכל לראות מסוף העולם ועד סופו, כמו רבי נתן — ראה מסוף העולם ועד סופו.

"לקדקד נזיר אחריו" זה הולך על רבי נתן, פעמים, גם בבראשית

רבנו: ה' הולך לברא עולם חדש לגמרי לגמרי, זה לא העולם שהיה עד היום, זה לא אותה השמש ולא אותה לבנה. לכן זה התורה האחרונה של רבנו — תורה ח', שהרבה מגלה פה את כל הסודות מה הולך להיות... "ונבאו בניכם ובנותיכם" (יואל ג, א) — כלם יהיו נביאים, בנים ובנות, יש מאות אלף נביאות ויש מאות אלף נביאים. כתוב "נפת תטפנה שפתותיך כלה" (שיר השירים ד, יא) — כל הבנות יהיו נביאות, בזמן הבית כלם היו נביאות, דבורה הנביאה, יעל היתה נביאה, כלם היו נביאות.

היא [יעל] ידעה בדיוק איפה נמצאת הנשמה של רבי עקיבא, יעל היתה נביאה, היא ידעה שהנשמה של רבי עקיבא נמצאת ברקה [של סיסרא], אז צריכים להוציא את הנשמה של רבי עקיבא, ולכן היא חפשה יתד, ויתד — אי אפשר לדקר עם יתד, זה שגעון, זה פשוט שגעון, אני אומר לכם, אני רוצה להגיד לכם את האמת — זה שגעון, [היא היתה צריכה] לקחת סכין, אולר, סכין יפני. יתד זה עבה, כל אחד יודע מה זה יתד, זה בשביל האהלים. איך אפשר לדקר רקה עם יתד? אי אפשר בכלל! הוא יתעורר תוך שניה ויחנק אותה. אבל לכן היא גדולה משרה

התפלות והבקשות. חושבים שברסלב זה לרקד על הטנדרים, לרקד ברחובות. צריכים לרקד 24 שעות, אבל צריכים בשביל זה ללמד שמונה שעות, אם אדם לא לומד שמונה שעות הוא לא יכול לרקד שניה, "שאו זמרה ותנו תף" (תהלים פא, ג), "שאו זמרה" — אם תקבלו על תורה אז תוכלו לרקד, תוכלו לשיר. מה שאדם שר בלי למוד תורה אז זה לא שירה, אז מחר הוא יפסיק, זה סתם התפרעות, זה לא שירה. נדב ואביהוא, הרבה אומר בתורה מ"א: הם מהיצר הרע, זה שירה בלי למוד תורה זה לא שירה, אדם צריך לשאת על זמרה ותנו תף", אדם צריך לשאת על תורה, ללמד שמונה שעות גמרא.

כל הכנס הזה זה שאדם ילמד שמונה שעות גמרא, גומרים ב-00:00 לומדים עד 8:00 בבקר. לומדים בלי הפסק שמונה שעות, אם מתחילים להתפלל ב-05:00 — 6:30 זה הנץ, אז אפשר להשלים הלואה, יום ששי, אחרי זה יש שבת ארכה.

והשבת זה הזמירות, העקר זה הזמירות, ששירים זמירות על הנסים שהולכים להיות עכשיו, עכשיו הולך להיות עולם חדש לגמרי, אחרי כזה יארציט של רבי נתן, אז "שירו לה" שיר חדש כי נפלאות עשה", אומר

איך ילדה בת שלש יכולה להשקות עשרה גמלים, אין דבר כזה בעולם. היא תבא הפיתה יקשרו אותה לגדר, ככה נוהגים בשטחים עד היום, שמים לה סמרטוט בפה, וידיים על הגב אל הגדר, והיא ככה בשלג, בכפור. עוד מעט יורד שלג, שבוע הבא כבר יהיה אפס מעלות. וככה באפס מעלות היא צריכה להיות קשורה לגדר, "לעת ערב" (בראשית כד, יא) אם היא תאחר חמש דקות — יקשרו אותה לגדר. ורבקה יודעת שעוד חמש דקות היא מאחרת וקושרים אותה לגדר, "לעת ערב", עכשיו זה היה "לעת ערב", כבר ערב, כבר רבע שעה.

כתוב בזהר שבשעה הזאת [ששואבים מים לעת ערב] היה אסור לגבירים לבנים להיות ברחובות, פי יש שעה

רבקה רחל ולא, כי היא אמרה: אני לוקחת יתד, לא סכין, דוקא יתד, יהיה לי נסים. היא ידעה שיהיה לה נסים, היא היתה נביאה, שעם יתד היא תוכל לתקע ברקה. "מים שאל חלב נתנה" (שפטים ה, כה) — אדם מבקש מים צריכים להביא לו חלב, "מים שאל חלב נתנה".

כמו: "הנערה אשר אמר אליה הטי נא כדך ואשתה, מעט מים" (בראשית כד, יד) — מעט מים, חצי כוס, היא תגיד "גם כן לגמלים", הגמלים שותים בשביל שלשים יום ושלשים לילה, זה ביחד שלשים, עשרה גמלים נפל אחד שותה לשלשה ימים, הדבשת של הגמל זה מיכל מים, מגדל מים, כל גמל הולך עם מגדל מים, ספינת המדבר, הולך עם מיכל מים, הוא לא צריך לשותות שלשה ימים ושלשה לילות.

האשה טפשה — גם הילד יצא טפש, הילד הולך אחרי האמא, אז צריכים אשה משפלת, הרב'ה אומר את זה בתורה ב' חלק ב': אדם צריך אשה משפלת, חריפה, שנונה, אחרת — הילד יצא טפש, הוא לא יוכל ללמד, הוא לא יבין את האל"ף ביי"ת, אז מאיפה אדם לוקח אשה משפלת? איך הוא יגיע לאשה משפלת? בזה שהיא נותנת טפת מים? כל בדואית תתן מים, כל ערביה תתן לך מים. אלא היא אמרה לו "אשאב", הוא אמר לה "השקיני" והיא אמרה "אני רק שואבת", אני... זה מספיק שהם רק ירטיבו טפה את הפה, הם שתו לפני שעה, אני רואה עכשיו, אני רואה עליהם, ישר היא הבחינה שהם שתו לפני שעה. אז הוא הבין שהיא [אשה משפלת].

פי אשה צריכה שלשה תנאים: גם צניעות, גם משפלת, וגם חסד. אז ה'ה' לה את כל השלשה תנאים, הוא אמר אני אגיד לה שתשקה אותי טפה מים, ותאמר שתה אדוני וגם גמליך אשקה. עשרה גמלים אי אפשר להשקות, אין דבר כזה, הם שותים לשלשים יום, צריכים שלשים יום להשקות עשרה גמלים. אז בפרק י"ז כתוב שזה 17 יום הליכה ברגל, ובשלש שעות בא. בפרק ששה עשר, מהלך

שהבנות הולכות לשאב מים, שום גבר אסור לו להיות ברחוב באותו רגע, ופתאם לבן שומע שמישהו מדבר עם אחותו, איזה חצפן אחד מדבר עם אחותו, הוא בא לתת לו 'על הראש', פתאם הוא רואה שזה הוא דומה לאברהם אבינו, הוא הכיר את אברהם, הוא רצה מיד לדקור אותו. אז המדרש אומר: "על הגמלים על העיני" (בראשית כד, ל) — מיד הוא עף באויר, "על העיני" — הוא עף באויר — "על העיני", והוא עף באויר, ועם הגמלים, עשרה גמלים עפים באויר, וככה הוא הגיע מחברון לחרן, חרן היום זה קרוב, זה כאן, זה next turn [= הפניה הבאה], אפשר מיד לסע לחרן אחרי השעור, בחרן מראים את הכבשן, מראים את המקום שזרקו את אברהם לאש, הכל מראים היום. אז הוא צריך להגיע לחרן, זה 17 ימי הליכה, כתוב בפרקי דרבי אליעזר פרק 17: להגיע לחרן זה 17 ימים ברגל או על החמור, גם על הגמלים זה 17 יום, הוא עשה את זה בשעה אחת. ורבקה אומרת לו: מה קרה כאן? "הנערה אשר תגיד לי אשקה" (בראשית כד, יד), לא, היא רק אומרת "אשאב" (שם, ט), מה זה "אשאב"?

פי כתוב "בית והון נחלת אבות ומה' אשה משפלת" (משלי ט, יד), אם

שְׁבַעַה עֶשֶׂר יוֹם, וּבִשְׁלֹשׁ שָׁעוֹת בָּא הַעֶבֶד לְחָרֵן. אִזּוּ הִיא אוֹמְרַת: עֲכָשִׁיו הֵם שָׁתוּ, מָה אַתָּה רוֹצֵה, [לִכְן אִמְרָה רַק: אֲשַׁב].

וּבַחַיִּים הִיא לֹא יִצְאָה [מִפְתַּח בֵּיתָה], הִיא הֵיטָה בַת מְלָכִים, בְּתוֹאֵל הִיָּה מְלֶךְ, הִיא הֵיטָה בַת מְלָכִים, הִיא בַחַיִּים לֹא יִצְאָה לְשֹׂאב. בְּאוֹתוֹ יוֹם נִהְיוּ כָּלֵם חוֹלִים, וְהִיא בַחַיִּים לֹא רָאָתָה אִישׁ בְּכָלֵל, הִיא לֹא יָדְעָה אִיךָ אִישׁ נִרְאָה, חוּץ מֵאֵת אַבָּא שְׁלָהּ הִיא לֹא רָאָתָה אֶף אֶחָד. [לְשׁוֹן הַפְּרָקִי דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר:] "יִצְאָה לְשֹׂאב מִים בְּאוֹתָהּ שְׁעָה, וְהִנְעִרָה שְׁלֹא הֵיטָה יוֹדַעַת אִישׁ" — פְּתָאם הִיא רוֹאָה מִיִּשְׁהוּ עוֹמֵד שָׁם, עֵנֶק, עַג מְלֶךְ הַבָּשָׂן, הִיא הֵיטָה עֵנֶק, הִיא הֵיטָה גְבוּר, הִיא אוֹמֵר לְיִלְדָה בַת שְׁלֹשׁ "תְּבִיאִי לִי מִים", תִּקַּח מִים לְבַד, מָה אֲנִי הַמְּשַׁרְתֵת שְׁלֶךְ? אֲנִי הֵ[נִ] שְׁלֶךְ? אֲנִי הַשְּׂמֵשִׁית שְׁלֶךְ? מָה אַתָּה עוֹשֶׂה אוֹתִי שְׂמֵשִׁית? תִּקַּח כֹּד וּתְמַלֵּא לְךָ מִים, יֵשׁ לְךָ עֶשְׂרֵה גַמְלִים עִם כַּדִּים עִם הַכֵּל, עִם קוּלָה, עִם כָּל סוּגֵי הַמְּשַׁקָּאוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, יֵשׁ לְךָ כָּאֵן כַּדִּים בְּלֵי סוּף, אַתָּה יוֹרֵד לְמַעְיָן, אַתָּה לֵיֵד הַבְּאֵר לֵיֵד הַמַּעְיָן תֵּרַד לְמַעְיָן וּתְמַלֵּא לְךָ כֹּד, מָה אַתָּה נִטְפֵל אֵילִי? ! מָה אַתָּה רוֹצֵה מִהַחַיִּים שְׁלִי? ! תֵּן לִי לְחַיּוֹת, תֵּן לִי לְחַיּוֹת, תֵּן לִי לְחַיּוֹת. חֲצִפָּה שְׁכֹזָאֵת עוֹד לֹא הִיָּה מְבַרִיאֵת

הָעוֹלָם, כְּזֶה חֲצִפָּה. אָבֵל זֶה הַגְּדֹלָה שֶׁל רַבְּקָה, שֶׁהִיא לֹא אוֹמְרַת לוֹ 'חֲצִפָּן' הִיא לֹא אוֹמְרַת לוֹ 'פּוֹשְׁע'... אָדָם מְבַקֵּשׁ מִים? מְבִיאִים לוֹ מִים! אוֹלֵי כֻלּוֹ פְּלִטִינּוֹת, מָה אַתָּה יוֹדֵעַ, אוֹלֵי כֻלּוֹ פְּלִטִינּוֹת, אוֹלֵי יֵשׁ לוֹ רִגְלִים תּוֹתָבוֹת, מָה אַתָּה יוֹדֵעַ... שְׁתֵּי סְטִירוֹת מְגִיעַ לְכֹזֶה בֶּן אָדָם, לֹא כּוֹס מִים. אָבֵל רַבְּקָה — בְּרַגַּע שֶׁמְבַקְּשִׁים מִמֶּנָּה מִשְׁהוּ, הִיא לֹא עוֹשֶׂה שׁוּם חֲשׁבוֹן, מִיָּד הִיא מְבִיאָה אֵת הַכּוֹס מִים, וְגַם מְשַׁקָּה אֵת הַגַּמְלִים.

אָבֵל הִיא אֲמֵרָה "אֲשַׁאֵב", וְהוּא אֲמַר "הַשְּׁקִינִי נָא מֵעַט מִים", וְהִיא אֲמֵרָה "אֲשַׁאֵב" — אֲנִי רַק שׁוֹאֵבַת, אֲנִי רַק מְמַלְאָה אֵת הַשְּׁקֵת, וְהַגַּמְלִים יִרְטִיבוּ אֵת הַפֶּה טְפָה, אֵת הַלְּשׁוֹן טְפָה, הֵם עֲכָשִׁיו שָׁתוּ לְפָנַי שְׁעָה, אֲנִי לֹא צְרִיכָה לְתַתּ לָהֶם שׁוּם דְּבָר. אִזּוּ זֶה הָאֲבוֹת, זֶה הָאֲמָהוֹת, שֶׁהַכֵּל עוֹשִׂים נִגְדַת הַשְּׁכָל.

וְאוֹתוֹ דְּבָר אַבְרָהָם, בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי [לְמִילַתּוֹ בְּהִיוֹתוֹ כְּאֵב, הַכְּנִיס אוֹרְחִים בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ], עֲכָשִׁיו קָרְאֵנוּ מָה שֶׁקָּרָה בְּשִׁכְּם, דְּבָר מְזַעְזֵעַ נוֹרָא וְאִים, אֲנִי מִתְבַּיֵּשׁ לְסַפֵּר אֵת זֶה, אָבֵל מָה אֲנִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת שִׁילְדִים קְטָנִים, אֲנִי מִבִּין קְטָנִים — חֲמוּמֵי מַח, הֵם לֹא הִבִּינוּ כָּלוּם, בְּנֵי שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, יְלָדִים בְּנֵי שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה הִלְכוּ וְשָׁחְטוּ עִיר שְׁלָמָה. יַעֲקֹב

יְלָדִים כְּאֵלֶּה מְתוּקִים, כְּאֵלֶּה חֲמוּדִים,
 מֵהַ כְּאֵלֶּה קְלָלוֹת? ! הוּא אָמַר: לֹא,
 "עֲכָרְתֶּם אֹתִי". אַז אֹמֵר הָרַמְבַּ"ן: כְּלָם
 רָצוּ כִּבְרָה לְהַתְגַּיֵּר, נִכּוֹן הֵם מְלוּ בְשִׁבִיל
 נִשְׂוֹאִין, מְלוּ כְּדֵי לְהַתְחַפֵּן, אֲבָל הוּא
 אֹמֵר בְּרִגְעַ שְׁהֵם כִּבְרָה מְלוּ הֵם כִּבְרָה
 הַחֲלִיטוּ לְהִיּוֹת יְהוּדִים.

כִּי הָרַבֵּה אֹמֵר כִּי כָּל הַגּוֹיִם רוֹצִים
 לְהִיּוֹת יְהוּדִים, אֵין גּוֹי שְׁלֹא רוֹצֶה
 לְהִיּוֹת יְהוּדִי, כָּל זֶה הָרַבֵּה אֹמֵר
 בְּתוֹרַת ח'. וְאֵז נִהְיָה רְעֵמִים בְּעוֹלָם,
 כְּלָם כִּבְרָה רָצוּ לְהִיּוֹת יְהוּדִים, כִּבְרָה
 שְׁמָרוּ שְׁבֶת. "וַיִּחַן" (בְּרֵאשִׁית ל"ג, יח) —
 אֹמֵר הַחֲדוּשֵׁי הָרִי"ם: מֵהַ זֶה "וַיִּחַן"?
 הֵם צְרִיכִים לְשָׁמֵר תְּרִי"ג מְצוֹת, ל"ט
 מְלֹאכּוֹת, לֹא רַק וַיִּחַן. טוֹב, לֹא נִצָּא

אֹמֵר "עֲכָרְתֶּם אֹתִי" (בְּרֵאשִׁית ל"ד, ל), מֵהַ
 אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְשַׁחַט עִיר שְׁלָמָה? !

כִּי הָרַמְבַּ"ן שׁוֹאֵל: לְמָה יַעֲקֹב לֹא
 עוֹשֶׂה אֶת זֶה. מִמָּה נִפְשָׁךְ,
 בְּמִקּוֹם שְׁיַעֲקֹב יִגִּיד לָהֶם: יִשְׂרָאֵל,
 שְׁחָרְרְתֶּם אֶת הַבַּת שְׁלִי, הַבְּאֵתֶם
 אוֹתָהּ הַבֵּיתָה, אֵיזָה זְכוּת יֵשׁ לָכֶם —
 הוּא צוֹעֵק עֲלֵיהֶם "אָרוּר אַפֶּם כִּי עָז
 וְעִבְרְתֶּם כִּי קִשְׁתָּה אַחֲלָקֶם בְּיַעֲקֹב
 וְאֶפְיָצֶם בְּיִשְׂרָאֵל" (בְּרֵאשִׁית מ"ט, ז). אֵין
 לָהֶם נַחֲלָה, מִסְכָּנִים, לְוִי לֹא קִבֵּל נַחֲלָה
 בְּכָלֵל, שְׁמֵעוֹן קִבֵּל בְּדָרוּם אַחֲרֵי יָם
 הַמֶּלַח, בְּמִדְבָּרֵי יוֹת, אֶת דִּימוֹנָה עֲדַעְדָה
 צָקֵלֵג בְּתוֹךְ נַחֲלַת יְהוּדָה, אֵין לוֹ נַחֲלָה
 מְשֻׁלוֹ, אֵיזָה קְלָלוֹת. אֲמַרְתִּי לְיַעֲקֹב:
 מֵהַ כָּךְ כְּאֵלֶּה קְלָלוֹת אֶתָּה מְקַלֵּל,

אז שם כתוב שאדם נתן צעקה על אשתו, היא ברחת לבית לחם, היא ברחת מהבית, הוא הלך אחריה "ימים — ארבעה חדשים" (שפטים יט, ב), "ימים" זה שנה? לא יודע כמה זה "ימים", אולי שבוע? ארבעה חדשים — "ימים". ואז הוא עושה רקודים, השוער כל כך שמח שהוא לקח את הבת בחרזה, איזה שמחה איזה רקודים, הוא בכלל לא נותן לו ללכת, בא נרקד עוד יום, הוא רק רוקד, מביא לו אכל ועוד אכל ועוד אכל, ורק רקודים, וכבר חמשה ימים, וביום החמשי הוא... כתוב בשפטים חמשה ימים, די הוא אומר, אני רוצה כבר ללכת הביתה יש לי עשרה ילדים קטנים בבית. בא נעשה עוד רקוד, הנה כבר יום חמישי, כבר נהיה שקיעה, כבר נהיה לילה. אז הוא אמר לו: בא נכנס לעיר יבוס. יבוס זה ירושלים, ערביים זה מתוקים, ערביים הם חמודים, מה מה בא נגור אצל הערביים, אתה תגור אצל היהודים אתה לא יודע מה שהיהודים יעשו לך, יהודים זה

מהבית, לא נטיל מחוץ לעיר, אבל צריך להיות תרי"ג מצות, אי אפשר ללכת על עצמם רק חצי תורה, או כל התורה או לא מתחילים, אתם לא יכולים להיות 'חצי יהודים', אין 'חצי יהודי', 'חצי יהודי'? אתה חייב מיתה! כל זה מביא החדושי הרי"ם, והוא מגלה לנו שהם היו בגיל 13. כי איך יודעים שהם היו בגיל 13? מאיפה יודעים שהם היו ילדים בגיל 13? ילדים קטנים בגיל 13 כבר הורגים עיר שלמה? לא שמענו על כזה דבר...

ובישיאל אומר הזהר: מה הפרוש הדבר הזה, מספרים על בני עלי — חפני ופנחס — שהם היו הכי פושעים בעולם (שמואל א' ב, כב), איך לא הרגו אותם על המקום? בשביל ילדה אחת בשביל אשה אחת באו ארבע מאות אלף שולף חרב, ונהרגו שבעים אלף בישראל. אדם צועק על אשתו אז היא בורחת מהבית — נהרגים שבעים אלף. את כל זה הגמרא אומרת בגטין [ג] |¹].

מדאי מקומות והערות

4 פסחים מט, ע"ב תניא רבי אליעזר אומר אילמלא אנו צריכין להם למשא ומתן היו הורגין אותנו ... גדולה שנאה ששונאין עמי הארץ לתלמיד חכם יותר משנאה ששונאין עובדי כוכבים את ישראל ונשותיהן יותר מהן:

3 בשוכו בנים לא לומדים גטין, אני לא יודע... כי הם נגד גטין, אני מבין. הם רוצים רק קדושים, אבל תניבים ללמוד גם גטין, אפילו שאתם נגד גטין אבל תניבים ללמוד את זה, עקשני יש לילה ארץ, אפשר לגמור את זה בלילה אחד את כל גטין. קדושים אפשר ללמוד בשני לילות, גטין לומדים בלילה אחד.

פי לא הִיָּה אֶת הַצַּדִּיק, בְּרַגַע שֵׁישׁ אֶת
הַצַּדִּיק אִז הַצַּדִּיק הוֹלֵךְ אֶתְנֹו,
הַצַּדִּיק זֶה רוּחַ נְבוּאָה, הַצַּדִּיק הוּא
מִתְעַבֵּר בְּכָל אֶחָד, רַבִּי נִתֵּן מִתְעַבֵּר בְּכָל
אֶחָד, עֲכָשִׁיו זֶה הַיּוֹם שֶׁכָּל אֶחָד מִקְּבֵל
נִצּוֹץ מִרְבִּי נִתֵּן, שְׁצַרִּיכִים לְהִיּוֹת עַר
עַד הַבִּקּוּר, נוֹסְעִים לְחִבְרוֹן לְקַבֵּר רַחֵל,
אֶפְשָׁר לִיסַע לְמִרוֹן וּלְחִזּוֹר, מִרוֹן זֶה
שְׁעָה וְחֻצֵי [נִסְיָעָה] וּשְׁעֵתִים מִתְּפִלָּים
וְחִזּוֹרִים, עֲכָשִׁיו 23: 50 אִז אֶפְשָׁר עַד
4: 00 כָּבֵר לְחִזּוֹר, זֶה לֹא יוֹשְׁנִים בְּכֹזֶה
לִילָה, כְּזֶה לִילָה גְדוֹל, כְּזֶה לִילָה. שְׂרַבִּי
נִתֵּן חַי וְקַיִם, וְרַבִּי נִתֵּן מִתְעַבֵּר בְּכָל
אֶחָד וְאֶחָד, רַבִּי נִתֵּן זֶה מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף
מִמֶּשׁ, הוּא מִתְעַבֵּר בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד

עִם הַכִּי אַכְזָרִי, תִּרְאֶה מֶה שֶׁהֵם עֹשִׂים
בְּסוּף... הַנַּעַר אֹמֵר לוֹ: אֲנִי לֹא יוֹשֵׁן
אֲצֵל הָעַרְבִיִּים, רַק אֲצֵל יְהוּדִים. אִיזָה
יְהוּדִים? יְהוּדִים כְּאֵלֶּה שֶׁחֲתָכוּ אֶת
הָאִשָּׁה לִּי 12 חֳלָקִים... מָה... אִיזָה מִין
יְהוּדִים... זֶה לֹא יְהוּדִים בְּכָלֵל... זֶה
יּוֹתֵר גְּרוּעַ מִגּוֹיִם!

כָּל הַחֲלוּנִים [מִתְנַהֲגִים] יּוֹתֵר גְּרוּעִים
מִגּוֹיִם⁴, לֹא סֵתֵם כְּבָשׁוּ לָהֶם אֶת כָּל
הַקְּבוּצִים פְּתָאִם. [לִפְנֵי הַשּׁוּאָה] נִתְּנֹו
סְרִטִּפִּיקֵט [לַעֲלוֹת לְאַרְץ] רַק לְמִי שֵׁישׁ
לוֹ סְנֵדָלִים וּמְכַנְסִים קִצְרוֹת, לֹא נִשְׁאָר
זָכֵר, הַכֹּל כְּבָשׁוּ לָהֶם בְּשְׁעָה אַחַת. אִם
אֵין תּוֹרָה — אֵין כְּלוּם.

עֲכָשְׁיוֹ, כָּל מִי שִׁיְהִיָּה עַר כָּל הַלִּילָה
אִז רַבִּי נִתָּן מִתְעַבֵּר בּוֹ.

אִז רַבְּנּוּ מִסְבִּיר בְּ"תַקְנֵנוּ — תּוֹכַחָה",
זֶה הַתּוֹרָה הָאֲחֻרֹנָה [שֶׁהֲרֵבָה אִמְרוּ],
שָׁפָה רַבְּנּוּ אוֹמֵר כָּל מָה שִׁיְקַרְהָ עַד
סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת, וְרַבְּנּוּ מִסְבִּיר אֵיךְ הוּא
מִתְעַבֵּר בְּכָל אֶחָד, אֵיךְ הוּא זוֹכָה —
זֶה רַק עַל יְדֵי תַפְלָה, שְׁאֵדָם מִתְפַּלֵּל
מְלָה בְּמְלָה, וְ"שִׁירוֹ לַה' שִׁיר חֲדָשׁ כִּי
נִפְלְאוֹת עָשָׂה", צְרִיכִים לְהַגִּיד עֲכָשְׁיוֹ.

זֶה שִׁירַת הַפְּרוֹת, הַפְּרוֹת שְׁרוֹת. מַה
שְׁאַתֶּם אוֹמְרִים אַחֲרֵי "לְכוּ נִרְנְנָה" זֶה
שִׁירָה שֶׁל פְּרוֹת, אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ עַל שׁוּבוֹ
בְּנִים, לְמָה אוֹמְרִים שִׁירָה שֶׁל פְּרוֹת,
תְּגִידוּ שִׁירָה שֶׁל עֲזִים, שֶׁל כְּבָשִׂים, לְמָה
שֶׁל פְּרוֹת דְּיוֹקָא? זֶה הַפְּרוֹת חֲבֵרוֹ, זֶה
אַתֶּם לֹא יוֹדְעִים, עֲכָשְׁיוֹ אֲנִי מְגַלֶּה לָכֶם,
זֶה הַפְּרוֹת חֲבֵרוֹ, וְאַתֶּם אוֹמְרִים שִׁירָה
שֶׁל פְּרוֹת, הַפְּרוֹת הוֹלְכוֹת אַחֻרָה וְהֵם
שְׁרוֹת — "וַיִּשְׁרְנָה הַפְּרוֹת" (שְׁמוּאֵל א'
ו, יב), מַה זֶה "וַיִּשְׁרְנָה"? הֵם שְׁרוֹת,
הוֹלְכוֹת מְעֵזָה, מֵאֲשַׁקְלוֹן, הוֹלְכוֹת

אַחֻרָה, הַבְּנִים נִשְׁאָרוּ בְּבֵיתָה, הַעֲגָלִים,
וְהֵם הוֹלְכִים אַחֻרָה מְעֵזָה — שְׁמוּנִים
קִילוֹמֶטֶר עַד יְרוּשָׁלַיִם, עַד בֵּית שֶׁמֶשׁ,
לְכֵן צְרִיכִים לְגוֹר בְּבֵית שֶׁמֶשׁ, לְשֵׁם
הַפְּרוֹת הַגִּיעוּ וּלְשֵׁם הַבֵּיאוּ אֶת אֲרוֹן
הַבְּרִית. וְאֲנָשִׁים הִמְשִׁיכוּ לְעַבְד, בְּמִקּוֹם
לְהוֹרִיד אֶת הָאֲרוֹן מִהַעֲגָלָה הֵן הִמְשִׁיכוּ
לְעַבְד, אִז מֵתוּ שְׁבַעִים אֶלֶף, שְׁבַעִים
אֶלֶף וְעוֹד חֲמָשִׁים, שְׁבַעִים אֶלֶף מֵתוּ
בְּשִׁנָּה אַחַת.

אִז עֲכָשְׁיוֹ הָאֲרוֹן הוּא הוֹלֵךְ אַחֻרָה,
וְהַפְּרוֹת שְׁרוֹת "שִׁירוֹ לַה' שִׁיר חֲדָשׁ
כִּי נִפְלְאוֹת עָשָׂה", צְרִיכִים לְשִׁיר שִׁיר
חֲדָשׁ, עֲכָשְׁיוֹ הֵם שְׁרוֹת, הַפְּרוֹת שְׁרוֹת,
וְזֶה מַה שְׁאוֹמְרִים אַחֲרֵי לְכוּ נִרְנְנָה,
"שִׁירוֹ לַה' שִׁיר חֲדָשׁ כִּי נִפְלְאוֹת עָשָׂה,
יֵשֵׁב הַכְּרוּבִים הוֹפִיעָה" — הוֹלְכִים
עִם הַכְּרוּבִים, הַכְּרוּבִים הֵם עַל אֲרוֹן
הַבְּרִית, וְהַפְּרוֹת הוֹלְכוֹת עִם הַכְּרוּבִים,
וְהוֹלְכוֹת אַחֻרָה 80 קִילוֹמֶטֶר — מְעֵזָה
עַד יְרוּשָׁלַיִם בְּרַגְלָה, וְהוֹלְכוֹת וְשְׁרוֹת
הוֹלְכוֹת וְשְׁרוֹת, וְהַפְּלִשְׁתִּים הוֹלְכִים

מוֹדַאי מְקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

הוֹשִׁיעָה לוֹ יִמְיֵנוּ וְזָרוּעַ קִדְשׁוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר אִמְרוּ ה' מֶלֶךְ
יִרְגֹּזוּ עִמָּם רַבִּי שְׁמוּאֵל בֶּר נַחֲמָנִי אִמְרוּ ה' מֶלֶךְ גְּאוֹת
לְבַשׁ רַבִּי יִצְחָק נִפְחָא אִמְרוּ רוּנֵי רוּנֵי הַשִּׁישָׁה הַתְּנוּפְפִי
בְּרוּב הַדְּרָךְ הַמְּחוּשֶׁקֶת בְּרִיקְמֵי זֶהב הַמְּהוֹלָלָה בְּדַבֵּיר
אִרְמוֹן וּמְפוֹאֵרָה בַּעֲדֵי עֲדִידִים רַב אִשִּׁי מִתְּנִי לַהּ לֵהָא
דְּרַבִּי יִצְחָק אַהֵא וְיֵהִי בְּנִסְעוֹ הָאֲרוֹן וַיִּאֲמַר מִשָּׁה קוֹמָה
ה' יִשְׂרָאֵל מֵאִי אִמְרוּ רַבִּי יִצְחָק רוּנֵי רוּנֵי הַשִּׁישָׁה
: [וכו']

5 עֲבוּדָה זָרָה כַּד, ע"ב וַיִּשְׁרַנָּה הַפְּרוֹת בְּדֶרֶךְ עַל דְּרָךְ בֵּית
שֶׁמֶשׁ וְגו' מֵאִי וַיִּשְׁרַנָּה אִמְרוּ רַבִּי יוֹחָנָן מִשׁוּם רַבִּי מֵאִיר
שֶׁאִמְרוּ שִׁירָה וְרַב זוֹטְרָא בֶר טוֹבִיָּה אִמְרוּ רַב שִׁישְׁרו
פְּנִיָּהם כְּנֶגֶד אֲרוֹן וְאִמְרוּ שִׁירָה וּמֵאִי שִׁירָה אִמְרוּ אִמְרוּ
רַבִּי יוֹחָנָן מִשׁוּם רַבִּי מֵאִיר אִז יִשִּׁיר מִשָּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
וְרַבִּי יוֹחָנָן דִּידִיָּה אִמְרוּ וְאִמְרַתֶּם בַּיּוֹם הַהוּא הוֹדוּ לַה'
קִרְאוּ בְּשִׁמּוֹ [גו'] וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לִקְוִישׁ אִמְרוּ מִזְמוֹרָא
יִתְמָא מִזְמוֹר שִׁירוֹ לַה' שִׁיר חֲדָשׁ כִּי נִפְלְאוֹת עָשָׂה

“אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶת אֱלֹהֶיךָ לֹא יִחְיֶה”
(בראשית לא, לב) — יִשְׂרָחֵל מֵתָה! הוּא
לֹא חָשַׁב שְׂרַחֵל גְּנֻבָה.

רַחֵל הִיא גְּנֻבָה אֶת הַתְּרָפִים, וּבְנֵימִין
גְּנַב אֶת הַגְּבִיעַ, וְאַחֲרֵי זֶה הוּא קִפֵּץ
לִים, הוּא גַם גְּנַב, זֶה הִיָּה בְּגֻנְבָה, זֶה
הַכֵּל בְּגֻנְבָה, הוּא גְּנַב מֵהַלְדָּה. יִשׁ
אֲנָשִׁים שֶׁהַמּוֹלֵד שָׁלָהֶם זֶה גְּנַב — הֵם
נוֹלְדִים גְּנֻבִים, אֵינן לָךְ מֵה לַעֲשׂוֹת. רַבִּי
נִתָּן אֹמֵר (שִׁיחַ שְׂרָפֵי קֹדֶשׁ ב, תשעז): אֲנִי
יְכוֹל לְקָרֵב אֶת כָּלֶם, חוּץ מִגְּנֻבִים.
בְּנֵימִין הִיָּה גְּנַב מִשְׁבַּע, גְּנַב מִלִּידָה,
הוּא גּוֹנֵב גְּבִיעַ. אֵיפֹה מִצְאוּ אֶת הַגְּבִיעַ?
בְּאִמְתַּחַת בְּנֵימִין! אֲמָרוּ לוֹ: מִי שִׁימְצָא
אֶצְלוֹ הַגְּבִיעַ יָמוּת — “וְיָמָת” (בראשית
מד, ט). הוּא [— יוֹסֵף] אֹמֵר: אֲנִי לֹא
כְּמוֹכֶם, אַתֶּם אַכְזָרִיִּים, אַתֶּם הִיָּהוּדִים
הַכִּי אַכְזָרִיִּים, אֲנִי אֹמֵר כָּלֶם “עֲלוּ
לְשָׁלוֹם אֶל אֲבִיכֶם” (שם, יז). רָצוּ כְּבָר
לִהְיוֹת עֲבָדִים, פְּתָאֵם מִצְאוּ אֶת הַגְּבִיעַ.

נִתְּנָו לוֹ מִכּוֹת רִצְחָ, שְׂכָרוּ לוֹ אֶת הַגֵּב,
“וּבֵינן כְּתַפְיוֹ שֶׁכֵּן” (דְּבָרִים לג,
יב) — עַל כָּל מִכָּה שֶׁהוּא קִבֵּל הוּא
קִבֵּל עוֹד קִיר בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ. אִם הִיָּה
מִקְבֵּל עוֹד מִכָּה אַחַת בְּשִׁמְחָה, מִיָּד
הִיָּה מִקְבֵּל אֶת כָּל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. כִּכָּה,

אַחֲרֵיהֶם, עוֹקְבִים, אִם הֵם יִסְטוּ מֵהַדְרָךְ
אִז זֶה מִקְרָה וְאִם לֹא אִז זֶה יָד ה' .
הַפְּלִשְׁתִּים רוֹאִים אֶת ה', רוֹאִים אֶת
ה' פְּנִים אֶל פְּנִים. כִּי עֲכָשׂוּ בִּיאֲרָצִיט
שֶׁל רַבִּי נִתָּן רוֹאִים אֶת ה' פְּנִים אֶל
פְּנִים, אִז הַפְּרוֹת הִיוּ נְבִיאוֹת, שְׂרַתָּה
רוּחַ נְבוּאָה עַל הַפְּרוֹת. כְּמוֹ הָאֶתוֹן
שֶׁדְּבָרָה — שֶׁהִיָּה לָהּ רוּחַ נְבוּאָה.

אִז לַעֲתִיד לְבָא כָּל הַבְּנוֹת יִהְיוּ נְבִיאוֹת,
כָּל הַבְּנִים יִהְיוּ נְבִיאִים “וְנִבְאוּ
בְּנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם”, כָּלֶם יִרְאוּ מִסּוֹף
הָעוֹלָם וְעַד סוֹפוֹ, שֶׁלְכֵן אֹמֵר הַבַּעַל
הַטּוֹרִים: “כְּרוּךְ מִבְּנִים אֲשֶׁר” (דְּבָרִים לג,
כד), נִגִּיד אֶת זֶה בְּזוֹאת הַבְּרָכָה: “כְּרוּךְ
מִבְּנִים אֲשֶׁר” — שֶׁאֲשֶׁר הִיָּה בַחֲרָם,
גַּם שְׂרַח הִיָּתָה בַחֲרָם, עֲכָשׂוּ אֲנַחְנוּ
קוֹרְאִים עַל שְׂרַח בַּת אֲשֶׁר, בְּפָרְשַׁת
וַיִּגַּשׁ, שְׂרַח בַּת אֲשֶׁר, שֶׁהִיא הִיָּתָה גַּם
בַּחֲרָם. כִּי מָה הִיא מִסְפֶּרֶת? !, מָה
הִיא מְגַלָּה? ! לֹא מְגַלִּים סוּדוֹת! אֵינן
דְּבָר כְּזֶה לְגַלוֹת סוּדוֹת! מִי שִׁיגְלָה סוּד
— יָמוּת עַל הַמָּקוֹם! הִיא הִיָּתָה צְרִיכָה
לְמוֹת עַל הַמָּקוֹם, הִיא אָמְרָה: “אֲנִי, לִי
לֹא אִכְפַּת אֲנִי מְגַלָּה אֶת הַסּוּד”. כִּי מִי
שִׁיגְלָה שֶׁמְכָרוּ אֶת יוֹסֵף — יָמוּת עַל
הַמָּקוֹם. [שִׁיעָקֵב יִקְפִיד: מָה, מִכְרַתֶּם אֶת
הַבֵּן שְׁלִי? ! יַעֲקֹב לֹא... יַעֲקֹב אָמַר:

מֵרַאִי מִקּוֹמוֹת וְהַעֲרֹת

יְהוּדָה קָבַל חֲצִי וְהוּא חֲצִי. וְעָלְיוֹ הָיָה אוֹתוֹ צְדִיק מְצַטְעֵר כָּל הַיּוֹם, עַל הַרְצוּעָה שֶׁהִיָּתָה יוֹצֵאת מִיְהוּדָה וְנִכְנָסֶת בְּחֶלְקוֹ שֶׁל בְּנֵימִין וּמְגִיעָה עַד הַמְזֻבַּח, עַד הַיְסוּד. וְלִכֵּן מְזַרְח דְרוֹם לֹא הָיָה יְסוּד, רַק בַּפְּנֵה, רַק אִמָּה בַּפְּנֵה, אָבֵל כָּל ל"ב אַמּוֹת הָיָה גָלוּי, זֶה הָיָה שִׁינְךָ לְיְהוּדָה. כִּי אֵת הַמִּכָּה הָאֲחֵרוֹנָה הוּא לֹא קָבַל בְּשִׁמְחָה. לֹא קָבַלְתָּ בְּשִׁמְחָה? אִז הוּא הַפְּסִיד אֵת הַיְסוּד [הַמְזֻבַּח], אֵת הַיְסוּד — אֵת הָעֵקֶר, אֵת הַיְסוּד הַמְזֻבַּח הוּא הַפְּסִיד. כִּי הָעֵקֶר לְקַבֵּל אֵת הַמִּכּוֹת בְּשִׁמְחָה!

אַחֲרֵי זֶה זָרְקוּ עָלָיו סְלָעִים [בַּקְרִיעַת ים סוֹף]⁶, אֲבָנִים, הוּא גָּנַב אֵת הַתּוֹר. רַבִּי מְאִיר אוֹמֵר: הוּא גָּנַב אֵת הַתּוֹר. גָּנַב מְלִידָה. פְּשׁוּט גָּנַב מְלִידָה, גָּנַב תְּרָפִים, אִמָּא שְׁלוֹ גּוֹנְבַת תְּרָפִים, וְהוּא כָּבֵר נוֹלֵד עִם גָּנָם שֶׁל גְּנָבָה, וְאַחֲרֵי זֶה הוּא גָּנַב גְּבִיעַ, מְצָאוּ אֵת

הַגְּבִיעַ בְּאַמְתַּחַת שְׁלוֹ מָה אֲנִי יְכוֹל לַעֲשׂוֹת, זֶה הָעֵבֶדָה, זֶה הַמְצִיאוֹת, הָיָה מִיַּד כְּתָב אֲשׁוּם, וְאַחֲרֵי זֶה הוּא קוֹפֵץ לָיִם — הוּא גּוֹנֵב אֵת הַתּוֹר. רַבִּי מְאִיר אוֹמֵר: הָיָה תּוֹר; רְאוּבֵן, שְׁמַעוֹן, לְוִי, יְהוּדָה, נִגִיד יְהוּדָה רֵאשׁוֹן — בְּסֹדֵר, אַחֲרֵי זֶה רְאוּבֵן שְׁמַעוֹן לְוִי, לְפִי סֹדֵר, יִשְׁשַׁכֵּר זְבוּלוֹן דָּן נַפְתָּלִי גַד וְאָשֵׁר, הַכֹּל לְפִי סֹדֵר, מָה פְּתָאָם אֵתָּה קוֹפֵץ רֵאשׁוֹן? מִי אֵתָּה? הַדְּיוּט קוֹפֵץ בְּרֵאשׁ — אֵתָּה הַדְּיוּט אֵתָּה קוֹפֵץ בְּרֵאשׁ. לְמָה אֵתָּה קוֹפֵץ בְּרֵאשׁ? תָּן לְאַחִים לְהַכְנִס. אָבֵל אֲנִי לֹא הִיִּיתִי שָׁם, אִם הִיִּיתִי שָׁם הִיִּיתִי עוֹשֶׂה סֹדֵר, לֹא הִיִּיתִי שָׁם — בְּקִצּוֹר, הָיָה בְּלִבּוֹל גְּדוֹל, הָיָה אִי סֹדֵר, הוּא דַחֲף אֵת כָּלָם, הוּא כְּמוֹ שֶׁשׁוּבוּ בָּנִים דוֹחֲפִים אֵת כָּלָם, דַּחֲף אֵת כָּלָם, קָפֵץ רֵאשׁוֹן.

זָרְקוּ עָלָיו אֲבָנִים — "שָׁם בְּנִימִן צְעִיר רָדָם" (תְּהִלִּים סח, כח) — רַד

מִדְּבַר מִקּוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהִים כִּי בָאוּ מֵיַם עַד נֶפֶשׁ טַבְעִיתִי בִּיּוֹן מִצּוּלָה וְאִין מַעֲמֵד וְגו' אֵל תִּשְׁטַפְּנִי שְׁבוּלַת מַיִם וְאֵל תַּבְּלַעֲנִי מִצּוּלָה וְגו' בְּאוֹתָהּ שְׁעָה הָיָה מִשָּׁה מֵאֲרִיךְ בַּתְּפִלָּה אִמְר לּוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יְדִידֵי טוֹבַעִים בֵּינָם וְאוֹתָהּ מֵאֲרִיךְ בַּתְּפִלָּה לְפָנָי אִמְר לְפָנָיו רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם וּמָה בִּידֵי לַעֲשׂוֹת אִמְר לּוֹ דְּבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִסְעוּ וְאוֹתָהּ הָרַם אֶת מִטְּךָ וְנִשְׂאֵת אֶת יָדְךָ וְגו' לְפִיכֵךְ זֶכֶה יְהוּדָה לַעֲשׂוֹת מַמְשֵׁלָה בְּיִשְׂרָאֵל שֶׁנֶּאֱמַר הִיָּתָה

יורד תחלה לים וזה אומר אני יורד תחלה לים קפץ שבטו של בנימין יורד לים תחילה שנאמר שם בנימין צעיר רודם אל תקרי רודם אלא רד ים והיו שרי יהודה רוגמים אותם שנאמר שרי יהודה רגמתם לפיכך זכה בנימין הצדיק ונעשה אושפיזין לגבורה שנאמר ובין כתפיו שכן אמר לו רבי יהודה לא כך היה מעשה אלא זה אומר אין אני יורד תחילה לים וזה אומר אין אני יורד תחילה לים קפץ נחשון בן עמינדב יורד לים תחילה שנאמר סבבוני בכחש אפרים ובמרמה בית ישראל ויהודה עוד רד עם אל ועליו מפרש בקבלה

"וְשׂוֹרְפֹתֵי אֶת הַיְכָלִי" — זֶה פָּגָם הַכְּבוֹד, "וְשׂוֹרְפֹתֵי אֶת הַיְכָלִי".
 "וְהַגְלִיתִי אֶת בְּנֵי" — זֶה הַנְּבוּאָה, שְׁכֹלָם הָיוּ פֶּעַם נְבִיאִים, כָּל הַבְּנוֹת הָיוּ נְבִיאוֹת, יַעַל הִיְתָה נְבִיאָה, דְּבוּרָה הִיְתָה נְבִיאָה, כָּל הַבְּנוֹת הָיוּ נְבִיאוֹת, שָׂרָה בַּת אֲשֶׁר הִיְתָה נְבִיאָה.

לְכֵן אוֹמֵר בְּעַל הַטּוֹרִים: מֵאִיפֹה הִיא יֹדָעָה? אֵיךְ הִיא רוֹקֶדֶת עוֹד יוֹסֵף חַי וְמֵלֶךְ בְּמִצְרַיִם וְלוֹ שְׁנֵי בָּנִים מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם", מֵאִיפֹה הִיא יוֹדַעַת אֶת זֶה?! מִי גָּלָה לָהּ אֶת זֶה?! זֶה רַק אֲשֶׁר! לֹא!! אוֹמֵר בְּעַל הַטּוֹרִים: הִיא הִיְתָה נְבִיאָה! מִגִּיל שְׁלֹשׁ הִיא הִיְתָה נְבִיאָה! כָּל יְלֵדָה כְּבָר (אוֹלִי: פֶּעַם?) בְּגִיל שְׁלֹשׁ הִיְתָה נְבִיאָה, כְּבָר זָכְתָה לְנְבוּאָה.
 לְכֵן "בְּשִׁבְעֵים נֶפֶשׁ יָרְדוּ אֲבֹתֶיךָ" (דְּבָרִים י, כב) — [ר"ת: נְבִיא], שְׁכֹלָם הָיוּ נְבִיאִים! אֲבָל אַחַר כֵּן הֵם הִתְחִילוּ לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂי שְׂרָצִים, עֲבָדוּ עֲבוּדָה זָרָה.

כְּמוֹ אַחְאָב שְׂאוֹמֵר לְאֱלֹהֵי הַנְּבִיאָה: תִּסְבְּרִי לִי, אֵתָה יָכוֹל לְהַסְבִּיר לִי? יֵשׁ לִי קִשְׁיוֹת עֲלֶיךָ, אֲנִי מִבִּין, אֲנִשִּׁים יֵשׁ לָהֶם קִשְׁיוֹת, מָה אֶפְשֶׁר לַעֲשׂוֹת, הוּא אוֹמֵר: יֵשׁ לִי קִשְׁיָא אֲדִירָה, מָה אֵתָה אוֹמֵר בְּקִרְיַאת שְׁמַע? מָה אֵתָה אוֹמֵר? אֵתָה אוֹמֵר "הִשְׁמַרוּ לְכֶם פֶּן

יִם, "שְׂרֵי יְהוּדָה רִגְמָתָם שְׂרֵי זְבוּלֹן שְׂרֵי נִפְתָּלִי" — כָּלֶם זָרְקוּ עָלָיו אֲבָנִים, אָמְרוּ: תִּצָּא תִצָּא, זֶה אֵתָה פְּלִשְׁתָּ, תֵּן לְיְהוּדָה לְהַכְנִס רֶאשׁוֹן, "בְּצִאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לְעֹז, הִיְתָה יְהוּדָה לְקֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל מִמְּשֻׁלוֹתָיו" (תְּהִלִּים קִיד, א — ב), "יְהוּדָה לְקֹדֶשׁ", יְהוּדָה צָרִיךְ לְהִיְתָר רֶאשׁוֹן!

אִז אוֹמֵר רַבְּנֵי הַקְּדוּשָׁה, שְׁעַכְשֵׁיו זֶה הִיא רִצְיֵיט שֶׁל רַבֵּי נֶתָן שֶׁהוּא הִיְתָה מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף, הוּא הִיְתָה יָכוֹל לְהִבְיֵא אֶת הַגְּאֻלָּה, הוּא הִיְתָה יָכוֹל. הַרְבֵּה אָמַר: לַעֲלוֹת מִיַּד לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הַפּוֹד מְכֹלָם שְׂאֲמָרוּ שְׂאֲסוֹר לַעֲלוֹת. אִז הַרְבֵּה אוֹמֵר: כִּי פֹה מְקוֹם אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל — מְקוֹם הַנְּבוּאָה. כְּשֶׁאֲנַחְנוּ גָרִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כָּל אֶחָד יָכוֹל לְהִיְתָר נְבִיא, כָּל אֶחָד יָכוֹל לְקַבֵּל נְבוּאָה.

"נִבְּת קוֹל יוֹצֵאת] וְאוֹמֶרֶת: [אוֹי לָהֶם לְבָנִים שְׂבַעֲוֹנוֹתֵיהֶם] שְׂוֹרְפֹתֵי הַיְכָלִי, הַחֲרֹבְתֵי אֶת בֵּיתִי" — זֶה כְּשֶׁלֹּא זוֹכִים לְהַתְּפִלֵּל בְּכוֹנָה, לְקוֹם וְתִיקֵן. אָדָם צָרִיךְ לְדַעַת; אֶפְלוּ הוּא לֹא יֵשֶׁן כְּלוּם — הוּא מִתְּפַלֵּל וְתִיקֵן! יֵשֶׁן שְׁעָה — מִתְּפַלֵּל וְתִיקֵן! זֶה לֹא מְשֻׁנָּה! הַרְמַב"ם אוֹמֵר: רַק תְּפַלֵּת וְתִיקֵן מִתְּקַבֵּלֶת! זֶה עוֹשֶׂה שְׁנוּי הַטְּבַע, תְּפַלּוֹת אַחֲרוֹת זֶה לֹא שְׁנוּי הַטְּבַע.

שְׁקֵדָה. וְשׁוֹתְלִים שְׁקֵדִיּוֹת, וְצָרִיכִים
עַל כָּל שְׁקֵדָה לְשֵׁים פֶּסֶל.

אֲחָאב אָמַר: "כָּל שׁוֹרָה שֶׁל שְׁקֵדִיּוֹת,
כָּל שׁוֹרָה שֶׁל תַּפּוּזִים, כָּל שׁוֹרָה
שֶׁל שְׁזִיפִים, כָּל שׁוֹרָה שֶׁל עַגְבָּנִיּוֹת,
כָּל שׁוֹרָה שֶׁל חֲצִילִים, כָּל שׁוֹרָה שֶׁל
מְלַפְפוֹנִים — תַּעֲמִידוֹ שְׁנֵי פְּסָלִים."
כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הֵיטָה מְרַצֶּפֶת פְּסָלִים,
הוּא רֹצֵף אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּמַלְיָאֲרָדִים
פְּסָלִים, אִי אֶפְשָׁר לְצַאֵת מֵהַבַּיִת, מוֹל
הַכְּנִיסָה יֵשׁ לָךְ כֶּבֶר פֶּסֶל, אִיפֹה שְׂאֲתָה
הוֹלֵךְ — אֲתָה רוֹאֵה פֶּסֶל.

אז אֲחָאב שׁוֹאֵל אֶת אֱלֹהֵהוּ הַנְּבִיא
קָשָׂא: תַּסְבִּיר לִי, אֱלֹהֵהוּ הַנְּבִיא,
אֲנִי מְלֹאֲתִי אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל פְּסָלִים,
הַכֹּל מְלֹא פְּסָלִים, מְלֹאֲרָדִים פְּסָלִים;
לְמָה יוֹרֵד גִּשְׁמִים? אֲתָה יְכוֹל לְהַסְבִּיר

יִפְתָּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וְעַבַּדְתֶּם אֱלֹהִים
אַחֲרַיִם וְהַשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם, וְחָרָה אַף ה'
בְּכֶם וְעֲצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר"
(דְּבָרִים י"א, טז — יז), אִז כְּתוּב "וְעֲצַר אֶת
הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא
תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ", לֹא יִהְיֶה מָטָר, וְהוּא
[— אֲחָאב] עֲשֵׂה אֶת כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
פְּסָלִים. בֶּן אָדָם רוֹצֵה לִיטוּעַ שְׁזִיפִים,
לִיטוּעַ פְּרָדִס, לִיטוּעַ, לְשִׁתֵּל שְׁקֵדָה.

עֲכָשְׁיוּ זֶה א' שְׁבֵט צָרִיכִים לְבָרֵךְ עַל
הַשְׁקֵדָה, "בְּרוּךְ אַתָּה ה' ... שְׁכַּחַה
לוֹ בַּעֲלֹמוֹ, וּבְרַא בְרִיּוֹת טוֹבוֹת וְאֵילָנוֹת
טוֹבוֹת לְהֵנֹת בְּהֶם בְּנֵי אָדָם", צָרִיכִים
לְבָרֵךְ עַל הַשְׁקֵדָה בְּא' שְׁבֵט, צָרִיכִים
לְבָרֵךְ עַל הַשְׁקֵדָה, אִיךְ שְׁהִיא פּוֹרַחַת
מִיַּד צָרִיךְ לְבָרֵךְ עָלֶיהָ, בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
הִיא כֶּבֶר פּוֹרַחַת בְּא' שְׁבֵט — בַּעֲוֹד
שְׁבוּעִים, בַּעֲוֹד עֶשְׂרִים יוֹם כֶּבֶר יִהְיֶה

תבחרו לכם שני פרים, זה היה נגלגולים
 של דתן ואבירם הפרים⁷, הפרים לא
 רוצים ללכת, הם לא רוצים ללכת.
 אליהו הנביא הולך לפך, לוחש לו
 באזן: תלך תלך, שישחטו אותך,
 שישימו אותך על המזבח ונראה
 אם הם יכולים להוריד אש, אש. ה'
 הוא האלקים ה' הוא האלקים — אש
 מהשמים. הצדיק מוריד אש מהשמים,
 הצדיק מוריד לנו כל יום אש מהשמים.
 איפה שהצדיק — אפשר לראות עמודא
 דנורא על הצדיק. עכשיו קראתי על
 עזרא הסופר ב'התחדשות', אז ראו
 עמודא דנורא. היה שלשה חדשים
 בשנה עמודא דנורא על הקבר של
 עזרא, רבי נתן זה עזרא הסופר, הוא
 אמר "אני עזרא הסופר" — אז עזרא
 הסופר גייט אועק...

אם לא רבי נתן לא היה נשאר זכר
 מרבנו, התלמידים בכלל לא קלטו
 מה קורה כאן. בסדר, היה נעם אלימלך,
 אז יש לנו צעטיל קטן, זה הכל, אין
 חסידים של נעם אלימלך, זה התפלג

לי? לא רק גשם, הוא אומר, מבולים!
 מבולים! מבולים! [השבוע] היה שלשה
 ימים מבולים וזה הפסיק, אבל אצל
 אחאב היה מבולים כל יום, מבולים,
 ואי אפשר לצאת מהבית. אתה יכול
 להסביר לי למה יורדים מבולים,
 הרי אני רצפתי את הכל בפסלים, כל
 ארץ ישראל מרצפת בפסלים, איפה
 שהולכים — פסלים, הכל זה פסלים,
 ויורד גשם, ויורד מטר, ויורד מבול,
 אי אפשר לצאת מהבית בכלל מרב
 המבול.

אומר לו אליהו הנביא: ככה, לא יהיה
 גשם. יש לך קשיא, אז מה הבטיחה,
 אז לא יהיה גשם, אז מה יכול להיות.
 קשה לך? יש לך 'כאבי בטן' שיורד
 גשם? לא יהיה גשם! גמרנו, מהיום
 לא יהיה גשם! שלש שנים לא יהיה
 גשם. הצדיק יכול לעשות הכל, הצדיק
 שולט על הטבע, הצדיק שולט על הכל.
 אז לא יהיה לך קשיות, נגמר הקשיות.
 טוב, אחרי שלש שנים, הוא לקח את
 כלם להר הכרמל, הוא אומר:

מראי מקומות והערות

יתברך. אמנם אבירים שהיה יותר רשע, לא עלה לשם,
 ועלה בגורל של הפעל, ולכן לא רצה להתקרב, עד
 שלחש אליהו זכרנו לברכה באודניה ואמר לו, כשם
 שמתקדש שם שמים על ידי הברכה כן יתקדש על ידי,
 ושםע מפניו, ונתנו לנביאי הפעל, ונשורפו שניהם כמו
 שנשורפו בימי משה עליו השלום. ואלקמל כן, האיך

יהודה לקדשו ישראל ממשלותיו מה טעם היתה יהודה
 לקדשו וישראל ממשלותיו משום דהים ראה וינוס:
 7 ספר הליקוטים פרשת קרח "ויעלו מעל משכן קרח
 דתן ואבירם": דע לך, פי דתן ואבירם נתגלגלו בשני
 פרים שהקריבם אליהו זכרנו לברכה. ודע, פי דתן
 יותר היה ממתק מאבירם, ולכן עלה הפר בגורל השם

לְאַלֶּף חֲסִידוּיוֹת. אִז אִם לֹא רַבֵּי נִתָּן, אִז הָיָה סֵפֶר לְקוּטֵי מוֹהֲרָ"ן, כָּל אֶחָד הָיָה לוֹ בְּמַחְסָן סֵפֶר לְקוּטֵי מוֹהֲרָ"ן, בְּאַרְכֵיזוֹן, בְּיודֵאִיקָה, לְקוּטֵי מוֹהֲרָ"ן בְּיודֵאִיקָה, אֲבָל לְלַמֵּד לְקוּטֵי מוֹהֲרָ"ן כָּל יוֹם וְלִהְבַּחֵן עַל זֶה וְלִדְעַת מַה כָּתוּב וְלִהְבִּין מַה כָּתוּב, זֶה רַק רַבֵּי נִתָּן עָשָׂה אֶת זֶה! שׁוּם תְּלַמִּיד לֹא קָלַט שֶׁרַבְנוּ זֶה לְדוּרֵי דוֹרוֹת, לְנִצְחָה נִצְחִים.

כָּל הַתְּלַמִּידִים שֶׁל רַבְנוּ, אֶפְלוּ רַבֵּי אַהֲרֹן, "כִּי סִמַּךְ מִשָּׂה אֶת יָדָיו עָלָיו" (דְּבָרִים ל"ד, ט) שֶׁרַבֵּי נִתָּן נִפְטָר זֶה הָיָה יוֹם שֶׁשִּׁי וְרַבֵּי נִתָּן שָׁכַב עַד מוֹצָאֵי שַׁבָּת כִּי הוּא רָצָה לְלַכֵּת בְּיָשׁוּב דְּעַת. אִז הוּא אָמַר: "כִּלְנֹנוּ יִדְעֵנוּ שֶׁכִּשְׁהֲרַבֵּה אָמַר אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת — כִּי סִמַּךְ מִשָּׂה אֶת יָדָיו עָלָיו — אִז הוּא הִתְכַּוֵּן עָלָיו" (שִׁיחַ שֶׁרַפֵּי קֹדֶשׁ ב, תרנ"ד). אֲבָל לְמַה עִכְשָׁיו אֶתְּהָ אֹמֵר אֶת זֶה, צָרִיךְ לְהִגִּיד אֶת זֶה בְּחַיֵּי רַבֵּי נִתָּן, לֹא אַחֲרֵי הַפְּטִירָה, עִכְשָׁיו...

אֲבָל חוּץ מִבְּרִסְלָב אֶף אֶחָד לֹא יוֹדֵעַ שֶׁיֵּשׁ רַבֵּי נִתָּן בְּעוֹלָם, רַבֵּי נִתָּן זֶה מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף, הוּא חַי וְקַיִם, הַצַּדִּיק הוּא לֹא מְסִתֵּלֵק, אִין דְּבַר כְּזֶה שֶׁהַצַּדִּיק מְסִתֵּלֵק, הַצַּדִּיק הוּא חַי וְקַיִם, רַבֵּי נִתָּן חַי וְקַיִם, אֲלֵה שְׁבָאִים לְיִאֲרֻצֵּיט מְקַבְּלִים נִצּוּץ — בְּתַנָּאֵי שִׁיחָיו עֲרִים כָּל הַלַּיְלָה, יִסְעוּ לְחִבְרוֹן, יִסְעוּ לְמֵרוֹן, לְאֵן שִׁיִּסְעוּ, בִּפְ"ס 5:00 שְׁכָפָר יִהְיוּ בַּחֲזָרָה, 6:30 זֶה כְּבָר הֵנִיץ. וְאַפְשָׁר אַחֲרֵי זֶה בִּפְ"ס 7:00 לְיִשׁוּן מִ7:00 עַד 19:00, אָדָם יְכוּל לְהִשְׁלִים, הַעֲקָר שֶׁהוּא מִתְּפַלֵּל וְתִיקֵין וְאִז הוּא בּוֹרָא עוֹלָם חֲדָשׁ, הוּא בּוֹרָא עוֹלָם חֲדָשׁ מִמֶּשׁ.

כִּי הַתְּפִלָּה זֶה נְבוֹאָה מִמֶּשׁ. הַרְבֵּה אֹמֵר: עַל יְדֵי הַנְּבוֹאָה אֶפְשָׁר לְהִתְפַּלֵּל, עַל יְדֵי הַנְּבוֹאָה. כִּי "וְנִבְאָו בְּנִיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם", אָדָם לֹא יְכוּל לְהִתְפַּלֵּל — רַק אִם הוּא נִהְיָה נְבִיא, רַק אִם הוּא מְקַבֵּל נְבוֹאָה הוּא יְכוּל לְהִתְפַּלֵּל, וְלִכֵּן הוּא נִקְרָא נְבִיא שְׁזֶה

מִדְּאֵי מְקוּמוֹת וְהַעֲרוֹת

יש לך שמן במאה ריבוא שאני צריך? אמר לו: המתן לי עד שאסיים מלאכתי, המתין עד שסיים מלאכתו. לאחר שסיים מלאכתו, הפשיל כליו לאחוריו והיה מסקל ובה בדרך. אמר לו: יש לך שמן במאה ריבוא? כמדומה אני ששחוק שחקו בי היהודים. כיון שהגיע לעירו, הוציאה לו שפחתו קומקמום של חמין ורחץ בו ידיו ורגליו, הוציאה לו ספל של זהב מליאה שמן וטבל בו ידיו ורגליו, לקיים מה שנאמר: וטבל בשמן רגלו. לאחר שאכלו ושתו, מדד לו שמן במאה ריבוא.

תתקן"ו אנשים, לא היו יכולים לזוז רגלו מן הארץ, זה מ"כ משם הרב זלה"ה:

8 מנחות פה ע"ב תנו רבנן: וטובל בשמן רגלו - זה חלקו של אשר, שמושך שמן כמעין. אמרו: פעם א' נצרכו להן אנשי לודקיא בשמן, מינו להן פולמוסטוס אחד, אמרו לו: לך והבא לנו שמן במאה ריבוא. הלך לירושלים, אמרו לו: לך לצור. הלך לצור, אמרו לו: לך לגוש חלב. הלך לגוש חלב, אמרו לו: לך אצל פלוני לשדה הלז, ומצאו שהיה עוזק תחת יתיו, אמר לו:

הָיָה שָׁמֵן כִּנְגֵד כָּל הָעוֹלָם, כָּל הָעוֹלָם, כִּנְגֵד כָּל הָעוֹלָם הָיָה. וְשָׂרַח בַּת אֲשֶׁר, לָכֵן הִיא זִכְתָּהּ, "כִּי אֲשֶׁרוֹנִי בְּנוֹת" (בְּרֵאשִׁית ל, יג) — שְׁכַל הַבְּנוֹת שֶׁל אֲשֶׁר הִתְחַתְּנוּ עִם כְּהֵנִים גְּדוֹלִים, לָכֵן אוֹמְרֵת לָאָה "כִּי אֲשֶׁרוֹנִי בְּנוֹת", הִיא רָאָתָה אֶת הַכֹּל בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ.

כְּמוֹ [שאמרה לאה על ראובן בנה:] "רְאוּ מַה בֵּין בְּנֵי לְבָן חַמִּי", רְאוּבֵן — תְּרֵאוּ, הַבֵּן הַזֶּה יִצִּיל אֶת יוֹסֵף. עֲשׂוּ, מַה קָרָה, מַה "וַיִּשְׁטֵם" (בְּרֵאשִׁית כז, מא)? קִבַּלְתְּ אֶת גּוֹאֲטְמָלָה, הֵייתִי בְּגוֹאֲטְמָלָה שֶׁלֹּשׁ שָׁנִים, זֶה הָכֵי נִפְלֵא בְּעוֹלָם, כָּלֵם צְרִיכִים לִיסַע לְשֵׁם לְהִקִּים שֵׁם יְשִׁיבָה, אֶתְהָ רוֹאֶה שֵׁם שְׁנֵי אוֹקֵינוֹסִים, אֶתְהָ רוֹאֶה שֵׁם אֶת הָאוֹקֵינוֹס הַשֶּׁקֶט וְאֶת הָאוֹקֵינוֹס הָאֲטֵלְנָטִי, וּמֵימִין אֶתְהָ רוֹאֶה אֶת הָאֲטֵלְנָטִי וּמִשְׁמָאל אֶתְהָ רוֹאֶה אֶת הַשֶּׁקֶט, אֵיזָה נּוֹפִים... אֵיזָה יַעֲרוֹת... אֵיזָה אֵיזָה "מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ יִהְיֶה מוֹשֶׁבֶךְ וּמִטַּל הַשָּׁמַיִם מֵעַל" (בְּרֵאשִׁית כז, לט)... אֵיזָה "מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ"... עֲשׂוּ מִקְּבֵל "מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ", קִבַּל אֶת רוֹסָיָה, אֶת אוֹקְרַאִינָה, אֶת הַמְּדִינָה הַכִּי עֲשִׂינָה בְּעוֹלָם — כָּל הַחֲטָה בָּאָה מֵאוֹקְרַאִינָה,

"נִיב שְׁפִתָּיִם" (ישעיהו נז, יט), וְ"ה' עֲזוּז וְגִבּוֹר ה' גִּבּוֹר מִלְחָמָה" (תהלים כד, ח), לָכֵן צְרִיכִים שְׁלֹשָׁה בְּחִינוֹת: עֲשִׂיר — "מֵאֲשֶׁר שְׁמֵנָה לְחֵמוֹ וְהוּא יִתֵּן מַעַדְנֵי מִלֶּךְ" (בְּרֵאשִׁית מט, כ).

כִּי אֲשֶׁר "מֵאֲשֶׁר שְׁמֵנָה לְחֵמוֹ", אֵיךְ מִשָּׁה יוֹדַע אֵיפֹה אֲשֶׁר מִקְּבֵל בְּכָלֵל, הָרִי עָשׂוּ גּוֹרְלוֹת בְּזִמְן יְהוֹשֻׁעַ, אֵיךְ הוּא יוֹדַע שְׁאֲשֶׁר יִקְבַּל בְּצַפּוֹן, בְּגוֹשׁ חָלָב, פ"ה עֲמוּד ב' בְּמִנְחוֹת, הִבִּיאוּ אֶת כָּל הַגְּמָלִים בְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל וְאֶת כָּל הַחֲמוּרִים וְאֶת כָּל הַפְּרָדוֹת וְהַפְּרָדִים, הִבִּיאוּ אֶת הַכֹּל וְזֶה עוֹד לֹא הִסְפִּיק, עוֹד לֹא הִסְפִּיק [כדי להביא את השמן שהיה לאשר],⁸ הַשָּׁמֵן שֶׁהָיָה בְּגוֹשׁ חָלָב, הַשָּׁמֵן שֶׁהָיָה אֶצֶל אֲשֶׁר — "מֵאֲשֶׁר שְׁמֵנָה לְחֵמוֹ וְהוּא יִתֵּן מַעַדְנֵי מִלֶּךְ".

כִּי בְּאֲשֶׁר לֹא הָיָה שׁוּם טְמֵאָה, אֲשֶׁר זָכָה לְהֵיוֹת... הַמְּלָכִים לּוֹקְחִים רֶק מֵאֲשֶׁר, כִּי מֵאֲשֶׁר [הבנות] לֹא יִצְאוּ מֵעוֹלָם מִהַבִּית, כִּי אֲשֶׁר הִגִּיעַ לְכֹאֲלָה קִדְשׁוֹת שְׁשׁוּם אֶחָד לֹא הִצְלִיחַ לְהִגִּיעַ, [ולכן מלכים היו לוקחים אישה רק מאשר], לָכֵן "שְׁמֵנָה לְחֵמוֹ", וְלָכֵן גּוֹשׁ חָלָב זֶה

מֵרֵאשִׁית מִקּוֹמוֹת וְהַעֲרֵוֹת

ולא גמל ולא חמור בארץ ישראל שלא שכרו. כיון שהגיע לעירו, יצאו אנשי עירו לקלסו, אמר להם: לא לי קלסוני אלא לזה שבא עמי, שמדד לי שמן במאה

אמר לו: כלום אתה צריך ליותר? אמר לו: הן, אלא שאין לי דמים. אמר לו: אם אתה רוצה ליקח קח, ואני אלך עמך ואטול דמיו, מדד לו שמן בשמונה עשר ריבוא. אמרו: לא הניח אותו האיש לא סוס ולא פרד

ואַחֲרֵי זֶה פְּרוֹת, פְּרוֹת הוּא אוֹמֵר זֶה בְּנוֹת. מַה בְּנוֹת? ! פְּרוֹת זֶה בֶּשֶׁר! מַה הַבְּעֵיָה כָּאֵן לַפְתָּר חֲלוּם? ! תִּשְׁאַל יֶלֶד בְּגִיל שְׁלֹשׁ, הוּא יִגִּיד לָךְ: פְּרוֹת — זֶה בֶּשֶׁר, וְתְבוּאָה זֶה שֶׁפֶע, זֶה לֶחֶם, זֶה פְּרָנְסָה, יִהְיֶה שֶׁבַע שָׁנִים שֶׁבַע.

אֵלָא בְּאֵמַת פְּעַם כָּלֶם הָיוּ בְּרִסְלָבִים, כָּלֶם הִתְפַּלְלוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, לֹא כְמוֹ הַיּוֹם, וּמַה כְּתוּב בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה — "וְעַל הַמְּדִינֹת יֵאמֵר", בְּמוֹסָף, בְּזִכְרוֹנוֹת: "אִתָּה זֹכֵר מַעֲשֵׂה עוֹלָם ... וְגַם אֵת נֹחַ בְּאַהֲבָה זִכְרָתָ" — אִפְלוּ אֵת נֹחַ אִתָּה זִכְרָתָ, "וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֵת נֹחַ וְאֵת כָּל הַחַיָּה וְאֵת כָּל הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתְּבָה", וְאַחֲרֵי זֶה כְּתוּב: "וְעַל הַמְּדִינֹת יֵאמֵר, אִיזוֹ לַחֲרֹב וְאִיזוֹ

וְאַחֲרֵי זֶה אֲרֻצוֹת הַבְּרִית, טַקְסָס, נֶשֶׁם גַּם גּוֹדֵל כְּמוֹת עֲצוּמָה שֶׁל חֵיטָה], וְעַכְשָׁיו זֶה עָלָה בְּשֵׁתִי מֵעֲלוֹת הַחֶם אִז כְּכֹר אֵין, הַפְּסִיקוּ, אֲבָל מְאוּקְרָאֵינָה עוֹד הַמְּשִׁיכוּ לְהִבְיָא, עוֹד טְפָה קֵר שָׁם, אֲפָשֶׁר לְהִבְיָא תְבוּאָה, אֲפָשֶׁר לְהִבְיָא לֶחֶם.

זֶה שֶׁבַע שְׁבָלִים, [הַחֲרֻטוּמִים לַפְרָעָה: שֶׁבַע שְׁבָלִים אָמְרוּ לוֹ "שֶׁבַע מְדִינֹת". מַה, הֵם מְשַׁנְעִים? חֲרֻטִּים זֶה הֵכִי חֲכָמִים בְּעוֹלָם, רוֹאִים מְסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, מַה הַשְּׁטוּיּוֹת הָאֵלָה, אִיזָה שְׁטוּיּוֹת אִתָּה מְדַבֵּר, מַה הַקָּשֶׁר מְדִינֹת לְשְׁבָלִים?! מַה פְּתָאם?! מַה לְחֲלוּם וְלְמְדִינֹת?! תִּגִּיד "תְבוּאָה" תִּגִּיד "אֲכָל" תִּגִּיד "לֶחֶם" תִּגִּיד "סְפָרִים".

כתוב: מי ישפיל ומי ירום, מי יחיה ומי ימות. הוא אמר: אתם בכלל לא הבנתם את החלום, כי אמנם אתם חרטמים, אבל אין לכם שכל, אתם חרטמים! החלום הוא בא להגיד מי יהיה ראש ממשלה, נכלומר שבאמת החלום דיבר על שובע ורעב, והסיבה שחלם זאת בראש השנה, כיון שכדי להינצל מהחלום ומגזרת הרעב, יעלה פרעה אחד לגדולה וימנה אותו על מצרים שישמור תבואה לשנות הרעב ואם כן החלום בא לומר שעכשיו ויעלו אדם לגדולה וזה וודאי דנים בראש השנה, מי ישפיל ומי ירום]. עכשיו פטרו את הראש ממשלה, עכשיו צריכים ראש ממשלה חדש, עכשיו מי יהיה ראש ממשלה? איך עושים בחירות? לפי מה בוחרים אותו? אז מי שידע לפתור את החלום הוא יהיה ראש ממשלה. אז מי ישפיל ומי ירום, "ועתה ירא פרעה איש נבון וחקם" (בראשית מא, לג), צריכים חקם ונבון".

אז פרעה אומר (שם, לט): "היש נבון וחקם יותר מיוסף?!" אז הוא אומר: אתם לא הבנתם שעכשיו הולכים לבחר ראש ממשלה חדש, שאני אהיה ראש ממשלה עליכם. ואת זה מכריזים בראש השנה, זה עכשיו ה"מי ישפיל ומי ירום", זה כל ה"ונתנה תקף", שחבר את זה רבי אמנון [ממגנצא], "ונתנה

לרעב, איזו לשבע ואיזו לרזון" — על המדינות... אמרו לו [החרטמים]: עכשיו ראש השנה, מתפללים על המדינות, ראש השנה, [לכן לא יכול להיות שהחלום כפשוטו על תבואה, שהרי בראש השנה לא דנים על תבואה אלא על מדינות, אם יכבשו אותם או לא, וכן אז דנים את האדם, לכן שייך לומר שאז חלם שיוולדו לו שבע בנות, וימותו שבע בנות].

יוסף אומר: לא, זה [החלום כן] הולך על התבואה. [אמרו לו החרטומים:] תבואה אנחנו גם יודעים להגיד. מה, אתה יותר חכם מאתנו? כל ילד קטן יגיד לך, שבבליים זה תבואה ופרה זה בשר. מה הבצעה כאן, תוך שנייה פותרים את החלום, לא צריך לחשב. ופרעה עצמו לא יכול לפתור את החלום לבד? ! ראינו שבבליים — יהיה לך הרבה תבואה, פרות — יהיה לך הרבה בשר. מה הבצעה? ! זה גם אנחנו יכולים לפתור, אלא אתה עוד לא התפללת מוסף, זה היה עוד לפני מוסף, [ואם היית מתפלל מוסף היית רואה שבראש השנה לא דנים על שובע ורעב].

[ויוסף מדוע כן אמר שזה ביאור החלום, ומתריך:] הוא אמר: באמת עוד לא התפללתי מוסף, אני מחזיק ב"ונתנה תקף", מה כתוב ב"ונתנה תקף", זה לפני מוסף, לפני כתר, ב"ונתנה תקף"

תִּקְרָף". אִז אָדָם חָיֵב לְהַגִּיד גַּם לְפָנָי מוֹסָף בְּיוֹם כְּפוּר וְגַם לְפָנָי מוֹסָף בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה.

אִז כָּל זֶה הִרְבֵּיהַ מְרִמֵּז כְּאֵן בְּתוֹרָה ח' "תִּקְרְעוּ — תּוֹכְחָה", הַתּוֹרָה הָאֲחֵרוֹנָה שֶׁל הִרְבֵּיהַ. שֶׁהִרְבֵּיהַ אֹמֵר: שְׁבָרְגַע שְׁמַתְגְּלִית הַנְּבוּאָה אָדָם מִתְּרַפָּא מְכָל הַמַּחְלוֹת. אִם אָדָם מֵאֲמִין בְּצַדִּיק אִז בְּאוֹתוֹ רָגַע הוּא מִתְּרַפָּא מְכָל הַמַּחְלוֹת שְׁבַעוֹלָם, אִין מַחְלָה שֶׁהַצַּדִּיק לֹא יִכּוֹל לְרַפָּא. לָכֵן "וּזְרַחָה לָכֶם יִרְאִי שְׁמֵי שְׁמֵשׁ צְדָקָה" (מְלָאכִי ג, כ), "שְׁמֵשׁ" זֶה הַצַּדִּיק, הַצַּדִּיק הוּא נִקְרָא הַ"שְׁמֵשׁ", "שְׁמֵשׁ צְדָקָה וּמְרַפָּא בְּכַנְפֵיהָ", כִּי עַל יְדֵי רוּחַ הַנְּבוּאָה שְׁנִתְפַּשֵּׁט עַל יְדֵי הַצַּדִּיק אִז זֶה הִרְפוּאָה, בְּרָגַע שֶׁשָּׁרַח קִבְּלָה אֶת רוּחַ הַנְּבוּאָה הִיא חִתָּה לְעוֹלָם, לָכֵן הִיא חִתָּה לְעוֹלָם. כִּי אֲמָרוּ לָהּ: אִם תִּגִּידִי שְׁיוֹסֵף חִי — תָּמוּתִי עַל הַמְּקוֹם. אִז יִבְיִנוּ שְׂיַדְעֵת מִהַמְּכִירָה.

כִּי יַעֲקֹב עַד סוּף הַחַיִּים לֹא יָדַע אֶת הַסְּפוּר הָאֲמֵתִי, הוּא יָדַע שְׁיוֹסֵף נִחְטָף, עַל יְדֵי הַחֲמָאס / עַל יְדֵי הַגִּי'הָאד, הוּא לֹא יָדַע עַל יְדֵי מִי הוּא נִחְטָף, גַּם הוּא הָיָה מִהַחֲטוּפִים. אִז הוּא לֹא יָדַע עַל יְדֵי מִי הוּא נִחְטָף, מִי חֲטָף אוֹתוֹ, זֶה לֹא גָלוּ לוֹ לְעוֹלָם. אֲמָרוּ לוֹ: כֵּן, הוּא נִחְטָף. אָבָל אִיךָ הוּא נִחְטָף? אִז יוֹסֵף, אֹמֵר הַפְּסִיקְתָּא יְיָהִי בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי, פְּסִיקְתָּא ג', יוֹסֵף בְּחַיִּים לֹא נִפְגַּשׁ עִם יַעֲקֹב, חוּץ מִהַפְּגִישָׁה הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁהוּא נָפַל עַל צְנֹאֲרִיו וְקָרָא קְרִיאַת שְׁמַע וְאָמַר ה' אֶחָד, חוּץ מִה' אֶחָד הוּא יוֹתֵר לֹא הִתְגַּלָּה לוֹ לְיַעֲקֹב, רַק בְּיוֹם הַפְּטִירָה לְפָנָי הַפְּטִירָה, וְאִז הוּא לֹא הִסְפִּיק לְשַׁאֵל אוֹתוֹ: מִה הָיָה בְּאֲמַת, תְּסַפֵּר לִי אֶת הַסְּפוּר, אֲנִי לֹא יוֹדַע מִה הַסְּפוּר, "חִתָּה רָעָה אֲכַלְתָּהוּ" (בְּרֵאשִׁית לו, כ) ? חֲטָפוּ אוֹתְךָ חֲמָאסְנִיקִים? גִּי'הָאדְנִיקִים?.

פַּעַם אַחַת כָּתוּב "יִשְׁמַעְאֵלִים" פַּעַם אַחַת כָּתוּב "מְדִינִים", זֶה הַכֹּל

מִדְּבַר מִקּוּמוֹת וְהַעֲרוֹת

לְיוֹסֵף וְהָרִי נוֹשָׂה בִּי בְּשִׁמוּנָה עֶשְׂרֵה רִיבּוּא, לְקִיּוֹם מִה שְׁנֹאמַר: יֵשׁ מִתְּעַשֵּׂר וְאִין כָּל מִתְּרוּשׁ וְהוּן רַב. פְּסִיקְתָּא רַבְתִּי - פְּרִשָׁה ג' וְיֹאמַר לְיוֹסֵף הִנֵּה אֲבִיךָ חוֹלָה (בְּרֵאשִׁית מ"ח א') מִי אֲמַר לוֹ שְׂאֲבִיו חוֹלָה יֵשׁ אוֹמְרִים בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ רָאָה וַיֵּשׁ אוֹמְרִים בְּלָהָה אֲמָרָה לוֹ שֶׁהִיִּתָּה מוֹשְׁמֶשֶׁת [אֵת] יַעֲקֹב כִּיּוֹן שְׁחָלָה בָּאָה וְאֲמָרָה לְיוֹסֵף וַיֵּשׁ אוֹמְרִים בְּנִימִין הוֹדִיעוּ וַיֵּשׁ אוֹמְרִים קְרִיּוֹסִי הוֹשִׁיב יוֹסֵף בְּפִלְטְרִין כִּיּוֹן שֶׁהִרְגִישׁוּ בַּיעֲקֹב שְׁחוּלָה בָּאוּ וְהוֹדִיעוּ

לְיוֹסֵף וְהָרִי כָּל שְׁבָחוּ שֶׁל יוֹסֵף שֶׁהִיא מִפְּלִיג עַל כְּבוֹד אֲבִיו וְלֹא נִכְנַס אֲצִלוּ בְּכָל שְׁעָה שְׂאִילוּלִי שְׂבָאוּ אַחֲרֵים וְאֲמָרוּ לוֹ אֲבִיו חוֹלָה לֹא הִיָּה יוֹדַע אֵלָּא לְהוֹדִיעַךְ צַדִּיקוֹ שְׂלֹא רָעָה לְהִתְיַחַד עִם אֲבִיו שְׂלֹא יֹאמַר לוֹ הִיאֲךָ עֲשׂוּ בְּךָ אַחִיךָ (וּמְקַלְלִים אֵת) [וּמְקַלְלִים אֲמַר] יוֹסֵף אֲנִי יוֹדַע צַדִּיקוֹ שֶׁל אָבָא כָּל דְּבָרֵינוּ (מִיּוֹדֵינוּ) [גִּזְרֵינוּ הֵן] אֲמַר לְלִבְנוֹ עִם אֲשֶׁר תִּצְמָא אֶת אֱלֹהֶיךָ לֹא יִחִיָּה (שֶׁם ל"א ל"ב) וּמִתָּה אֲמִי וְאִין בָּא לְוֹמַר שִׁיקְלָלִים יִקְלָלִים וְנִצְמָאֵתִי מִחֲרִיב אֵת

אתה אומר שהישמעאלים, לא יודע, אני לא יודע להחליט, התבלבלתי לגמרי, "מיד הישמעאלים אשר הורדהו שמה", מי קנה אותו? ישמעאלים או מדינים?

אלא, ברגע שהישמעאלים הוציאו אותו מן הבור, הכירו שזה יוסף, ישמעאלים זה בני דודים, האחים של יצחק, הם באים לכל החתנות, אין חתנה שהם לא באים, הם לא מותרים על חתנה. אז הם מכירים את יוסף. איך שהוציאו אותו מהבור, אמרו [הישמעאלים]: זה יוסף! אמרו [האחים]: לא, זה עבד מרדן, עבד תאילנדי אחד מתאילנד, והוא כאן מתמרד נגדנו. [אמרו הישמעאלים]: איזה תאילנדי? זה יוסף! מה אתם מספרים על תאילנדי, זה יוסף הצדיק! אז מיד הם החזירו אותו לבור, נבהלו, ברחו. אז בהתחלה היה ישמעאלים הוציאו אותו מהבור, ואחרי זה הגיעו המדינים, אז המדינים הם לא מכירים, הם מרחוק, הם לא בני דודים, הם... אז המדינים קנו אותו.

ועכשיו המדינים איך שהם קנו אותו, הם ראו שהוא נהיה פורח, הוא נהיה בן מלך, הוא האיר כמו שמש.

[נראה] מבלבל שם, לא יודע מי בלבל את זה, כתוב "ישמעאלים", ואחרי זה כתוב "מדינים", ועוד... בלבול על בלבול, זה הכל מבלבל שם, ואחרי זה כתוב שמכרו אותו הישמעאלים, וכתוב שמכרו אותו המדינים, לא יודע מי בלבל את זה, זה ממש, אני התבלבלתי לגמרי, קראתי את זה — יצאתי מדעתי לגמרי. אז כתוב שהגיעו אנשים ישמעאלים ומכרו אותו למדינים, תחליט, ישמעאלים? מדינים? תחליטו כבר! אי אפשר להחליט. אי אפשר לכתב נורמלי? תחליטו! הנה וישב, אז כתוב "לכו ונמכרנו לישמעאלים וידנו אל תהי בו" (בראשית לז, כז), "ויעברו אנשים מדינים" (שם, כח). אז מי קנה? המדינים קנו? הישמעאלים קנו? עוד פעם כתוב הישמעאלים. ישמעאלים, מדינים, ישמעאלים, הפל מבלבל! לא יודע מי בלבל את זה... ואחרי זה כתוב "והמדינים מכרו אתו... לפוטיפר סריס פרעה" (שם, לו), ומה כתוב במקץ? ואחרי זה בל"ט פסוק א': "ויוסף הורד מצרימה ויקנהו פוטיפר סריס פרעה שר הטבחים איש מצרי" — ממי הוא קנה? "מיד הישמעאלים"...! תחליטו! פה אתה אומר שהמדינים מכרו אותו, ופה

מראי מקומות והערות

10 [אולי הכוונה שהישמעאלים השניים לא הכירו כל כך את בן יוסף לכן לא ראו מיד שזה יוסף כמו הראשונים ורק אחר זמן

כל העולם שלא נברא העולם אלא בשביל השבטים לפיכך לא היה הולך אצל אביו בכל שעה:

יוֹסֵף הוּא מְאִיר כְּמוֹ שֶׁמֶשׁ, יוֹסֵף הַצְּדִיק — שְׁזֶה רִבִּי נֶתָן הַיּוֹם — אֵז הוּא מְאִיר כְּמוֹ שֶׁמֶשׁ, הוּא הַשֶּׁמֶשׁ הָאֲמִתִּית, אֵז הוּא מְאִיר כְּמוֹ שֶׁמֶשׁ. אֵז הֵם אֲמָרוּ: אִי וְאָבוֹי, עוֹד מְעַט תִּבְאָ מִשְׁטָרָה וְיִגִּידוּ "גִּנְבַתְּם בֶּן מֶלֶךְ", מִיָּד מְכָרוּ אוֹתוֹ לַיִשְׁמַעְעָאִים, אֲבָל לַיִשְׁמַעְעָאִים אַחֲרֵים שְׁלֹא מְכִירִים אֶת יוֹסֵף, וְהַיִּשְׁמַעְעָאִים קָנּוּ אוֹתוֹ מִהַמְדִּינִים, וְאַחֲרַי זֶה עוֹד פְּעַם הַיִּשְׁמַעְעָאִים הַכִּירוּ שְׁזֶה יוֹסֵף, בְּכָל זֹאת הֵם בְּנֵי דוּדִים, אֵז הֵם מְכָרוּ אוֹתוֹ עוֹד פְּעַם לַמְדִּינִים ¹⁰.

וְכִכָּה הוּא הָיָה עוֹבֵר מִיָּד לְיָד, עַד שֶׁהוּא הִגִּיעַ לְקָבֵר רַחֵל, הָעֶרְבִי שְׁבֵר אֶת הַמִּקְלָל עַל הַגֵּב שֶׁל יוֹסֵף, עַד שֶׁהוּא הִגִּיעַ לְקָבֵר רַחֵל, שֶׁהִיא קְבוּרָהּ בְּאֲמַצְעַ הַדְּרָךְ, הִיא קְבוּרָה עַל הַכְּבִישׁ הָרֵאשִׁי, וְיוֹסֵף...

וַיַּעֲקֹב אוֹמֵר [לְיוֹסֵף]: אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁאֲתָה מִקְפִּיד עָלַי, אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁאֲתָה כּוֹעֵס עָלַי. בֶּן כְּמָה יַעֲקֹב הַיּוֹם? בֶּן 147, בֶּן כְּמָה הוּא הָיָה [בְּפִטְרַת רַחֵל]? בֶּן 99, כְּמָה זֶה מִ-99 לִ-100? 1! זֶה שְׁנָה אַחַת, וְעוֹשִׁים 47 וְעוֹד שְׁנָה, זֶה 48 שְׁנָה. אֵז הוּא אוֹמֵר: אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁיִישׁ בְּלִבְךָ עָלַי, אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁ-48 שְׁנָה אֲתָה כּוֹעֵס עָלַי, אֲתָה הוֹלֵךְ 48 שְׁנָה עִם כְּעַס

לְכֵן כְּתוּב פְּעַמִּים, פְּעַם כְּתוּב שֶׁהַמְדִּינִים מְכָרוּ אוֹתוֹ לְפוֹטִיפֵר, וּפְעַם כְּתוּב שֶׁהַיִּשְׁמַעְעָאִים מְכָרוּ אוֹתוֹ לְפוֹטִיפֵר. כִּי הַמְדִּינִים פָּחְדוּ לְהִגִּיד שֶׁהֵם מְכָרוּ אוֹתוֹ, כִּי הַמִּשְׁטָרָה תִּגִּיעַ אֲלֵיהֶם, אֵז מִיָּד הָעֵבִירוּ אוֹתוֹ

מִדְּאֵי מַקּוּמוֹת וְהַעֲרוֹת

שֶׁהִבִּינוּ שׁוֹה יוֹסֵף מְכָרוּ שׁוֹב לַמְדִּינִים]

כִּכְבְּרָה שִׁיכּוּלִים (הַלּוֹי) [לְהַלּוֹךְ] אִמֵּר לוֹ יוֹסֵף גְּזוֹר עֲכָשִׁי וְאִנִּי מַעֲלָה אוֹתָהּ וְקוֹבְרָתָהּ אִמֵּר לוֹ יַעֲקֹב אֵין אַתָּה יִכּוֹל בְּנֵי שְׁלֹא קְבֵרְתִּיהָ שֵׁם אֵלֵא עַל פִּי הַדִּיבּוּר שְׁאִף אֲנִי בְקִשְׁתִּי לְהַעֲלוֹתָהּ וְלִקְבֹרָהּ וְלֹא הִנְחִינוּ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁנֵאמֵר וְאִקְבְּרָהּ שֵׁם (שֵׁם) מֵהוּ שֵׁם עַל פִּי הַדִּיבּוּר וְלִמָּה שְׁגָלוֹי וְצַפּוֹי לַפְּנּוֹי שְׁסוּף בֵּית הַמַּקְדָּשׁ עֵתִיד לִיחַרֵּב וּבְנּוֹי עֵתִידִים לְצַאֵת בְּגוֹלָהּ וְהֵם הוֹלְכִין אֲצֵל אַבוֹת וּמְבַקְשִׁים מֵהֵם שִׁיתְּפַלְלוּ עֲלֵיהֶם וְאִינֵם מוֹעִילִין לָהֶם וְכִיּוֹן שֶׁהֵם הוֹלְכִין בְּדֶרֶךְ הֵם בְּאֵין וּמַחֲבִקִין קְבוּרַת רַחֵל וְהִיא עוֹמֶדֶת וּמְבַקְשֶׁת רַחֲמִים מִן הַקֵּב"ה וְאוֹמֶרֶת לַפְּנּוֹי רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם שְׁמַע בְּקוֹל בְּכִיִּיתִי וְרַחֵם עָלַי בְּנֵי אוֹ תַן לִי הַאוֹנִיָּה שְׁלִי מִיַּד הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמַע בְּקוֹל תְּפִילָתָהּ מִנִּין שֶׁכֵּן כָּתוּב בְּכִי תִמְרוּרִים רַחֵל מְבַכָּה עַל בְּנֵיהָ (יִרְמִיָּה ל"א ט"ו) וְכָתוּב וַיֵּשׁ תִּקְוָה

11 פְּסִיקְתָא רַבְתִּי - פְּרִשָׁה ג' וְכִיּוֹן שְׁבִירְכֶם וְעִשְׂאֵם שְׁבִטִים הַתְּחִיל אוֹמֵר עַל עֶסֶק רַחֵל אִמֵּר לוֹ לִמָּה לֹא נִכְנסָה לְקְבֹרָהּ (אִמֵּר) [עֲמָךְ] שְׁהִיָּה יוֹסֵף מִיַּצֵּר עַל הַדְּבַר מְאוֹד הַתְּחִיל אֲבוֹי מוֹשִׁיבוֹ עֲלֵיהָ אֲנִי בְבוֹאִי מִפְּדֵן אֵין כְּתִיב כֵּאֵן אֵלֵא וְאֲנִי בְבוֹאִי מִפְּדֵן (כְּרִאשִׁית מ"ח ז') מֵהוּ וְאֲנִי אִמֵּר לוֹ חִיד כְּשֵׁם שְׁהִיִּית מְבַקֵּשׁ שְׁתַּכְנַס אִמֵּךְ לְקְבוּרָהּ כִּךְ אֲנִי הִיִּיתִי מְבַקֵּשׁ הַדָּא הִיא דְכַתְּבָ וְאֲנִי מִתָּה עָלַי (שֵׁם) מֵהוּ עָלַי הִיִּיתָה טְרַחֲוֹתָהּ: דְּבַר אַחַר עָלַי שְׁחִסְרֵתִיהָ שְׁלֹא הִיִּיתָה לִי נַחַת רוּחַ אֵלֵא הִיא מִתָּה עָלַי שְׁחִסְרֵתִיהָ אִמֵּר לוֹ שְׁמָא מֵה שְׁלֹא הִכְנַסְתָּ אוֹתָהּ לְקְבוּרָהּ שְׁמָא עוֹנֶת גְּשָׁמִים הִיִּיתָה אִמֵּר לוֹ לֹא עוֹד כְּבֵרַת אֶרֶץ לְבוֹא אַפְרָתָה (שֵׁם) בֵּין פֶּסַח לְעֶצְרַת הִיָּה בּוֹמֵן שֶׁהָאֶרֶץ מְנוּפָה וְהוֹלְכֶת וּבֹאָה

אָפֶּשֶׁר כָּכָה, אָנִי מוֹבִיל אוֹתָהּ לְבֵית
לֶחֶם, אָנִי מוֹבִיל אוֹתָהּ לְחֶבְרוֹן. יַעֲקֹב
אוֹמֵר לוֹ: לֹא! זֶה הַכֵּל עַל פִּי הַדְּבוּר!¹¹

אז עכשיו רק אֶפְשֶׁר לְהַבִּין מַה זֶה עַל
פִּי הַדְּבוּר. מַה זֶה אֶכְפֵּת לִי אִם יִקְחוּ
אוֹתָהּ עוֹד 500 מֶטֶר, מִקְּבֵר רַחֵל לְבֵית
לֶחֶם זֶה 500 מֶטֶר, זֶה 5 דְּקוֹת הַלִּיכָה.
אז אִי אֶפְשֶׁר לְקַחַת אוֹתָהּ לְבֵית לֶחֶם?
הוא אוֹמֵר: לֹא, זֶה עַל פִּי הַדְּבוּר. כִּיּוֹן
שְׁלֵמָאמַע רוֹחֵל צְרִיכִים לְלַכֵּת כָּל יוֹם,
מֵאמַע רוֹחֵל — ה' עֲשֵׂה שֶׁהִיא קְבוּרָה
בִּירוּשָׁלַיִם, עַל יְדֵי שֶׁהוּא קָבֵר אוֹתָהּ
בְּדֶרֶךְ אַפְרַת בְּדֶרֶךְ בֵּית לֶחֶם אִז הִיא

עָלִי, אַתָּה בְּפֶלֶא — אַתָּה תְּמִיד חוֹשֵׁב
”לְמָה אָבָא קָבֵר אֶת אִמָּא שְׁלִי עַל אִם
הַדְּרָךְ, מַה זֶה חֲתוּל? זֶה כְּבֶשׂ? זֶה
כָּלֵב? כָּכָה מִתְּנַהֲגִים עִם אִמָּא — אִמָּא
קְדוּשָׁה מֵאמַע רוֹחֵל? כָּכָה מִתְּנַהֲגִים
אַתָּה?” וַיִּדְעַתִּי שִׁישׁ בְּלִבִּי עָלַי, וְאָנִי
יודֵעַ שֶׁאַתָּה כּוֹעֵס עָלַי, וְאָנִי יודֵעַ שִׁישׁ
לִּי כְּעֵס עָלַי, שֶׁבְּלִבִּי עָלַי. אָבֵל, דַּע
לִּי, שְׁעַל פִּי הַדְּבוּר [קְבִרְתִּיהָ שָׁם].

כִּי מַה אוֹמֵר הַפְּסִיקְתָּא? יוֹסֵף אוֹמֵר,
עֲכָשִׂיו אָנִי קוֹבֵר אוֹתָהּ, תִּגִּיד לִי
אָבָא, בְּחֶבְרוֹן, בְּבֵית לֶחֶם, אָנִי מוֹצִיא
אוֹתָהּ, הִיא קְבוּרָה עַל הַכְּבִישׁ, אִי

מראי מקומות והערות

הרי פייסו למה לא נכנסה אמו לקבורה עשה את

לאחריתך [נאום ה'] ושבו בנים לגבולם (שם שם י"ז)

אִז עֲכָשְׁיוּ אֲנַחְנוּ מִבְּיָנִים אֶת זֶה
 אַחֲרֵי 3,000 שָׁנָה, שֶׁעֲכָשְׁיוּ זֶה כְּבָר
 זְמַן הַגָּאֲלָה — תְּשַׁפ"ד, אִז אֲנַחְנוּ
 מִבְּיָנִים שְׂבִזְכוֹת שִׁיעֵקֵב קֶבֶר אוֹתָהּ
 עַל הַכְּבִישׁ סְמוּךְ לִירוּשָׁלַיִם אִז אֲנַחְנוּ
 יְכוּלִים לְהִיּוֹת בְּקֶבֶר רַחֵל כָּל יוֹם. שְׂזֵה
 הָעֲנִיָּן, בְּפָרֵט עֲכָשְׁיוּ כִּזֶּה יֶאֱרֻצִּיט גְּדוּל,
 שְׁחִיבִים לִיסַע לְרַחֵל אֲמַנּוּ, וְלִדְעַת
 שֶׁעֲכָשְׁיוּ הִיא נִקְבְּרָה בִירוּשָׁלַיִם בְּזְכוֹת
 שִׁיעֵקֵב קֶבֶר אוֹתָהּ עַל פִּי הַדְּבֹר, וְזֵה
 עֲרִיץ שִׁיךְ לִירוּשָׁלַיִם, הִיא קְבוּרָה בְּתוֹךְ
 יְרוּשָׁלַיִם, וְכֹלֵם מִיַּד אַחֲרֵי הַשְּׁעוֹר יִסְעוּ
 לְחֶבְרוֹן וּלְקֶבֶר רַחֵל, וְתִהְיֶה הַגָּאֲלָה
 הַשְּׁלֵמָה בְּמִהְרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן.

נִקְרָאת יְרוּשָׁלַיִם, הִיא בְּתוֹךְ הַחוּמָה
 שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם, עֲכָשְׁיוּ בְּנוּ חוּמָה הִיא
 בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם. עֲכָשְׁיוּ מִבְּיָנִים אֶת
 זֶה, אַחֲרֵי 3,000 שָׁנָה אֶפְשָׁר לְהִבִּין
 לְמָה יַעֲקֹב קֶבֶר אוֹתָהּ עַל אִם הַדְּרֵךְ,
 כִּכָּה אִי אֶפְשָׁר לְהִבִּין אֶת זֶה, מַה זֶה
 "עַל פִּי הַדְּבֹר"? אִז זֶה יִהְיֶה עוֹד 500
 מֶטֶר, מַה יְכוּל לְהִיּוֹת? הֵינּוּ הוֹלְכִים
 אֶת זֶה כָּל יוֹם הוֹלְכִים עוֹד 500 מֶטֶר
 וְנִכְנָסִים לְבֵית לַחֵם. אִז קַח אוֹתָהּ לְבֵית
 לַחֵם, קַח אוֹתָהּ אֶפְלוּ לְחֶבְרוֹן — עוֹד
 30 קִילוֹמֶטֶר, מַה קָרָה? תִּקְבֹּר אוֹתָהּ
 נוֹרְמָלִי בְּמַעֲרַת הַמְּכַפְלָה, כְּמוֹ שְׂמַגִּיעַ
 לָהּ, לְקֶבֶר אוֹתָהּ כְּמוֹ אֶת לָאָה. לֹא, זֶה
 הַכֹּל עַל פִּי הַדְּבֹר.

מִדְּרָא מִקוּמוֹת וְהַעֲרוֹת

בְּנוֹי שְׁבִטִים

12 לְקוּטֵי הַלְכוֹת הַלְכוֹת שְׁבֵט ו' כ"ג כִּי בְּאֵמַת כָּל הַשְּׂמֻחוֹת
 שֶׁשְׂמַחֲיוֹן עַל הַחֲתוּנָה הוּא פְּלִיאָה לְכַאוּרָה, כִּי אֶשְׁר
 שְׂמַעֲתִי וְזֹאת בְּפִרוּשׁ מִפִּי הַקְּדוֹשׁ, שְׂאָמֵר, שְׂאִין
 הָעוֹלָם יוֹדְעִים כָּל מַה אִז שְׂמַחָה שְׂאֵה נוֹשֵׂא זֹאת, כִּי
 בְּנֵדָאִי אִין רְאוּי לְשַׂמַּח עַל עֲנִין זֶה. אִךְ בְּאֵמַת עֲקֵר
 הַשְּׂמַחָה שֶׁל חֲתוּנָה הוּא שְׂמַחַת יִשְׂרָאֵל, שֶׁעֲקֵר שְׂמַחָה
 הַקְּדוּשָׁה הוּא מַחְמַת שְׂאָנּוּ יוֹדְעִים וּמֵאֲמִינִים שֶׁעֲנִין
 זֶה בְּשִׂרְשׁוֹ הוּא גְבוּהַ מְאֹד מְאֹד כִּי דוּעַ, וְיִהְיֶה נוֹלֵד
 מִזֶּה יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּקְדָּשׁוּ שְׂמוֹ כִּי ל, עַד שֶׁיִּצְאֻ אֲדִיקִים
 גְּדוֹלִים עַד שֶׁיִּבְאוּ מְשִׁיחַ מְדוּרְתֵינוּ שְׂתַנְתָּן הַכֹּל, וְזֵה
 עֲקֵר שְׂמַחַתֵנוּ, וּמִזֶּה וְדָאִי יֵשׁ לָנוּ לְשַׂמַּח הַרְבֵּה עַל
 הַחֲתוּנָה.

13 פֵּלֵא יוֹעֵץ אוֹת ז' זוּג וּמֵאֲחֵר שְׂאִין אִשָּׁה אֵלֵא לְבָנִים
 (תַּעֲנִית לֹא אֵתְחַבֵּט, ט. ב.) וְכֹל שְׁלֻמוֹת הוֹלֵד בְּמִדּוֹת וּבְדַעוֹת

תְּלוּי בּוֹמֵן הוּזוּג וּבְכּוֹנֵת הוּזוּג, אִי לֹזֶאת לוֹ בְּכַח וְלוֹ בְּחִיל
 יִגְבֵר אִישׁ לְקִים מְצוֹתוֹ דְּבַר בַּעֲתוֹ וּיְתַאֲמֵץ בְּמִצְוֹתוֹ
 אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ לְחַשֵּׁב מִחֲשֻׁבוֹת טְהוּרוֹת זְכוֹת וּבְרוֹת,
 וְזוֹר לֹא יִקְרַב בְּמִחֲשֻׁבוֹת שׁוּם מִחֲשֵׁבָה זֹה, כִּי קְרוֹב
 הוּא לְהִיּוֹת בְּעִלְתּוֹ בְּעִלְתּוֹ זְנוּת וּנְפֶשׁ הֵם חוֹבְלִים וּבָנִים
 זָרִים יִלְדוּ רַעִים וְחֲטָאִים וְטַפְשִׁים בָּנִים מִשְׁחִיתִים כֹּל
 מוֹם בָּם. וְמָה יִתְאוּן אָדָם חִי כִישִׁי לוֹ תְּרַבוֹת רַעָה
 בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ גִּבְרַת עַל חֲטָאֵיו שְׁהוּא גּוֹרֵם רַעָה לְעַצְמוֹ. וְזוֹ
 רַעָה חוֹלָה וְאִכּוּרִיתָא גְּדוּלָה יוֹתֵר מִשׁוּחֲטֵי הִילְדִים,
 וְאֵם הִי יוֹדְעִים הַבָּנִים שְׁהוּא גְרַמָּא לֵהֶם בְּנוֹקִיָּם הִי
 צוֹעֲקִים מֵרָה עֲלֵיו בְּאִמֵר, לְמָה עֲכַרְתֵּנוּ וְעוֹנֵן חוֹלְלָתָנוּ.
 וְכִי יִשְׂאוּ אֶת עוֹנָם, אִב וְאֵם נוֹטִלִים חֶלֶק בְּרֵאשׁ, כִּי
 הֵם אֲבוֹת הַטְּמֵאָה וְאִין עַל הַבָּנִים כֹּל כִּךְ אֲשַׁמָּה, כִּי
 מֵאַחֵר שְׁהִיסוּד רַעוּעַ וְהַשְּׂרָשָׁרַע וְהַקְּלָפָה בְּנֶפֶשׁ לוֹטָה
 מַה יַעֲשֶׂה אוֹתוֹ הֵבֵן וְלֹא יִחְטָא, כִּי נֶפֶשׁ רַשָּׁע אוֹתָהּ

שְׁעוֹר שְׁנֵמֶסֶד בְּסֵעוּדָה שְׁלִישִׁית [מוֹצָאִי] שַׁבַּת קֹדֶשׁ וַיִּגַּשׁ תַּשְׁפ"ד

הַשְׁעוֹר הַשְּׁבוּעִי בַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ 'פְּלֵא יוֹעֵץ'

דוֹגֵל בְּיַלְד בְּשָׁבִיל הַיִּצָּר הָרַע, אִז שֶׁתַּחַתָּן בְּשָׁבִיל הַיִּצָּר הָרַע, וְאִז יִהְיֶה לוֹ יְלָדִים רָעִים, חֲטָאִים, טְפָשִׁים, מוֹנְגוּלִים, סִינִים, נְפָאִלִים, טִיבְטִים, כָּל סוּגֵי הַמְּפָגְרִים, אוֹטִיסְטִים... אֲצַל הַחֲלוּנִים כָּל יֶלֶד שְׁלִישִׁי זֶה אוֹטִיסְט.

"וַיִּמָּה יִתְאוּנָן אָדָם חֵי, שֶׁהוּא בְּעֲצָמוֹ מְחַנְּךְ אֶת הַיְלָדִים שְׁלוֹ לְתַרְבוֹת רָעָה", וְהוּא מְבִיא אוֹתָם בְּטַמְאָה נוֹרָאָה, וְכָל הַטְּמָאָה שְׁלָהֶם — זֶה מְמוֹנָה. "כִּי אִם יֵשׁ תּוֹלְדוֹת יֵשׁ אָבוֹת", אִם רוֹאִים תּוֹלְדוֹת סִימָן שֶׁזֶה מְתַחֵל בְּאָבוֹת, וְהוּא בְּעֲצָמוֹ "תַּרְבוֹת רָעָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ. [וַיִּמָּה יִתְאוּנָן אָדָם חֵי] גְּבֹר עַל חֲטָאִיו — שֶׁהוּא גוֹרֵם רָעָה לְעֲצָמוֹ".

לֹא מְתַחַתְנִים בְּשָׁבִיל הַיִּצָּר הָרַע, מִי שֶׁמְתַחַתָּן בְּשָׁבִיל יִצָּר הָרַע — אָסוּר לְלַכֵּת לְחַתְנָהּ. הַרְבֵּה אוֹמֵר בְּעַמּוּד 52 (לְקוּטֵי הַלְכוֹת אֶרֶץ חַיִּים חֶלֶק ג) שֶׁאָסוּר לְלַכֵּת לְחַתְנָהּ, כִּי כָּל הַחַתְנָהּ זֶה בְּשָׁבִיל יִצָּר הָרַע¹².

[קוּרָא מְדַבְרֵי ה'פְּלֵא יוֹעֵץ':] "זֶה יוֹתֵר גְּרוּעַ מְשׁוּחֲטֵי הַיְלָדִים"¹³ — אִם אָדָם יִשְׁחַט אֶת הַיְלָד שְׁלוֹ הוּא לֹא עֲשָׂה כְּלוּם, [כְּמוֹ הַמְבִיא יְלָדִים בְּתַאוּוֹה אִסוּרָה וּמַחֲשֵׁבָה זֶרָה], אֲבָל אִם הוּא מְחַנְּךְ אוֹתוֹ לְיִצָּר הָרַע...¹⁴

אִז הַרְבֵּה אוֹמֵר: אִם אָדָם מְתַחַתָּן בְּשָׁבִיל הַיִּצָּר הָרַע, הַבְּנִים יִהְיוּ טְפָשִׁים, חֲטָאִים, פּוֹשְׁעִים. מִי שְׁרוּצָה יֶלֶד פּוֹשֵׁעַ, וְהוּא בְּעַד יֶלֶד פּוֹשֵׁעַ, וְהוּא

מְדַאֵי מְקוּמוֹת וְהַעֲרֹת

לְבֵית הַמְּקַדֵּשׁ וְלַהֲתַפְּלֵל, אֶחָד עַרְבֵי וְאֶחָד נוֹצְרֵי, לֹא מְשַׁנְּהוּ, הוֹדִי, הוֹדִי, סִינֵי, תַאֲלִנְדִי, נְפָאִלִי, מְטִיבְטִי, בְּלָם — כָּל הַעֲמִים מוֹתְאֶחָדִים תַּחַת בֵּית הַמְּקַדֵּשׁ אֶחָד, וְזֶה הַסְּמָל שֶׁל בֵּית הַמְּקַדֵּשׁ. וְאֶפְלוּ אֶפְלוּ בִיבֵי חֶבֶר שָׁם, בְּלָם חֶבְרִים, בִּירוֹן חֶבֶר. יֵשׁ לָהֶם הַגְּנָה, מִי שֶׁחֶבֶר אִז הֵם עוֹבְדִים עִם בְּתֵי הַמּוֹשֵׁפֵט שֶׁלֹּא יַעֲשׂוּ לוֹ כְּלוּם, הוּא יְכוּל לְגַנֵּב, לְרַצֵּחַ, מַה שֶׁהוּא רוּצָה. (אִז עֲכָשׂוּ בְּלָם הוֹלְכִים לְחַיּוֹת חֶבְרִים בְּבוּנִים הַחֲפָשִׁים... בְּבוּנִים הַחֲפָשִׁים, בְּבוּנִים, בְּלָם...)

רַע, וְצָרִיךְ עֵמֶל וְטָרַח וַיִּגְיַעָה רַבָּה כְּלֵי הָאֵי, וְאוּלַי יוּכַל לְהַפְּךְ טַבְעוֹ וּמוֹגוֹ הָרַע.

14 כָּל הַבוּנִים, הַבוּנִים הַחֲפָשִׁים, הַסְּמָל זֶה בֵּית הַמְּקַדֵּשׁ, הֵם רוּצִים לְעֲשׂוֹת דַּת חֲדָשָׁה, שְׁבִית הַמְּקַדֵּשׁ יִהְיֶה בִירוּשָׁלַיִם וְכָל אֶחָד יַעֲשֶׂה מַה שֶׁהוּא רוּצָה, בְּלָם יִבְאוּ לְהַתְּפַלֵּל, וְכָל יַעֲשׂוּ מַה שֶׁהֵם רוּצִים, וְכָל הַמְּטָרָה שְׁלָהֶם זֶה דַּת חֲדָשָׁה וּבֵית הַמְּקַדֵּשׁ זֶה יִהְיֶה הַמְּרַקָּו, אֲבָל לְפִי כָּל אֶחָד מַה שֶׁבָּא לוֹ, כָּל אֶחָד יְכוּל לְבֹא

וְהוּא הִכִּי אֲכֹזְרִי שְׁבַע עוֹלָם, כְּזֶה אֲכֹזְרִי
עוֹד לֹא הָיָה מִבְּרִיאַת הָעוֹלָם, הוּא
'זָכָה' לְהִיּוֹת הִכִּי אֲכֹזְרִי, וְאֶפְשָׁר לְשִׁים
אוֹתוֹ בְּסֶפֶר גִּינָס, בְּסֶפֶר גִּינָס בְּשִׂיאִים,
סֶפֶר הַשִּׂיאִים בְּאֲכֹזְרִיּוֹת, יוֹתֵר מִהֵנָּא צִיִּים
וְיוֹתֵר מִהֵסִינִים וְיוֹתֵר מִהֵרוֹסִים וְיוֹתֵר
מִהֶחֱמָאס, "הוּא יוֹתֵר גְּרוּעַ מִשׁוּחֲטֵי
הַיְלָדִים!" אִם הוּא הָיָה שׁוּחֲטֵי אֶת הַיְלָד
שְׁלוֹ זֶה הָיָה פְּחוֹת אֲכֹזְרִיּוֹת מִמָּה שֶׁהוּא
מֵבִיא אוֹתוֹ עִם הַיֶּצֶר הָרַע. כִּי כָּל מִי
שֶׁמֵּבִיא אֶת הַיְלָד עִם יֶצֶר הָרַע יֵרַע
שֶׁהוּא הַגְּרָמָא שֶׁהֵם לֹא לומְדִים, וְהֵם
לֹא מִתְּפַלְּלִים, בּוֹרְחִים מִהַיְשִׁיבָה, לֹא
רוֹצִים לְלַמֵּד בִּישִׁיבָה, זֶה הַבְּעֵיָה שְׁלוֹ,

וְהוּא הִכִּי אֲכֹזְרִי שְׁבַע עוֹלָם, כְּזֶה אֲכֹזְרִי
עוֹד לֹא הָיָה מִבְּרִיאַת הָעוֹלָם, הוּא
'זָכָה' לְהִיּוֹת הִכִּי אֲכֹזְרִי, וְאֶפְשָׁר לְשִׁים
אוֹתוֹ בְּסֶפֶר גִּינָס, בְּסֶפֶר גִּינָס בְּשִׂיאִים,
סֶפֶר הַשִּׂיאִים בְּאֲכֹזְרִיּוֹת, יוֹתֵר מִהֵנָּא צִיִּים
וְיוֹתֵר מִהֵסִינִים וְיוֹתֵר מִהֵרוֹסִים וְיוֹתֵר
מִהֶחֱמָאס, "הוּא יוֹתֵר גְּרוּעַ מִשׁוּחֲטֵי
הַיְלָדִים!" אִם הוּא הָיָה שׁוּחֲטֵי אֶת הַיְלָד
שְׁלוֹ זֶה הָיָה פְּחוֹת אֲכֹזְרִיּוֹת מִמָּה שֶׁהוּא
מֵבִיא אוֹתוֹ עִם הַיֶּצֶר הָרַע. כִּי כָּל מִי
שֶׁמֵּבִיא אֶת הַיְלָד עִם יֶצֶר הָרַע יֵרַע
שֶׁהוּא הַגְּרָמָא שֶׁהֵם לֹא לומְדִים, וְהֵם
לֹא מִתְּפַלְּלִים, בּוֹרְחִים מִהַיְשִׁיבָה, לֹא
רוֹצִים לְלַמֵּד בִּישִׁיבָה, זֶה הַבְּעֵיָה שְׁלוֹ,

וְהוּא יוֹתֵר אֲכֹזְרִי, יוֹתֵר גְּרוּעַ מִשׁוּחֲטֵי
הַיְלָדִים. וְאִם הָיוּ הַבְּנִים יוֹדְעִים
שֶׁכָּל מִה שֶׁקוֹרָה לָהֶם זֶה הָאֵבָא
אֲשֶׁם שֶׁכָּל מִה שֶׁהֵם לֹא לומְדִים וְלֹא
מִתְּפַלְּלִים לֹא קָמִים בְּבִקְרָה וּבוֹרְחִים
מִהַיְשִׁיבָה — זֶה הַכֹּל אֲשֶׁם הָאֵבָא,
שֶׁהוּא הַגְּרָמָא.

וְלִכְּן צְרוּיָה, כָּל הַבְּנִים שְׁלֵה עָפוּ
בְּאִוִיר, כְּתוּב בְּסֶפֶר הַגְּלִגּוּלִים,
תְּבִיאָה אֶת זֶה הַקְּדָמָה י"ה¹⁵, שֶׁהִיא הִיתָה

מִדְּרָא מִקוּמוֹת וְהַעֲרוֹת

יָכוֹל לְהַתְנוּעֵעַ. אֲבָל הָאוֹר הַמְּקוּיָה מִבְּחוּץ, מִתְנוּעֵעַ,
וּמְנוּעֵעַ אֶת הָאֲדָם לְמִקּוֹם שֶׁהוּא חָפִין. וְנִמְצָא כִּי אִם
תִּרְאֶה אִיזָה אָדָם קָל בְּנֶשֶׁר וְרִץ בְּצִבִי בְּכָל מַעֲשָׂיו,
וּמְהִיר בְּמִלְאָקְתוֹ, נִמְצָא שֶׁגָּבַר עָלָיו אוֹר הַמְּקוּיָה אֲשֶׁר
מִפְּנֵי אֲבִיו. וְאִם הוּא עֲצֵל וְכִבֵּד הַתְנוּעָה, יוֹרָה תִּגְבַּרְת
אוֹר הַפְּנִימִי בּוֹ מִצַּד הָאֵם, וְהַכֹּל כְּפִי מַעֲשֵׂיהֶם. רוֹצֵה
לוֹמֵר, כִּי אִם הָאֵב נִתְּפַן לְשֵׁם מַצְוָה בַּעַת הַתְּשִׁימִישׁ,
הֵנָּה הַבּוֹ הָיָה מְהִיר בְּמִלְאָקְתָּ שְׁמִים, וְגָדוֹל מֵאֵד
בַּתוֹרָה. וְאִם אֲבִיו נִתְּפַן לְהֵנָּא עֲצֵמוֹ, יְהִיָּה הַבּוֹ הָיָה
מְהִיר בְּמִלְאָקְתָּ הָעוֹלָם הָיָה. וְכֹן לְהַסְפָּה אִם יְהִיָּה כְּבֵד
הַתְנוּעָה, אִם אִמּוֹ נִתְּפַנָּה לְשֵׁם מַצְוָה, יְהִיָּה עֲצֵל
בְּמִלְאָקְתָּ הָעוֹלָם הָיָה. וְאִם לֹא נִתְּפַנָּה לְשֵׁם מַצְוָה,
יְהִיָּה הַבּוֹ עֲצֵל בְּמִלְאָקְתָּ שְׁמִים: וּבְזֶה תְּבִין טַעַם כִּי
נִמְצָאִים יְלָדִים קְטָנִים חֲרִיפִים לֹא יוֹכְלוּ שֶׁשֶׁקֶט, וַיִּשׁ
יְלָדִים עֲצֵלִים כְּבִדֵי הַתְנוּעָה מֵאֵד: וְזֶה סוּד עֲשֵׂהֶאֱל
אֲחֵי יוֹאֵב שֶׁהָיָה קָל בְּרַגְלָיו עַד לְאִזּוֹ תְּכִלִּית, כְּפִנְדֵעַ
לְרִבּוּתֵינוּ וְכִרְוֹם לְכִרְכָּה (שְׁמוּאֵל ב' ב') שֶׁהָיָה רִץ עַל
רְאִשֵׁי הַשְּׂבָבִילִים וְלֹא הָיוּ נִכְפָּסִים, וּבְנִדְוִאֵי אִין מִדְּרַשׁ
חַז"ל יוֹצֵא מִדְּוִי פִּשְׁוֹט מִפְּשֵׁ, וְהַעֲנִין מוֹבָן עִם הַנּוֹכַח
כִּי כָּל בְּחִינָתוֹ הִיתָה, מִתְּגַבְּרַת כַּח הָאֵב, וְלֹא הָיָה בּוֹ כַּח

15 שְׁעַר הַגְּלִגּוּלִים הַקְּדָמָה י' עוֹד נִדְבַר בְּעֵינֵי הַבְּנִים
הַנוֹלָדִים מִן הָאֵב, דַּע, כִּי בְּהִיּוֹת הָאִישׁ מוֹדָע עִם אֲשֶׁתּוֹ
לְהוֹלִיד בְּנִים, הֵנָּה מִפְּנֵי הָאֵב נִמְשָׁד בְּחִינַת אוֹר מְקוּיָה
בְּבוֹ, וּמִפְּנֵי הָאֵם נִמְשָׁד בְּבוֹ גַם כִּן בְּחִינַת אוֹר פְּנִימִי.
וְהֵנָּה אֶפְשָׁר שֶׁבַעַת וַיּוֹגֵם יִתְקַדְּשׁוּ עֲצָמָם שְׁנֵיָהֶם
בְּכַנּוּת מַצְוָה וְקִדְשָׁהּ. אוֹ יְהִיָּה פְּנֵת שְׁנֵיָהֶם שְׁלֵא
לְשֵׁם מַצְוָה, אֲלֵא לְהֵנָּא עֲצָמָם וְלַרְעָה. אוֹ יְהִיָּה פְּנֵת
הָאֵב לְטוֹבָה וְהָאֵם לַרְעָה, אוֹ לְהַסְפָּה. וְאִמְנָם אִם שְׁנֵיָהֶם
נִתְּפַנּוּ לְדַבֵּר מַצְוָה, יְהִיָּה הַיְלָד הַהוּא צָדִיק גְּמוּר בְּאוֹר
הַמְּקוּיָה וּבְאוֹר פְּנִימִי. וְאִם שְׁנֵיָהֶם נִתְּפַנּוּ לַרְעָה, יְהִיָּה
הַבּוֹ הַהוּא רָשָׁע גְּמוּר בְּאוֹר מְקוּיָה וּבְאוֹר פְּנִימִי. וְאִם
הָאֵב נִתְּפַן לְטוֹבָה, וְאִמּוֹ לַרְעָה, אוֹ יְהִיָּה אוֹר הַמְּקוּיָה
שֶׁל הַבּוֹ צָדִיק. וְאוֹר הַפְּנִימִי, רָשָׁע. וּבְהַמְשָׁד הַזְּמַן יִכַּף
הַמְּקוּיָה אֶת הַפְּנִימִי, וְיְהִיָּה צָדִיק גְּמוּר. לְפִי שֶׁהַמְּקוּיָה
כּוֹלֵל בְּתוֹכוֹ אֶת הַפְּנִימִי, וּמִהַפְּכוֹ לְזִכּוֹת. וְאִם הָאֵב
נִתְּפַן לַרְעָה וְהָאֵם לְטוֹבָה, אוֹ הַמְּקוּיָה רַע וְהַפְּנִימִי טוֹב,
וּבְהַמְשָׁד הַזְּמַן יִכַּף הַמְּקוּיָה הָרַע אֶת הַפְּנִימִי הַטוֹב,
וְיְהִיָּה רָשָׁע גַּם הוּא: וְהֵנָּה אִם תִּרְצָה לֵידַע, מִי גּוֹבֵר
בוֹ, כַּח הָאֵב אוֹ הָאֵם, תּוֹכֵל לְהַפְּרִי זֶה כְּפִי כְּלוּתוֹ שֶׁל
הַבּוֹ אוֹ כְּבִדּוּתוֹ, לְפִי כִּי הָאוֹר הַפְּנִימִי מְגַבֵּל, וְאִינוֹ

וְכָל [-] הַזֶּה שְׁכָתוּב בְּפָרְשַׁת בְּהַעֲלֹתָךְ, כִּי הַמְרַגְלִים זֶה הָיָה אַחֲרֵי בְהַעֲלֹתָךְ, שְׁלַח לָךְ, וְאָז הִלְכוּ עִם רַמְקוּלִים, הַסְתּוֹבְכוּ עִם מְגָה פּוֹן, (כָּל אֶחָד יָבִיא מְגָה פּוֹן, לְשֵׁלֶשׁ סֵדוֹת הַבָּא כָּל אֶחָד צְרִיךְ לְהִבִּיא מְגָה פּוֹן), מְגָה פּוֹן זֶה רַמְקוּל יָד, אֲזַז הֵם הִלְכוּ עִם רַמְקוּל יָד בְּכָל הַמַּחְנֶה וְהַכְרִיזוּ "מֹשֶׁה מֵת", וְהַנָּשִׁים הִתְפַּלְלוּ.

וְאָז מְרִים נִסְעָה לְאוּמָן, אֲרַגְנָה נִסְעָה שֶׁל נָשִׁים, כְּמוֹ שֶׁעֲכָשׂוּ אֲרַגְנוּ נִסְעָה שֶׁל נָשִׁים, אֲזַז גַּם מְרִים אֲרַגְנָה נִסְעָה שֶׁל נָשִׁים, הֵם הָיוּ חֲמֻשָּׁה אוֹטוֹבוֹסִים שֶׁל מֵאָה אִישׁ — 500 אֲנָשִׁים, וְכֻלָּם הִשְׁתַּטְּחוּ עַל הַצִּיּוֹן שֶׁל רַבְנּוּ, אֲזַז רַבְנּוּ אָמַר: תִּלְכוּ לְבַעַל שֵׁם טוֹב. טוֹב, הוֹלְכִים לְבַעַל שֵׁם טוֹב, הוֹלְכִים כָּלָם מִשְׁתַּטְּחִים עַל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב, 500 נָשִׁים, צוֹעְקִים "שְׁמֻשָּׁה יַחֲיָה, רוֹצִים שְׁמֻשָּׁה יַחֲיָה, שְׁמֻשָּׁה יַחֲיָה". אוֹמֵר לָהֶם הַבַּעַל שֵׁם טוֹב: עֲכָשׂוּ תִלְכוּ לְר' לְוִי יִצְחָק מִבְּאֲרֵיטְשׁוֹב. טוֹב, הוֹלְכִים לְר' לְוִי יִצְחָק מִבְּאֲרֵיטְשׁוֹב, מִשְׁתַּטְּחִים 500 נָשִׁים, וְצוֹעְקִים, וְצוֹעְקִים "שְׁמֻשָּׁה יַחֲיָה". כִּי מֹשֶׁה מֵת, אֲזַז צְרִיכִים לְהַחִיּוֹת אוֹתוֹ, לְבַטֵּל אֶת הַגְּזֵרָה.

סֹלַע, הִיא הֵיטָה צוּר, הִיא הֵיטָה "כִּי מֵרֵאשׁ צְרִים אֲרַאנּוּ וּמִגְבְּעוֹת אֲשׁוּרְנּוּ" (בַּמִּדְבָּר כג, ט). בְּלַעַם אָמַר: אֲנִי לֹא יָכוֹל לְקַלֵּל אוֹתָם, הֵם נוֹלְדוּ מֵהַצּוּרִים, הֵם נוֹלְדוּ מֵהַסֹּלְעִים.

כִּי רַחֵל אֵינָן לָהּ וְלֹד — אֵינָן לָהּ אֶפְלוּ בֵּית הַוּלָד. ה' בְּרָא לָהּ בֵּית הַוּלָד. כְּתוּב אֲצֵל רוּת: "וַיִּתֵּן ה' לָהּ הַרְיוֹן" (רוּת ד, יג), אוֹמֵר רִשׁ"י: שְׁלֹא הָיָה לָהּ בֵּית הַוּלָד, ה' בְּרָא לָהּ בֵּית הַוּלָד. בְּרוּת "וַיִּתֵּן ה' לָהּ הַרְיוֹן". וְכָל הָאֲמָהוּת לֹא הָיָה לָהֶם בֵּית הַוּלָד בְּכָלָל. "וַיִּרְא ה' כִּי שָׁנוּאָה" (בְּרֵאשִׁית כט, לא) אֲצֵל לֵאמֹר, "כִּי שָׁנוּאָה לֵאמֹר" — אֲזַז הִיא זָכְתָה לְשֵׁשׁ יְלָדִים.

כִּי כָּל הַעֲבוּדָה לְחִבְרָה לֵאמֹר וְרַחֵל, "רַחֵב לְבַא חֲמַת" (בַּמִּדְבָּר יג, כא) זֶה רַחֵל, "לְתוֹר אֶת הָאֲרֶץ" (שִׁם, טז) זֶה לֵאמֹר, כְּתוּב אַרְבַּע פְּעָמִים "לְתוֹר אֶת הָאֲרֶץ". מִסְבִּיר רַבִּי נִתָּן בְּדָף יֵא בִּיּוֹרָה דְּעָה חֲלֵק ב' (הַלְכוֹת נְדָרִים ד, יב): שְׁמֻשָּׁה רָצָה לְהַכְּנִס לְאֶרֶץ, כְּתוּב שִׁיְהוֹשֻׁעַ הָיָה הַלְּבָנָה, וְלִבְנָה — רַק מִי שֶׁבִּבְחִינַת לְבָנָה יָכֵל לְהַכְּנִס לְאֶרֶץ, אֲבָל מֹשֶׁה הוּא שְׁמֻשׁ, מֹשֶׁה הוּא שְׁמֻשׁ, אֲזַז שְׁמֻשׁ זֶה תַּפְאָרֶת, וְאַחֲרֵי שֶׁחֲטָאוּ בְּמִתְאוּנָנִים,

ר' לוי יצחק מבארדיטשוב אָמַר: יַעֲקֹב (בְּרֵאשִׁית שָׁם) מְבָרְכִים אֶת יוֹסֵף "לְקַדְקֵד נְזִיר אֶחָיו".

וּכְנָן יַעֲקֹב אָמַר לְיוֹסֵף: "מִטְּרַף בְּנֵי עֲלִית" (בְּרֵאשִׁית מַט, ט), כִּי יַעֲקֹב לְעוֹלָם לֹא יָדַע מֶה קָרָה, וְשֶׁהָאֲחִים מִכְרוּ אֶת יוֹסֵף.

מֶה שֶׁאַנְחֵנוּ עֲכָשְׁיוּ קָרָאנוּ בַּפָּרָשָׁה שֶׁיְהוּדָה אָמַר לְיוֹסֵף: תִּשְׁמַע יוֹסֵף, אֲתָהּ בְּלֶאֱגָנִיסֵט, אֲתָהּ בְּלֶאֱגָנִיסֵט גְּדוֹל, תִּדַּע לָךְ שֶׁהִיָּה לָנוּ פַּעַם אַחַת אַח וְ"טְרַף טְרַף" (בְּרֵאשִׁית לז, לג) — נְטְרַף. מִסְבִּירִים לְיוֹסֵף, הוּא לֹא קוֹלֵט. אֲתָהּ יוֹדֵעַ אֵיפֹה אַח שְׁלָנוּ? הֵיִינוּ 12 אֲחִים, אַחַד נְטְרַף, "טְרַף טְרַף יוֹסֵף". כָּל זֶה כְּתוּב בְּוִיגֶשׁ, עֲכָשְׁיוּ אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהַחֲזִיר אוֹתוֹ, לְהַחֲזִיר אוֹתוֹ בְּתַחֲזִית הַמַּתִּים, תַּעֲזוֹר לָנוּ לְמַצָּא אוֹתוֹ. אִזּוֹ יוֹסֵף הִתְחִיל לְצַעֵק "יוֹסֵף! יוֹסֵף!", שׁוֹמְעִים שֶׁהוּא צוֹעֵק "יוֹסֵף!" אַתֶּם רוֹצִים לְרַאוֹת אֶת יוֹסֵף? "יוֹסֵף בֵּא! יוֹסֵף תְּבֵא!", הוֹצִיא אוֹתוֹ מִהַקֶּבֶר בְּשָׁכֶם, הוּא הִיָּה כְּכֹר בְּשָׁכֶם, הוֹצִיא אוֹתוֹ מִהַקֶּבֶר, וְאִזּוֹ הוּא הוֹפִיעַ לְפָנֵיהֶם, כְּתוּב "נִבְהָלוּ" (בְּרֵאשִׁית מה, ג) — פָּרַחָה נִשְׁמַתָּן, כְּלָם הִתְעַלְפוּ עַל הַמְּקוֹם, הִתְעַלְפוּ עַל הַמְּקוֹם, בָּא מִלְאָךְ וְהַחֲזִיר לָהֶם אֶת הַנְּשָׁמָה, "כִּי נִבְהָלוּ מִפְּנֵיו".

שֶׁעֲכָשְׁיוּ זֶה יְהִיָּה תְלוּי בְּמַרְגְּלִים, הַמְּרַגְּלִים הָיוּ צְרִיכִים לְתַקֵּן אֶת הַפְּגָמִים שֶׁיֵּשׁ, שֶׁל הַמַּתְאוּנָנִים, וְשֶׁל הַ"הַתְּאוּנוֹ תְּאוּנָה" (בְּמִדְבָּר יא, ד).

"זְכַרְנוּ אֶת הַדְּגָה" (שָׁם, ה) — רוֹצִים דְּגִים, פַּעַם הַבָּאָה תְּבִיאוּ דְּגִים, "זְכַרְנוּ אֶת הַדְּגָה" — רוֹצִים דְּגִים, דוֹר דְּעָה, שֶׁשׁוֹמְעִים אֶת עֲשֻׁרַת הַדְּבָרוֹת, פִּסְקָה זֶה הַמַּתָּן, תַּחֲזִית הַמַּתִּים, רוֹצִים עֲכָשְׁיוּ דְּגִים, אֵיפֹה יֵשׁ דְּגִים, זֶה מֶה שֶׁחָסַר לָהֶם? וְעוֹד "בְּחֻנָּם"? ! מִצָּה לֹא קִבְּלוּ בְּחֻנָּם! אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים "הָא לְחָמָא עֵינֵי דֵי אֶכְלוּ אֲבֵהֶתְנָא בְּמִצְרַיִם" — "לְחָמָא עֵינֵי" זֶה הַמִּצָּה, שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם לְאֶכֶל מִצָּה לְיוֹם, בְּמִשְׁךָ 210 שָׁנָה אֶכְלוּ מִצָּה לְיוֹם, זֶה הִיָּה כָּל הָאֶכֶל שֶׁלָּהֶם. (כָּל אַחַד יָבִיא מִצָּה בְּשַׁבּוּעַ הַבָּא, זֶה יְהִיָּה כְּכֹר פֶּרֶשֶׁת וַיַּחֲזִי...)

"לְקַדְקֵד נְזִיר אֶחָיו" (בְּרֵאשִׁית מַט, כו), יוֹסֵף זָכָה לְקַדְקֵד, הוּא הִיָּה הַקַּדְקֵד, הוּא זָכָה לְפִתֵר. כִּי בְּעַם יִשְׂרָאֵל, כָּל יְהוּדֵי זוֹכָה לְקַדְקֵד, "לְקַדְקֵד נְזִיר אֶחָיו", כָּל יְהוּדֵי הוּא נִבְרָא בְּשִׁבִיל הַקַּדְקֵד, בְּשִׁבִיל זֶה הוּא נוֹצֵר — "לְקַדְקֵד נְזִיר אֶחָיו", הוּא נוֹלָד לְהִיָּוֵת בְּקַדְקֵד, אִזּוֹ כָּל יְהוּדֵי חָיִב לְהִיָּוֵת בְּקַדְקֵד, לְכֵן גַּם מִשָּׁה (דְּבָרִים לג, טז) וְגַם

הם אבות הטמאה, האבא — אבות הטמאה. והבנים לא אשמים בכלל, אין אשמה על הבנים, כי היסוד רעוע, והביאו אותם בטמאה, והשרש רע, והקלפה ---

מה אליעזר ראה [יוצא מרבקה]? הוא ראה את עשו! את מה הוא ראה? את עשו! לאן אברהם שלח אותי?! מה הוא עושה ממני צחוק?! הוא ראה את עשו, "וכדה על שכמה" (בראשית כד, טו) זה עשו, "וכדה" זה ר', "על" זה ע' "שכמה" זה ש'. אז הוא התקשר אלי, והוא שאל אותי: "מה דעתך על השדוף?". וכבר היה ארוסין, כבר שברו צלחת. אבל, פתאם הוא רואה שיוצא עשו. הוא התקשר אלי, אני התקשרתי לרב מורגנשטרן, שאלתי אותו: מה עושים? הוא אמר: מיד לבטל! טוב, אמרתי מיד לבטל את

אז ברגע שצועקים "אני יוסף" הנשמה פורחת, כי רואים את הצדיק פנים אל פנים, כי יוסף הוא נקרא "הצדיק" לא אומרים 'אברהם הצדיק' אומרים "אברהם רחיקא" "יצחק עקיבא" "יעקב שלימא", רק אחד אומרים "צדיק" זה יוסף, שעשרים ושתים שנה הוא עמד בנסיונות נוראיים, כל יום היא היתה באה, שלש פעמים ביום לקנות בגדים, היא היתה מליארדיסטית!¹⁶

אז זה אומר רבי נתן: שהילדים צריכים להרביץ להורים, שהם הביאו אותם בכזה טמאה. "למה עכרתנו, בעוון חוללתנו". וההורים ישאו את עוונם, אב ואם נוטלים חלק בראש, חלק בראש, כל אחד יקח חלק בראש, אב ואם כל אחד צריך לראות לקחת חלק בראש, חלק בראש, כי הם אבות הטמאה, כי אם יש תולדות...

מדאי מקומות והערות

16 הנה לה (- לאשת פוטיפר) מליארד הולר, אמרתי להשים אותה בשבוי בנים, אז הפרקליטות עצרה אותי, לשבתי בשביל זה שנתים בפלא, אחרי זה מוצאו את ה[-] את המסים, קוראים לזה הלפנת הון, פי קבלת מליארד הולר ולא דוחת על זה לפסים, אז בקשו מאה חמשים מליון, מאה חמשים מליון מס, אז הבאתי את רתם היא הורידה את זה לשתיים וחצי, אז כל חדיש זה חמשים אלף שש שנים. אז כל זה מדברים עכשיו שהיא היתה נדבנית גדולה, היא תרמה המון לשבוי בנים, ובצורת ה' [-] שבוי בנים מהתרומות שלה, לבינתים היא

הסתלקה לא חשוב. (לא יודעים מתי היא [-] אשת פוטיפר) מתה, אבל צריכים לעלות אל הקבר שלה, מיד אחרי מלכה מלכה נוסעים בלם לאלפסנדריה לקבר של אשת פוטיפר. נביים להשתטח שם, יש שם מליארדים בתוף הקבר, נובל להביא מליארדים. אז עכשיו אנתנו פלנו נוסעים למצרים מיד אחרי מלכה מלכה, מלכה מלכה יגמרו היום... היום יגמרו את זה ב' 20:30, יגמרו מלכה מלכה, ואז בלם נוסעים לחברון, בלם, בלי יוצא מן הפלל. ואחרי זה לשכם, הרגו כבר את כל המתפללים, אין יותר מתפללים, יגמרו המתפללים. יהיה חדשים, אבל לבינתים עוד לא נולדו, (אנתנו נדאג ששילדו...)

רָאָה שִׁיְהִיָּה עֲשׂוֹ? ! מָה, אֲבָרְהֶם לֹא רֹאָה? ! רַק אֶתָּה רֹאָה? ! אֲבָרְהֶם רֹאָה יוֹתֵר טוֹב ! אִם אֶתָּה רֹאָה אֶת עֲשׂוֹ, גַּם אֲבָרְהֶם רָאָה אֶת עֲשׂוֹ ! דְּוִקָא בְּחֹר מְתוֹק, יְלֵד חֲמוּד עִם פְּאוֹת, הוּא הִיָּה יְלֵד מְאֹד חֲמוּד, קִצַּת גִּיְנֵגִי, קִצַּת גִּיְנֵגִי הוּא הִיָּה, אֲדַמּוֹנִי, אֲנַחְנוּ לֹא אוֹהֲבִים גִּיְנֵגִים, אֲבָל הוּא הִיָּה גִיְנֵגִי, מָה אָנִי יְכוֹל לַעֲשׂוֹת...

טוֹב, פִּתְאֹם הוּא רֹאָה עוֹד גִּיְנֵגִי. מִי הִיָּה הַגִּיְנֵגִי הַשֵּׁנִי? — דְּוִד¹⁷. דְּוִד הִיָּה מִהַחֲטוּפִים, הוּא הִיָּה מִהַחֲטוּפִים. אֲתֶם לֹא לוֹמְדִים סְנֵהֲדָרִין, נְכוּן?

הַשְׁדוּף. עֲכָשְׁרֵי, אֵיךְ הוּא הַחֲטוּפִים? הוּא יַחְזֵר לְאַרְץ? הוּא נָתַן כְּבָר עֲשֶׂרָה גְמָלִים נְדוּנִיָּה, אֵינן לוֹ אֶת הַגְּמָלִים, הוּא נָתַן אֶת הַגְּמָלִים בְּשִׁבִיל הַשְׁדוּף, עֲשֶׂרָה גְמָלִים עֲמוּסֵי כֶסֶף וְזָהָב, כָּל גְּמָל מְלִיאָרְד דּוֹלָר, מֵאִיפָה אָנִי אֲבִיא מְלִיאָרְד דּוֹלָר? אֲבָל הוּא רָאָה אֶת עֲשׂוֹ, אַז הוּא רָצָה לְחַזֵּר...

אַז מָה אוֹמֵר הַרְבֵּה בְּתוֹרָה מִ"ו: קִשְׂיָא — "שָׁמַע יי קוֹלִי אֶקְרָא" (תְּהִלִּים כז, ז). קִשְׂיָא? לָךְ לְשֶׁרָה! לָךְ לְסְנֵהֲדָרִיָּה, לְקַבְרֵי הַסְּנֵהֲדָרִין, יֵשׁ שָׁמָּה מְעֻרוֹת, תִּצְעַק לָה'. מָה, אֲבָרְהֶם לֹא

מוֹדָאי מְקוּמוֹת וְהַעֲרוֹת

17 ויביאהו והוא אדמוני נתיירא ואמר אף זה שופך דמים כעשו אמר לו הקב"ה עם יפה עינים עשו מדעת עצמו הוא הורג אבל זה מדעת סנהדרין הוא הורג:

17 מדרש רבה בראשית פרשה סג פסקה ה אדמוני אמר רבי אבא בר כהנא כאלו שופך דמים וכיון שראה שמואל את דוד אדמוני דכתיב (שמואל א' ז) וישלח

לֹא יָכוֹל לְשַׁחֲרֵר. בְּקִצּוֹר, דָּוִד הָיָה שָׁם בְּשָׂבִי, אָנִי לֹא יָכוֹל לְסַפֵּר לָכֶם כְּמָה זְמַן, אָנִי צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל, לְהִסְתַּכֵּל שָׁם בְּקוֹגֵל, כְּמָה זְמַן הוּא הָיָה בְּשָׂבִי, אָנִי לֹא יוֹדֵעַ כְּמָה זְמַן בְּדִיּוֹק, אֲנַחְנוּ נִבְדֵּק אֵת זֶה אַחַר כָּךְ, אַחֲרֵי מְלוּהַ מְלָכָה נִבְדֵּק כְּמָה זְמַן הוּא הָיָה.

בְּקִצּוֹר, בִּיבֵי הַסִּכִּים לְשַׁחֲרֵר עֲשׂוֹר אֶלֶף מַחְבָּלִים, אֲבָל זֶה לֹא עֶזֶר. בְּסוֹף זֶה הַתְּפוּצָץ, הַמְּשָׂא וּמִתֵּן הַתְּפוּצָץ, בְּשָׁנִיָּה הָאַחֲרוֹנָה הַתְּפוּצָץ הַמְּשָׂא וּמִתֵּן, הַמְּשָׂא וּמִתֵּן הַתְּפוּצָץ בְּעֶרְבֵי שְׁבֵת קֹדֶשׁ שְׁעָה לְפָנֵי הַשְּׂקִיעָה, הַשְּׂקִיעָה הִיְתָה

אֲתָם נִגְדַּ סְנֵהֲדִין... בְּדָךְ צֵה כְּתוּב שְׁהוּא הָיָה מִהַחֲטוּפִים¹⁸, הוּא הָיָה מִהַחֲטוּפִים, אִזְ הֵם אָמְרוּ: הֵם רוֹצִים עֲשׂוֹר אֶלֶף מַחְבָּלִים בְּשָׂבִיל לְשַׁחֲרֵר אוֹתוֹ. הֵם מוֹכְנִים לְשַׁחֲרֵר אוֹתוֹ תְּמוּרַת עֲשׂוֹר אֶלֶף מַחְבָּלִים. מֵה אָמַר בִּיבֵי? — חֲמֵשׁ אֶלֶף! תְּשַׁחֲרֵר אוֹתוֹ, מֵה אֲכַפֵּת לָנוּ, עֲשׂוֹר אֶלֶף אוֹ מְלִיזֵן. לֹא, אֲבָל הֵם [— הַמַּחְבָּלִים הַמְּשַׁתְּחָרְרִים] יִהְיֶה מִיָּד יְהוּדִים. אִם אֲתָה יוֹדֵעַ שְׁיִהְיֶה יְהוּדִים עוֹד שָׁנָה, אִזְ אֲתָה יָכוֹל לְשַׁחֲרֵר, אֲבָל אִם הֵם יִהְיֶה מִיָּד, מִיָּד כְּשֶׁהֵם מְשַׁתְּחָרְרִים הֵם הוֹרְגִים יְהוּדִים, אֲתָה

מֵרֵאִי מִקּוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

דְּמֵי רַכְבִּיהָ לְפַרְדֵּיהָ וְקָם וְאוּלַּ קִפְצָה לִיָּה אֲרַעָא בְּהַדִּי דְקָא מְסַגִּי חוּיִיהָ לְעַרְפָּה אֲמִיהָ דְהוּוּת נוּוֹלָא כִּי חוּיִתִּיהָ פְּסַקְתָּה לְפִלְכָה שְׁדַתִּיהָ עֵילוּיָה סְבֵרָא לְמַקְטִלִּיהָ אֲמִרָה לִיָּה עֵלָם אֵייתִי לִי פִלְךָ פְּתַקִּיהָ בְּרִישׁ מוּחָה וְקִטְלָה כִּד חוּיִיהָ יִשְׁבִּי בְּנוּב אֲמִרָה הַשְׁתָּא הוּוּ בִּי תְרִין וְקִטְלִין לִי פְּתַקִּיהָ לְדוּד לְעֵילָא וְדָךְ לִיָּה לְרוּמוּחִיהָ אֲמִרָה נִפּוּל עֵלָה וְנִקְטַל אֲמִרָה אֲבִישִׁי שֵׁם אֲוִקְמִיהָ לְדוּד בִּין שְׁמִיא לְאַרְעָא וְנִימָא לִיָּה אִיהוּ אִין חְבוּשׁ מוּצִיא עֲצָמוּ מִבֵּית הָאֲסוּרִין אֲמִרָה לִיָּה מֵאִי בְּעִית הַכָּא אֲמִרָה לִיָּה הַכִּי אֲמִרָה לִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְהַכִּי אֲהַדְרִי לִיָּה אֲמִרָה לִיָּה אֲפִיךָ צִלוּתְךָ בִּר בְּרַךְ קִירָא לִיזוּבָן וְאוֹת לֹא תִצְטַעַר אֲמִרָה לִיָּה אִי הַכִּי סִייעַ בְּהַדָּן הֵינּוּ דְכַתִּיב וְיַעֲזוּר לוֹ אֲבִישִׁי בִּן צְרוּיָה אֲמִרָה רַב יְהוּדָה אֲמִרָה רַב שְׁעֲזָרוּ בְּתַפְלָה אֲמִרָה אֲבִישִׁי שֵׁם וְאַחַתִּיהָ הוּוּ קָא רְדִיף בְּתַרְיִיהוּ כִּי מִטָּא קוּבִי אֲמִרָה קוּם בִּיהָ כִּי מִטָּא בִּי תַרִּי אֲמִרָה בְּתַרִּיין גּוֹרִיין קְטֻלוּהָ לְאַרְיָא אֲמִרָה לִיָּה זִיל אֲשַׁתְּכַח לְעַרְפָּה אִימִיךָ בְּקִיבְרָא כִּי אֲדַכְרוּ לִיָּה שְׁמָא דְאִימִיָּה כַּחַשׁ חִילִּיהָ וְקִטְלִיהָ הֵינּוּ דְכַתִּיב אוֹז נִשְׁבַּעוּ אֲנִישֵׁי דוּד לוֹ לְאַמְרָה לֹא תִצָּא עוֹד אֲתָנוּ מִלְּמַחְמָה וְלֹא תִכְבַּח אֲתָנוּ יִשְׂרָאֵל תִּנּוּ רַבְנֵן שְׁלֵשָׁה קִפְצָה לְהֵם הָאֲרִין אֲלֵיעוּזַר עֲבַד אֲבֵרָהָם וְיַעֲקֹב אֲבִינוּ וְאַבְיָשִׁי בִּן צְרוּיָה

18 סְנֵהֲדִין צֵה, ע"א מֵאִי וְיִשְׁבִּי בְּנוּב אֲמִרָה רַב יְהוּדָה אֲמִרָה רַב אִישׁ שְׁבָא עַל עֲסָקִי נּוּב אֲמִרָה לִיָּה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְדוּד עַד מֵתִי יִהִי עוֹן זֶה טְמוּן בִּידְךָ עַל יַדְךָ נִהַרְגָה נּוּב עֵיר הַכְּהָנִים וְעַל יַדְךָ נִטְרַד דּוּאָג הָאֲדוּמִי וְעַל יַדְךָ נִהַרְגוּ שְׁאוּל וְשְׁלֵשָׁת בְּנֵי רִצּוֹנֵךְ יִכְלוּ זֶרְעֵךְ אוֹ תִמְסַר בִּיד אוֹיֵב אֲמִרָה לְפָנֵינוּ רַבּוּנוּ שֶׁל עוֹלָם מוּטֵב אֲמִסַּר בִּיד אוֹיֵב וְלֹא יִכְלֵה זֶרְעִי יוּמָא חַד נִפֵּק לְשַׁכּוּר בּוּזָאִי אֲתָא שְׁטַן וְאֲדַמִּי לִיָּה כְּטַבִּיא פְּתַק בִּיהָ גִירָא וְלֹא מִטִּיָּה מִשְׁכִּיָּה עַד דְאַמְטִיָּה לְאַרְץ פְּלִשְׁתִּים כְּדַחוּיָה יִשְׁבִּי בְּנוּב אֲמִרָה הֵינּוּ הָאִי דְקִטְלִיהָ לְגַלְיָתָא חַחִי פְּתִיָּה קְמִטִּיהָ אוֹתֻבְתִּיהָ וְשִׁדְיָה תּוֹתִי בִּי בְּדִיָּא [סְדִיָּא] אֲתַעֲבִיד לִיָּה נִיִּסָּא מְכָא לִיָּה אֲרַעָא מִתּוֹתִיהָ הֵינּוּ דְכַתִּיב תְּרַחִיב צַעֲדֵי תַחַתִּי וְלֹא מַעֲדוּ קְרַסוּלֵי הַהוּא יוּמָא אֲפִנְיָא דְמַעֲלֵי שְׁבֵתָא הוּוּ אֲבִישִׁי בִּן צְרוּיָה הוּוּ קָא חִיָּף רִישִׁיהָ בְּאַרְבַּעַת גְּרִבֵי דְמֵאִי חִזִּינְהוּ כְּתָמִי דְמָא אִיכָא דְאַמְרִי אֲתָא יוֹנָה אִיטְרִיף קְמִיָּה אֲמִרָה כְּנַסַּת יִשְׂרָאֵל לִיוֹנָה אִימִתִּילָא שְׁנָאמְרָה כְּנַפִּי יוֹנָה נַחְפָּה בְּכַסְף שְׁמַע מִינָה דוּד מְלַכָּא דִישְׂרָאֵל בְּצַעֲרָא שְׁרִי אֲתָא לְבִיתִיהָ וְלֹא אֲשַׁכְחִיהָ אֲמִרָה תִנּוּ אִין רֹכְבִין עַל סוּסוֹ וְאִין יוֹשְׁבִין עַל כְּסָאוֹ וְאִין מִשְׁתַּמְשִׁין בְּשַׂרְבִּישׁוֹ בְּשַׁעַת הַסְּכָנָה מֵאִי אֲתָא שְׁאִיל בִּי מְדַרְשָׁא אֲמִרוּ לִיָּה בְּשַׁעַת הַסְּכָנָה שְׁפִיר

ב־18:00 ב־17:00 הַתְּפוּצֵץ הַמְּשָׂא וּמִתֵּן, הַתְּפוּצֵץ. טוֹב, אִזְ הוּא לְקַח אֶת הַמְּכוֹנִית שֶׁל שְׁטִיין, וְאַבִּישִׁי נֶסֶע מִיַּד לְעֵזָה, לְדַבֵּר שָׁם עִם סִינְאוֹר, לְדַבֵּר עִם הַנְּיָה, לְסַגֵּר אֶתֶם מְשָׂא וּמִתֵּן. אִזְ הוּא הַגִּיעַ בְּאַלְפִית שְׁנִיָּה, אִיךָ הוּא הַגִּיעַ בְּאַלְפִית שְׁנִיָּה (אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ, אָבֵל עִם הַמְּכוֹנִית שֶׁל שְׁטִיין אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ גַּם בֶּן בְּמֵאִיִּת שְׁנִיָּה, בִּטְרִלְיוֹנִית שְׁנִיָּה, זֶה מְכוֹנִית שְׁנָה לְמַעֲלָה מִהַמְּזֹל וּלְמַעֲלָה מִהַמְּקוֹם).

טוֹב, הוּא מְגִיעַ, עָף בְּאֹוִיר, הוּא רֵץ לְסַנְהֶדְרִין [לְשִׁאל] אִם מִתֵּר לְקַחֵת אֶת הַפְּרִדָּה שֶׁל הַמְּלֶךְ. אֲנִי לֹא מוֹצֵא אוֹתוֹ. וְדַאי תִּקַּח, קַח. עַכְשָׁיו הוּא לֹא יוֹדֵעַ אִיפֹה — צְפוֹן / דְּרוֹם / מְזָרְח / מַעְרָב, לְאֵן הוֹלְכִים? לְצְפוֹן — לְמוֹסְקָבָה? לְמְזָרְח — לְנִפְאֵל אוּ לְטִיבֵט? אוּ הוֹלְכִים לְדְרוֹם — לְסְעוּדָיָה, לְרִיאָד? אוּ הוֹלְכִים לְמַעְרָב — לְבִידָן? מַעְרָב זֶה בִּידָן... הוּא לֹא יוֹדֵעַ אִיזֶה כּוּוֹן. הוּא עוֹלָה עַל הַפְּרִדָּה, בּוֹם — הַפְּרִדָּה מִתְחִלָּה לְעוֹף בְּאֹוִיר, לְעוֹף בְּאֹוִיר, הַפְּרִדָּה עָפָה בְּאֹוִיר, עָפָה עָפָה עָפָה עָפָה, תוֹף שְׁתֵּי שְׁנִיּוֹת הוּא מְגִיעַ לְעֵזָה, תוֹף שְׁתֵּי שְׁנִיּוֹת.

סַבְתָּא רַבָּה שֶׁל אַבִּישִׁי וְדוּד], וְהִיא הִיתָה עֲלֻטָּעַר דְּוֹדָה]- דוּדָה רַבָּה, כִּיּוֹן שְׁעַרפָּה וְרוֹת הִיוּ אַחִיוֹת], וְהִיא הִיתָה בְּאֶמֶת דְּוֹדָה 'טוֹבָה' וְ'טוֹבָת לֵב', וְהִיא הִיָּה לָהּ פֶּלֶךְ שֶׁל מְטֵר, פֶּלֶךְ עֵנַק, פֶּעַם הִיוּ אוֹרְגִים בְּפֶלְכִים שֶׁל מְטֵר. הִיא תְּפָסָה אֶת הַפֶּלֶךְ, זְרָקָה לוֹ בְּרֹאשׁ. הִיא יִדְעָה לְזָרֵק בְּרֹאשׁ? הִיא הִיתָה מְשׁוּבָבוּ בְּנִים, אֲנִי יוֹדֵעַ. הִיא לְמַדָּה בְּשׁוּבָבוּ בְּנִים. הִיא זְרָקָה לוֹ בְּרֹאשׁ, אָבֵל הִיא פְּסָפְסָה, הִיא לֹא יִדְעָה לְקַלֵּעַ לְמַטְרָה, זֶה הִיא לֹא יִדְעָה, הִיא לֹא הִתְאַמְנָה, הִיא לֹא... הִיא הִיתָה אֶמְנָם מִהַחֲמָאס, וְשָׁמָּה לְמַדוֹ לְקַלֵּעַ לְמַטְרָה, אָבֵל זֶה לֹא הִלֵּךְ לָהּ. אִזְ הִיא אֶמְרָה: "עֲלָם, עֲלָם יָקָר, עֲלָם חֲמוּד, מְמָשׁ בַּחוּר חֲמוּד חֲמוּד, חֲמוּדִי חֲמוּדִי חֲמוּדִי, תְּבִיא לִי אֶת הַפֶּלֶךְ, זֶה נִפְל לִי בְּטָעוֹת, בְּטָעוֹת הוּא הַשְׁתַּחֲרַר לִי מִהֵיךְ". זֶה הַכֹּל הִיָּה טָעוֹת, זֶה הִיָּה טָעוֹת, וְהַפֶּלֶךְ נִפְל. מְסַכְנָה, מַה שְׁקָרָה בְּסוּף אֲנִי לֹא רוֹצֵה לְסַפֵּר לָכֶם... הוּא תְּפַס אֶת הַפֶּלֶךְ וְהַעִיף לָהּ בְּתוֹךְ הָרֹאשׁ. כָּאֵן בְּמַצַּח, כָּאֵן פֹּה, נִהְיָה לָהּ כָּאֵן חוֹר מְסַכְנָה, חוֹר, וְאֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מַה הִיָּה הַסוּף...

בְּקַצְוֹר, הוּא מְגִיעַ, הוּא רוֹאֵה אֶת דְּוּד עָף בְּאֹוִיר, מְאָה מְטֵר בְּאֹוִיר. מְאָה מְטֵר זֶה עֶשֶׂר שְׁנִיּוֹת, כֹּל שְׁנִיָּה זֶה עֶשֶׂר מְטֵר, אִם אֹוִירוֹן נוֹפֵל מְגַבָּה שֶׁל 17

אָבֵל בְּדֶרֶךְ הוּא פֹּגֵשׁ אֶת עַרְפָּה, אֶת הַדְּוּדָה, הִיָּה לוֹ דוּדָה 'מְתוּקָה' דּוּקָא, בְּאֶמֶת, הוּא אֶהָב אוֹתָהּ מְאֹד, אַחֹות שֶׁל רוֹת. רוֹת הִיתָה עֲלֻטָּעַר בְּאַבְעַ]-

לו: הַרְסֵתָ לִי אֶת כָּל הַמוֹנִית, עֲכָשִׁי
 יִקַּח לִי שָׁנָה עַד שֶׁכָּל הַרִיחַ יֵצֵא... כִּכָּה
 הוּא עֲמַד בְּאֲמָצֵעַ הַכְּבִישׁ בְּקִזְבְּלָנְקָה,
 פִּתְאֵם עוֹבֵר מִיִּשְׁהוֹ, וְאוֹמֵר: מַה אַתָּה
 צְרִיד? אֲנִי צְרִיד מוֹנִית לְוָזָן, לְהַגִּיעַ
 לְוָזָן, לְרַבֵּי עֲמָרָם בֶּן דִּיּוֹאֵן.

רַבֵּי עֲמָרָם בֶּן דִּיּוֹאֵן הָיָה לוֹ יָלֵד מְאֹד
 חוֹלָה, קָרְאוּ לוֹ חַיִּים, חַיִּימָקוֹ,
 יָלֵד דּוֹקָא מְתוֹק, חֲמוּד. חַיִּימָקוֹ.
 וְחַיִּימָקוֹ הָיָה כִּכָּר גּוֹסֵס, אִזּוֹ הוּא
 רָאָה בְּלִילָה חֲלוּם שֶׁהֵם יִפְנְסוּ לְמַעֲרַת

קִילוֹמֶטֶר, 10,200, אִזּוֹ זֶה 16 דְּקוֹת,
 אִם נוֹפְלִים מִ־10,200 זֶה 16 דְּקוֹת,
 10,000 מֶטֶר וְעוֹד 200 — 6,000 זֶה
 עֶשֶׂר דְּקוֹת, וְעוֹד 4,200 זֶה בְּדִיּוֹק עוֹד
 6 דְּקוֹת, 7 דְּקוֹת, 17 דְּקוֹת 17 דְּקוֹת,
 17 דְּקוֹת יֵשׁ לְאֹוִירוֹן זְמַן לְפוֹל, וְאִזּוֹ
 נִחְמַן בֵּיטוֹן¹⁹ שֶׁהָיָה אֲתָנּוּ בְּוָזָן וְהוּא
 הִכִּין לָנוּ דְּגִים וְהַפֵּל, 300 קִילוֹ דְּגִים,
 בַּחֲתָנָה שֶׁל נִתָּן, נִתָּן גּוֹלְדְּבִלוּם עִם
 גְּבִירֵץ, מִשְׁפַּחַת גְּבִירֵץ, הוּא הִבִּיא
 לָנוּ 300 קִילוֹ דְּגִים, וְהִנְהִיג מוֹנִית זְרֵק
 אוֹתוֹ מִהַמוֹנִית עִם הַדְּגִים, הוּא אָמַר

מֵרַאי מִקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

לא תִּכְנֹה וְלִהְיֶה לֹא תִּבְעֵר בְּדִי" (שְׁעִיחוּ מ.ג. ב.), הַיְדוּעַ כְּמִסְגָּל
 לְשִׁמְרָה, וְנִצְלוּ. וְלַעֲנִינֵנוּ כִּי אֵין מוֹרְנוּ הֵרֵב מִסִּפְרֵ זֹאת לְתֵאָר אֶת
 מְלֶשֶׁת הַזְּמַן מֵאֵז שֶׁהַמְּטוֹס מִתְחִיל לְצִנֵּחַ עַד הַגְּעֵתוֹ לְקַרְבַּע.]

19 [הַפְּנִינָה לְסַפּוֹר שֶׁהֵרֵב סִפְרֵ בִשְׁעוֹרִים, שְׁנַחֲמַן בֵּיטוֹן טֵם בְּמִטּוֹס
 וּבִהְיוֹתָם בְּרִמְיַע הַשָּׁמַיִם הַתֵּרֵחַשָׁה תִּקְלָה שֶׁהַמְּטוֹס הוֹחֵל לְפוֹל,
 וּבִזְמַן הַזֶּה נִחְמַן בֵּיטוֹן אָמַר לְכָל הַנוֹסָעִים לְשִׁיר אֶת הַפְּסוּק "כִּי
 תִּעֲבֹר בַּמַּיִם אֲתָדָּ אֲנִי וּבִנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטַפּוּדָּ כִּי תִלָּךְ בְּמוֹ אֲשֶׁ

אֵלָיו הִנְאָצִים וְאָמְרוּ לוֹ אֲנַחְנוּ לֹקְחִים אֶת הַיְהוּדִים לְאוֹשׁוּיָן, לֹקְחִים אוֹתָם בְּאֵינֹת לְאִיטְלִיָּה מְאִיטְלִיָּה יִקְחוּ אוֹתָם לְאוֹשׁוּיָן. הַמֶּלֶךְ אָמַר "אוֹתִי תִקְחוּ רַאשׁוֹן". אָמְרוּ לוֹ "אֵין בְּעֵינָה, בְּכָבוֹד" — הֵם אֲנָשִׁים שְׂמֻכְבָּדִים, מְכַבְּדִים מְאֹד, "בְּכָבוֹד, אֶתְהָ תִהְיֶה רַאשׁוֹן", זֶה הָיָה בִּ7 בְּנוֹבֵמְבֶר.

אֲנַחְנוּ עֲכָשְׁיוּ (בִּ7-15) [בִּ7-24] בְּדַעֲמָבֶר (אֲתֵמֹל) [מִחֵר] בְּלִילָה... [ב-25 יְהִיָּה נִיטֵל גְּדוּל], וּבִ1 בְּיָנוּאָר יְהִיָּה חֲגִיגוֹת בְּכָל הָעוֹלָם, בִּ1 בְּיָנוּאָר, וּבִ7 בְּיָנוּאָר זֶה נִיטֵל קֶטֶן, הַשְּׁבֻעָה, אִזּוֹ יְהִיָּה נִיטֵל גְּדוּל, אֲבָל בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל זֶה לֹא שִׁיךְ. כְּתוּב בְּ"דָבָר בְּעֵתוֹ" שְׁבַאֲרֵן יִשְׂרָאֵל לֹא חִיִּבִים לָקִים אֶת זֶה, אֲנַחְנוּ לֹא מְקִימִים אֶת זֶה, שׁוּבוּ בָנִים לֹא מְקִימִים אֶת זֶה, לֹא מְתִיחִסִּים לְזֶה בְּכָלֵל. כִּי זֶה הַכָּל בְּגִלְל שְׁהִיוּ מִכִּים אֶת הַיְהוּדִים [בְּאִירוּפָּה], בְּנִיטֵל הִיוּ מִכִּים אוֹתָם, וְהוֹרְגִים יְהוּדִים, אִזּוֹ עָשׂוּ שְׁלֹא יִלְמְדוּ שְׁיִשְׁבוּ בְּבֵית, וְהַמְהַרְשׁ"א הָיָה לוֹ מִיְחָדָת.

אִזּוֹ עֲכָשְׁיוּ מְבַקְשִׁים מִכָּלֵם, שְׁבָלִיל נִיטֵל לֹא לְהִסְתוֹבֵב בְּרַחוּבוֹת, לְהִזְהַר שְׁלֹא... כִּי עֲכָשְׁיוּ הַחֲמָאס עוֹד מְעַט כְּבָר מְגִיעַ לִירוּשָׁלַיִם. כִּי הַתְּכִנִּית הִיְתָה שְׁהַחֲמָאס יִגִּיעַ לְאַשְׁדוֹד, זֶה הָיָה הַתְּכִנִּית שֶׁל הַמְדִינָה. שְׁעַל יְדֵי זֶה יִפִּילוּ

הַמְכַפְּלָה וְאִזּוֹ הוּא יְהִיָּה בְּרִיא. לְכֵן צְרִיכִים כָּלֵם לִיסַע לְמַעַרְת הַמְכַפְּלָה בְּחֶבְרוֹן. אִזּוֹ הוּא נִתֵן לְשׁוֹמֵר כֶּסֶף וְהֵם נִכְנְסוּ לְתוֹךְ הַמַּעַרָה, וְאִזּוֹ הַשׁוֹמֵר הִתְחִיל לְצַעֵק "יְהוּדִים בְּמַעַרָה! יְהוּדִים בְּמַעַרָה! יְהוּדִים בְּמַעַרָה! יְהוּדִים בְּמַעַרָה!", הֵם הִיוּ מְחַפְּשִׁים לְעַרְבִיִּים, אֲבָל יִשְׂרָאֵל זֶהוּ אוֹתָם, בָּאוּ לְעִשׂוֹת לָהֶם לִיְנִץ', (לִיְנִץ' זֶה 'דָּבָר טוֹב', זֶה 'בְּרִיא...), אִזּוֹ בָּאוּ לְעִשׂוֹת לָהֶם לִיְנִץ' — לְחַתֹּךְ לָהֶם אֶת הַיְדִים וְאֶת הָרַגְלִים, אִזּוֹ הֵם רָצוּ לְכוּוֹן הַקִּיר וְהַקִּיר נָפַל, הֵם רָצוּ רָצוּ רָצוּ רָצוּ עַל חֲמוּרִים, הִגִּיעוּ לִיְפוֹ, בְּדִיוֹק הָאֵנִיָּה יִצְאָה, הַסְּפִיקוּ לְקַפֵּץ עַל הָאֵנִיָּה אִיךְ שְׁהִיא יִצְאָה מִהַמְזוּחַ, הַמְשַׁטְרָה לֹא יְכוּלָה לְתַפֵּס אוֹתָם, הַמְשַׁטְרָה הִיְתָה בְּעַקְבוֹתֵיהֶם, רָצָה אַחֲרֵיהֶם... הִגִּיעוּ לְאִיסְטַנְבוּל, וּמְאִיסְטַנְבוּל הֵם נִסְעוּ לְוִזָּאן, לְגִיבְרִלְטֵר. הִיְיִנוּ שָׁם, הִיְיִנוּ שָׁם שְׁבֻעָה, הִיְיִנוּ בְּוִזָּאן, בְּחַג הַשְּׁבֻעוֹת, מִי שְׁהִיָּה בְּוִזָּאן בְּרַבִּי עֲמֶרֶם בֶּן דִּיּוּאן...

וּלְכָלֵם קוֹרְאִים עֲמֶרֶם, [-] קוֹרְאִים עֲמֶרֶם. אֲפִלוּ בַת הַמֶּלֶךְ, הִיא הִלְכָה לְהַתְפַּלֵּל שָׁם, הִיא יִשָּׁר נִפְקְדָה, אִזּוֹ הִיא רָצְתָה לְתֵת לְבֵן שְׁלָה אֶת הַשֵּׁם עֲמֶרֶם, אִזּוֹ [-] אָמְרוּ לָהּ: [-] בְּשׁוּם אֲפֵן לֹא, בְּשׁוּם אֲפֵן לֹא בְּשׁוּם אֲפֵן לֹא בְּשׁוּם אֲפֵן לֹא. בְּקַצּוֹר, הוּא לֹא קָבַל אֶת הַשֵּׁם, קָרְאוּ לוֹ מִחֲמַד הַחֲמָשִׁי, שְׁאֲבָא שְׁלוֹ הָיָה מִחֲמַד הַרְבִּיעִי. אִזּוֹ בָּאוּ

אז אם אדם רוצה ילד פשוט, הוא צריך לדעת — ללכת לכתל, ללכת לחברון, ללכת לקבר רחל.

כי הם אמרו שרחל הייתה גנבה, הם צעקו לו, לכן הם אמרו שהם יהיו עבדים (בראשית מד, ט). עבדים! מה עבדים? אסור עבדים! אנחנו נגד עבדים! אמרו אנחנו נהיה עבדים. יוסף אמר: מה, אתם תהיו עבדים? אני בעד חפשי, בעד דרור, בעד שחרור, אני לא רוצה שתהיו עבדים, בשום אופן לא, לא, אתם לא תהיו עבדים, מי שגנב — יהיה לי עבד. אז אמרו לו: אנחנו לא שמנו את זה [את הגביע באמתחתינו], זה לא יתכן, מה? בנימין הוא גנב? זה לא יתכן. אבל מצאנו את זה אצלו, מה אתה יכול לעשות... כל זה יוסף רצה לראות אם הם מוסרים את הנפש על בנימין, כי הם האשימו אותם בתור גנבים.

כי הוא האשים אותם באבר מן החי, לפי הרדב"ז²¹ אז רק אם הוא

את הימין, זה היה הכל מתכנן, העבירו את כל המשמרות, מכל הקבוצים, לקחו להם את הנשקים, שלחו אותם לחוארה שלחו אותם לפה, את כל הצבא הוציאו²⁰. ואלו שהגיעו לא נתנו להם נשק, אמרו להם 'אין מפתח לנשקיה' אנחנו צריכים לעשות רשימות — לחלק לפי רשימות, וככה סחבו אותם יומים שלשה, לכסופים רק הגיעו ברביעי בבקר, והכי מקדם הגיעו בעשר בלילה (- מוצאי שמחת תורה), אחרי שכבר שחטו אלה בחורים ואלה בחורות, אלה קשישים ואלה קשישות, כל זה היה מתכנן, עכשיו מפרסמים שהיה הכל מתכנן לפרטי הפרטים בדיוק, איזה יום והכל, הכל מדויק, הכל מדויק, זה לא 'סתם', הכל מדויק בשיא הדיקנות, ממש כמו אצל הנאצים שהכל היה מדויק, ככה שש מליון הצליחו להעלות על המוקד, ועכשיו עלו על המוקד 1,500, ו-400 חילים רק כדי לכבש את הקבוצים מהחמאס.

מראי מקומות והערות

ותניא בפרק גיד הנשה אבר מן החי בן נח מוזהר עליו על הטמאים כטהורים. ותניא אבר מן החי נוהג בבהמה חיה ועוף וכו' ואין בכל הסוגיא חילוק בין בהמה לעוף ופולוגתא דתנאי איכא אלא אם נוהג בין בטהורים בין בטמאים, וחכ"א אינו נוהג אלא בטהורים. א"ר גידל מחלוקת בישראל אבל בבן נח דברי הכל מוזהר על הטמאים כטהורים ובבן אזהרתו

20 [מרינו הרב אמר בשיעור אחר שחסידי חב"ד שבאו לזכות חיילים במצות ארבעה מינים סיפרו שבסוכות לא היה כמעט חיילים בכל הבסיסים בדרום ובגבולות].
21 רדב"ז הלכות מלכים פרק ט הלכה יא [יא] אבל העוף יראה לי וכו'. וא"ת כיון דישאל חייב עליו למה פטור בן נח. וזהו השגת הראב"ד שכתב ומן העוף, ובסמוך כתב נ"ל שזה ט"ס וראוי להיות אבל השרץ עכ"ל.

אָכַל הוּא לֹא נִהְרַג, מִי שְׂרוּצָה לֵאכֹל
אָבֵר מִן הַחַי אֲזֵי שְׂיָבִיא לְכֹאֵן לְשַׁבַּת
הַבָּאָה לְמַלְוָה מַלְכָּה, שְׁנוּכַל לַעֲשׂוֹת
קְרַעַפְלָאָד, בְּסֵעוּדָה רְבִיעִית יִחְלְקוּ
קְרַעַפְלָאָד, כִּי לְפִי הַכְּרַתִּי וְהַפְּלַתִּי
זֶה לְכַתְּחֻלָּה — מִתֵּר לְקַחַת תְּרַנְגְּלַת
וְלַעֲשׂוֹת מִזֶּה קְרַעַפְלָאָד, מֵעוֹף, בְּשׂוֹר
עוֹף, בְּשׂוֹר עוֹף, יֵשׁ בְּזֶה פֶּטֶם וְכָל מִינֵי
שְׂאֵלוֹת, אָבֵל לְפִי הַכְּרַתִּי וְהַפְּלַתִּי²²
אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת קְרַעַפְלָאָד מִתְּרַנְגְּלַת בְּלִי
לְשַׁחַט אוֹתָהּ, לֹא צְרִיךְ לְשַׁחַט אוֹתָהּ.
יֵשׁ אֶחָד שֶׁהוּא שַׁחַט תְּרַנְגְּלַת וְהִיא
הַמְּשִׁיכָה לְחַיּוֹת, אֲזֵי מִבְּקָשִׁים מְכֻלָּם
לְהַכִּיִן קְרַעַפְלָאָד לְמוֹצָאֵי שַׁבַּת הַבָּא,
כִּי לְפִי הַכְּרַתִּי וְהַפְּלַתִּי וְכֻכָּה הָאֲחִים

פֶּסֶקוּ שְׂמַתֵּר מֵעוֹף לַעֲשׂוֹת קְרַעַפְלָאָד,
בְּלִי לְשַׁחַט. מִסְּפִיק שַׁחוֹנְקִים אוֹתוֹ,
שְׁנוֹתָנִים לוֹ מַכַּת חֲשָׁמַל, אוֹ עֵם
גְּרִזָּן. מִי שֵׁישׁ לוֹ גְּרִזָּן, אֲזֵי הוּא יְכוּל
עִם הַגְּרִזָּן לְחַתֵּךְ לָהּ אֶת הָרֹאשׁ, אָבֵל
הִיא תִמְשִׁיף לְחַיּוֹת. וְהֵם שַׁחְטוּ שַׁחְטוּ
אֶת הַתְּרַנְגְּלוֹת, וְהָיוּ אוֹכְלִים, עוֹשִׂים
קְרַעַפְלָאָד, וְקְרַעַפְלָאָד, וְקִנְיֵדְלָאָד הָיוּ
עוֹשִׂים, וּבְלִינְצָעֵס וּבוֹרְקֵס הָיוּ עוֹשִׂים,
(כָּלֵם יְבִיאוּ בּוֹרְקֵס בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת הַבָּא), אֲזֵי הֵם
אָכְלוּ הַמוֹן בּוֹרְקֵס, וַיּוֹסֶף הֶלֶךְ לְאָבֵא
שְׁלוֹ וְסִפֵּר לוֹ שֶׁהֵם אוֹכְלִים בּוֹרְקֵס
מִתְּרַנְגְּלוֹלִים. אֲזֵי אָבֵא שְׁלוֹ אָמַר לוֹ: אֵל
תִּתְעַרֵב לָהֶם, זֶה לֹא עֲנִיֵן שְׁלֶךְ, תֵּן לָהֶם
לַעֲשׂוֹת מִה שֶׁהֵם רוֹצִים.

מוֹדָאֵי מְקוּמוֹת וְהַעֲרוֹת

הִיא מִיתָתוֹ הֵילַכְךָ אֵינן מְקוּם לְחַלֵּק בֵּין עוֹף לְבַהֲמָה
וְלֹא בֵּין מַלְקוֹת לְמִיתָה. וְלִיכָא לְמִימַר שֶׁהוּא טַעוּת
כֹּאשֶׁר כָּתַב הָרַבֵּא "ד' וְרֵאוּ לְהַיּוֹת אֲבַל הַשְּׂרָץ וְכוּ" דְעַל
הַשְּׂרָץ לֹא הִיָּה אוֹמֵר רַבֵּינוּ רִיבֵי רֵאֵה לִי דַתְּלִמוּד עֲרוּךְ
בְּשָׁנִים אוֹ שְׁלֹשָׁה מְקוּמוֹת בְּאוֹתָהּ סוּגִיא שְׁאֵין אֲבֵר
מִן הַחַי וְנוֹהַג בְּשִׂרְצִים לְפִי שְׁאֵין דְּמֹן חֲלוּק מִבְּשִׂרוֹ,
אֵלֹא וְדֹאֵי אֵינן טַעוּת בְּסַפֵּר, וְכֵן מִשְׁמַע מִהַלְשׁוֹן וְכוּ"ל.
וְנִרְאֶה לְתַת טַעַם לְדַבְרֵי רַבֵּינוּ, דְּבַפְרָק הַנוֹדֵר מִן הַיֵּרֶק
אֵיכָא פְּלוּגָתָא לְעֲנִיֵן הַנוֹדֵר מִן הַבְּשָׂר, דְּר"ע אֵית לִיה
דְּעוֹף בְּכַלל בְּשָׂר, וְרַשְׁב"ג סוֹבֵר עוֹף לֹא הוּי בְּכַלל
בְּשָׂר, וְגַבִּי אֲבֵר מִן הַחַי כְּתִיב "אֵךְ בְּשָׂר בְּנַפְשׁוֹ דְּמוֹ
לֹא תֵאכְלוּ", וְלִדְיָן דְּקִי"ל הַלְכְּתָא כֹּר"ע מִחֲבִירוֹ אֵית
לֵן דְּבִשֶׁר עוֹף הוּי בְּכַלל בְּשָׂר דְּכַתִּיב בְּקֹרָא וְנוֹהַג בּוֹ
אֲבֵר מִן הַחַי, אֲבֵל בֵּן נַח לְמַה יִּהְיֶה, דְּמַצִּי לְמִימַר קִים
לִי כְּרַשְׁב"ג דְּעוֹף לֹא הוּי בְּכַלל בְּשָׂר דְּקֹרָא וְלֹא נִהְיֵג
בֵּיהּ אֲבֵר מִן הַחַי שְׁהָרֵי אֵינן זֶה מְבוּאֵר בְּכַתוּב, וְאֵיכָא
לְמִימַר לְדִלְדִּיהוֹ נְמִי אִסוּר אֵלֹא שְׁאֵינּוּ נִהְרַג עֲלֵיו וְכֵן
נִרְאֶה מִדְּבַרֵי רַבֵּינוּ. זֶה נִרְאֶה לִי לֵיישֵׁב סְבַרְתָּ רַבֵּינוּ
ז"ל דּוֹק וְתַשְׁכַּח:

22 רַמְב"ם שׁוֹפְטִים, הַל' מַלְכִים ט, ט-יא (ט) בְּן נַח תִּיב
עַל הַגְּלוּל: (י) לְבָן תִּיב עַל אָבֵר מִן הַחַי וְעַל בְּשָׂר מִן
הַחַי בְּכָל שֶׁהוּא. שְׁלֹא נִתְּנָה הַשְּׂעוּדָה אֶלֶּא לְיִשְׂרָאֵל
בְּלִבָּד. וְיִתֵּר הוּא בְּדָם מִן הַחַי: (יא) אֶחָד הָאָבֵר אוֹ
הַבְּשָׂר תִּפְוֹרֵשׁ מִן הַבְּהֵמָה אוֹ מִן הַחַיָּה. אָבֵל הָעוֹף
יִרְאֶה לִי שְׁאֵין בְּן נַח נִהְרַג עַל אָבֵר מִן הַחַי מִפְּנֵי: כְּרַתִּי
סב, ס"ק ב. וְעוֹף. בְּהַמָּה וְחַיֵּי אֵינן בֵּן נַח מוֹזְהֵר הֵן עַל
אֲבֵר וְהֵן עַל בְּשָׂר מִן הַחַי (רַמְב"ם הַל' מַלְכִים פ"ט ה"א), אֵיךְ
דִּישְׂרָאֵל אֵינן מוֹזְהֵר עַל בְּשָׂר מִהַחַי רַק מִלֹּא דְטְרִיפָה,
מִה שְׁאֵין שְׂיִיד בְּבֵן נַח. מ"מ בְּבֵן נַח נִפְקַא בְּשָׂר וְאֲבֵר
מִהַחַי הַכֵּל מִחַד קֹרָא (בְּרַאשִׁית ט', ד). אֵךְ בְּשָׂר בְּנַפְשׁוֹ
וְכוּ". וְעִיֵין פְּלַתִּי (ס"ק ג) שֶׁהִיא רַכִּיתָּ בּוּזָה. אֲבֵל עוֹף כָּתַב
הַרַמְב"ם בְּהַלְכוֹת מַלְכִים (שם) דִּירָא לּוֹ שְׁאֵין בֵּן נַח
נִהְרַג עֲלֵיו. וּמִסְתַּמָּא אִיסוּרָא נְמִי לִיכָא דְאִזְהַרְתָּן הִיא
מִיתָתוֹן לְגַבִּי בֵּין נַח, וְא"כ מוֹתֵר לְהוֹשִׁיב לְבָן נַח וְאֵינן בּוֹ
מִשּׁוּם לְפָנֵי עוֹר וְכוּ". וְעִיֵין פְּלַתִּי (ס"ק ב) מִה שַׁכְּתַבְתִּי
בְּאִרְכּוֹת בְּמָה שֵׁישׁ לְטַעוֹן עֲלֵיו מִגְּמֵרָא, וְמָה שֵׁישׁ
לֵיישְׁבוֹ, וְרֵאִיה לְדַבְרֵיו מִגְּמֵרָא, ע"ש:

הַרְדַּב״ז, שְׁזָה הִיָּה הַמְחַלְקֵת בֵּין הָאֲחִים
וְיוֹסֵף, הָאֲחִים הִלְכוּ לְפִי הַכְּרִיתִי וְהַפְּלֵתִי
שְׁאִפְשֶׁר לַעֲשׂוֹת קַרְעַפְּלֶאךָ מִתְרַנְּגוּלוֹת,
וְהוּא אָמַר: לֹא, בְּשׂוּם אִפְּן לֹא, אֲנִי לֹא
מְרַשָּׁה לָכֶם. וְעַד הַיּוֹם יוֹסֵף הוּא הַצּוֹדֵק
וְאֶסוּר לְאָכַל קַרְעַפְּלֶאךָ מִתְרַנְּגוּלוֹת
[שְׁהֵם אִבְּר מִן הַחַי׃].

כִּי הַכְּרִיתִי וּפְלֵתִי אוֹמְרִים שְׁלִבְן נַח
מִתָּר לְאָכַל קַרְעַפְּלֶאךָ, לָנוּ אֶסוּר
אֲבָל לָהֶם מִתָּר. אִזּוּ יוֹסֵף אָמַר: אַתֶּם בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל, אֶסוּר לָכֶם לְאָכַל קַרְעַפְּלֶאךָ.
הֵם אָמְרוּ: לֹא, אֲנַחְנוּ בְּנֵי נַח, מִתָּר
לְאָכַל קַרְעַפְּלֶאךָ. בְּקַצּוֹר, נִהְיָה וּכְנֹחַ
עַל הַקַּרְעַפְּלֶאךָ עַד הַיּוֹם, וּכְנֹחַ, וְכָל
אֶחָד יִקְרָא אֶת הַכְּרִיתִי וּפְלֵתִי וְגַם אֶת

שְׁעוֹר שְׁנֵמְסֵר בְּסַעֲוֹדָה רְבִיעִית מוֹצְאֵי שַׁבַּת קֹדֶשׁ וַיִּגַּשׁ תַּשְׁפִּׁי״ד

הָעוֹלָם נִכְרָא מִחֻדָּשׁ, כָּל אֶחָד בּוֹרָא
שְׁמֵשׁ חֻדָּשָׁה, וְהַשְּׁמֵשׁ הַזֶּה מְלִיָּה אוֹתוֹ
24 שְׁעוֹת, הַשְּׁמֵשׁ שֶׁהוּא בּוֹרָא כִּשֶׁהוּא
אוֹמֵר ״יוֹצֵר הַמְּאֹרוֹת״. כִּשֶׁהוּא אוֹמֵר
״יוֹצֵר הַמְּאֹרוֹת״ הוּא בּוֹרָא שְׁמֵשׁ
חֻדָּשָׁה. כָּל מָה שְׁמֵשָׁה רְבִינוּ רִצָּה
לְבַדֵּק, הוּא אָמַר ״הַיֵּשׁ בָּהּ עֵץ אִם
אֵין״ (בַּמִּדְבָּר יג, כ), הַ״עֵץ״ זֶה הַשְּׁמֵשׁ,
[-] שְׁמֵשׁ חֻדָּשָׁה וְהוּא הִיָּה נִכְנָס לְאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל.

כִּי עַקֵּר הַעֲבוּדָה שֶׁל הָאָדָם זֶה לְגוֹר
בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֶסוּר לְגוֹר
בְּחוּץ לְאֶרֶץ וְאֶסוּר לְגוֹר בְּחוּץ
לִירוּשָׁלַיִם, מִי שֶׁיִּגְוֹר מְחוּץ לִירוּשָׁלַיִם
אוֹי וְאֲבוֹי לוֹ, אִף אֶחָד לֹא גָר מְחוּץ
לִירוּשָׁלַיִם, זֶה אֶסוּר דְּאוֹרִיתָא, וְכָל
הַמְחַלּוֹת בְּאוֹת מְזָה שְׁאָדָם גָּר מְחוּץ

הַ״פְּלֵא יוֹעֵץ״ מְבִיא כָּאֵן (עֲרֹךְ פָּה)
שְׁבִמּוֹצְאֵי שַׁבַּת אֶסוּר לַעֲשׂוֹת
שׂוּם דְּבָר, לֹא מְלֵאכּוֹת, וְלֹא לְכַתֵּב
דְּבָרִים, וְלֹא לַעֲשׂוֹת חֻשְׁבּוֹנוֹת, רַק
לְלַמֵּד דְּבָרֵי תוֹרָה, לְלַמֵּד אֶת הַשׁ״ס,
כָּל מוֹצְאֵי שַׁבַּת צְרִיכִים לְגַמֵּר שְׁמוֹנֵה
דְּפִים. עַכְשָׁיו 20: 30, עַד 4: 30 אֶפְשֶׁר
לְגַמֵּר שְׁמוֹנֵה דְּפִים, וְאַחֲרֵי זֶה חֲמֵשׁ
פְּרָקִים בְּרַמְבַּ״ם, מ־4: 30 עַד 5: 30
חֲמֵשׁ פְּרָקִים בְּרַמְבַּ״ם, וְאַחֲרֵי זֶה
לְלַמֵּד, לְלַמֵּד אֶת הַ״פְּלֵא יוֹעֵץ״ וְלְקוּטֵי
מוֹהֲרֵ״ן לְלַמֵּד כָּל יוֹם דָּף, מִי שֶׁמְתַפְּלֵל
אַחֲרֵי (שְׁמוֹנֵה עֶשְׂרֵה) [גִּין הַחֲמֵה] הַתַּפְּלָה
שְׁלוֹ לֹא מִתְקַבֵּל, הַרְמַב״ם אוֹמֵר ״זֶה
לֹא תַפְּלָה — הוּא סֵתָם אוֹמֵר פְּסוּקִים״.

הַתַּפְּלָה מְשֹׁנָה אֶת הַטְּבַע, בּוֹרָאת
שְׁמֵשׁ חֻדָּשָׁה וַיִּרַח חֻדָּשׁ, כָּל

הַשֹּׁפֵעַ, "שְׂאֵלוֹ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלַם" (תהלים קכב, ו), "חֶלֶב חֲטִיִּים יִשְׁבִּיעֶךָ, הַשִּׁלַח אִמְרָתוֹ אֶרֶץ" (תהלים קמו, יד — טו), פֶּה זֶה "חֶלֶב חֲטִיִּים יִשְׁבִּיעֶךָ", "הַשֵּׁם גְּבוּלְךָ שְׁלוֹם חֶלֶב חֲטִיִּים יִשְׁבִּיעֶךָ", פֶּה יֵשׁ חֶלֶב חֲטִיִּים שֶׁל כָּל הַחֲטָה.

כִּי הַחֲרָטוּמִּים פְּשוֹט הַשִּׁתְּגָעוּ, הַחֲרָטוּמִּים שֶׁל מְצָרִים הַתְּבַלְּבוּ לְגַמְרִי, אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מִי בְּלִבֵּל אוֹתָם, הֵם אָמְרוּ "שִׁבְלִים — זֶה מְדִינֹת"²³.

לִירוּשָׁלַיִם, "בְּרוּךְ ה' מְצִיּוֹן שֶׁכֵּן יְרוּשָׁלַם הִלְלוּיָהּ" (תהלים קלה, כא), רַק בִּירוּשָׁלַיִם יֵשׁ אֶת כָּל הָרְפוּאוֹת. רַבְּנוֹ אוֹמֵר שְׁמִי שָׁגַר בִּירוּשָׁלַיִם — "כָּל הַכְּתוּב לַחַיִּים בִּירוּשָׁלַם" (ישעיהו ד, ג) — הוּא לֹא יִהְיֶה חוֹלָה לְעוֹלָם, לֹא יִהְיֶה לֹא הוּא חוֹלָה לֹא אֶשְׁתּוֹ חוֹלָה וְלֹא הִילָדִים חוֹלִים. הַנְּסִיּוֹן הַקָּשָׁה זֶה לְגוֹר בִּירוּשָׁלַיִם, פֶּה הַכֹּל זֶה פִּי שְׁתִּימִים, אֲבָל זֶה רַק דְּמִיּוֹן, פֶּה הַכֹּל זֶה חֲצִי מְחִיר, הַכֹּל זֶה בְּפִרוּטוֹת, בִּירוּשָׁלַיִם יוֹרֵד כָּל

מִדְּאִי מְקוֹמוֹת וְהַעֲרֹת

הַטּוֹבוֹת שֶׁבַע בְּנוֹת אֵתָה מוֹלִיד שֶׁבַע פְּרוֹת הַרְעוֹת שֶׁבַע בְּנוֹת אֵתָה קוֹבֵר וְכֵן אִמְרוּ שֶׁבַע שְׁבָלִים הַטּוֹבוֹת

23 מִדְּרַשׁ רַבָּה בְּרֵאשִׁית - פְּרָשָׁה פֶּט פִּסְקָה ו וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא וְגו' ר' יְהוֹשֻׁעַ דְּסַכְּנִין בְּשֵׁם רַבִּי לֹוי בְּתַרְוִין הִיוּ אוֹתוֹ אֵלָא שְׁלָא הִיָּה קוֹלֵן נַכְּנַס בְּאִזְנוֹ שֶׁבַע פְּרוֹת

שְׁמַבְרָא שִׁית... וְעַל הַמְדִינוֹת יֹאמֶר".
 הֵם [— הַחֲרָטוּמִּים] הָיוּ אַחֲרֵי מוֹסָף,
 בְּמוֹסָף הֵם הָיוּ שְׁלִיחֵי צְבוּר, שֶׁם כְּתוּב
 "עַל הַמְדִינוֹת יֹאמֶר", עַל הַמְדִינוֹת, כְּמוֹ
 שֶׁכְּתוּב בְּמוֹסָף. אֲבָל יוֹסֵף הוּא הַתְּפִלָּל
 לְאֵט, הוּא הָיָה אוֹמֵר מְלָה מְלָה, וְהוּא
 הַתְּחִיל "וַנִּתְּנָה תַקְּף", נִתְּנָה תַקְּף זֶה
 לְפָנָי כְּתָר, הוּא לֹא יָכַל, (הוּא גַם לֹא הָיָה
 לוֹ שְׁנַיִם, הוּא לֹא יָכַל לְמַהֲרָה...) אִז כְּשֶׁהֵם כָּבֵר
 גָּמְרוּ מוֹסָף הוּא רַק הַתְּחִיל "וַנִּתְּנָה
 תַקְּף". מֵה כְּתוּב בְּ"וַנִּתְּנָה תַקְּף"? —
 "מִי יִשְׁפֹּל וּמִי יָרוּם".

כִּי אָמְרוּ שְׁמַפְטָרִים אֶת בֵּיבִי, עֲכָשְׁיו
 שְׁקָרָה כְּזֶה דְבָר שֶׁנִּהְיָה רְגוּ אֶלְף
 בַּחֲוָרִים וְאֶלְף בַּחֲוָרוֹת, אֶלְף זְקָנִים וְאֶלְף
 קְשִׁישִׁים, וּמֵאֲתִים חֲמִשִּׁים בְּשָׁבִי, לֹא
 יוֹדְעִים מֵה לַעֲשׂוֹת. אִז עֲכָשְׁיו הוֹלְכִים
 לְבַחַר מִיִּשְׁהוּ חֲדָשׁ, דְּבָר רֵאשׁוֹן, לְבַחַר
 רֵאשׁ מִמְשָׁלָה חֲדָשׁ, אֶת מִי בּוֹחֲרִים?
 אֶת יוֹסֵף הַצַּדִּיק. לָכֵן כָּלֵם חֵיבִים לִיסַע
 לְיוֹסֵף הַצַּדִּיק, בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכֶּלֶל. הַיּוֹם
 הָרֵאשׁ מִמְשָׁלָה זֶה יוֹסֵף הַצַּדִּיק, וְהוּא
 הַקּוֹבֵעַ וְהוּא הַמַּחְלִיט, וְ"הוּא הַשְּׁלִיט
 עַל הָאָרֶץ הוּא הַמְּשָׁבִיר לְכָל עַם הָאָרֶץ"
 (בְּרֵאשִׁית מ"ב, ו'). לָכֵן כָּל אֶחָד יִרְאֶה בְּמִשְׁךָ
 הַשָּׁנָה לִיסַע לְיוֹסֵף הַצַּדִּיק, בְּפָרֵט בְּאֵ

מֵה שְׁיָף שְׁבָלִים לְמְדִינוֹת! ? וְאַחֲרֵי
 זֶה אָמְרוּ "פְּרוֹת — זֶה בְּנוֹת", בַּת זֶה
 לֹא פָרָה, מֵה פְתֹאֵם פְּרוֹת זֶה בְּנוֹת! ?
 אֲנִי לֹא מִבִּין אֶת זֶה, אֲנִי לֹא קוֹלֵט אֶת
 זֶה בְּכֹלֵל, פֹּה אֲנִי הוֹלֵךְ עַד הַסּוּף, פֹּה
 אֲנִי הוֹלֵךְ עַד הַסּוּף, לֹא אֲכַפֵּת לִי, לֹא
 מֵהַפְּרָקְלִיטוֹת וְלֹא מֵהַמְשַׁטָּרָה, דִּי, עַד
 כָּאֵן. יוֹסֵף אָמַר לָהֶם: "שְׁבָלִים — זֶה
 תְּבוּאָה, אֲתֵם לֹא מְבִינִים, פְּרוֹת — זֶה
 בְּשֵׁר". מֵה זֶה פְּרוֹת? פָּרָה, כָּל אֶחָד
 יִהְיֶה לוֹ פָּרָה, זֶה הַבְּרָכָה, זֶה "וַיְהִי לִי
 שׂוֹר וַחֲמוֹר צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה" (בְּרֵאשִׁית
 ל"ב, ו'), יַעֲקֹב אוֹמֵר "יֵשׁ לִי שׂוֹרִים, יֵשׁ
 לִי פְרוֹת", וְ"פְרוֹת אַרְבָּעִים וּפָרִים
 עֶשְׂרֵה" (שָׁם, ט"ז), כָּל הָעֵנִין שְׁכָל אֶחָד
 צָרִיךְ לְהִבִּיא פָּרָה, זֶה הַחֲלוּם.

אִז אוֹמֵר הַ"מַּעֲיָנָה שֶׁל תּוֹרָה": "וְעַל
 הַמְדִינוֹת יֹאמֶר", לְמֵה הֵם אָמְרוּ
 שְׁשִׁבָלִים זֶה מְדִינוֹת? כִּי הֵם הָיוּ
 בְּרֵסֶלְכִים, כִּי הַבְּרֵסֶלְכִים נוֹהֲגִים
 לְהַתְּפִלָּל בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, וּבְמוֹסָף הֵם
 אוֹמְרִים מְלֻכִּיּוֹת זְכוּרוֹת שׁוֹפְרוֹת. זֶה
 מְנַהֵג שֶׁל בְּרֵסֶלְכִים, מְנַהֵג עֵתִיק עֵתִיק
 עֵתִיק, עוֹד לְפָנָי רַבְּנוּ, מְנַהֵג עֵתִיק יוֹמִין
 לְהַגִּיד מְלֻכִּיּוֹת זְכוּרוֹת שׁוֹפְרוֹת. "אֲתָה
 זוֹכֵר מַעֲשֵׂה עוֹלָם וּפּוֹקֵד כָּל יְצוּרֵי קֹדֶם,
 לְפָנָיךְ נִגְלוּ כָּל תַּעֲלוּמוֹת וְהַמוֹן נִסְתָּרוֹת

תמוז — שאז הוא נולד, (יהיה יום הולדת, ונכין בורקס וקרעפלאך).

פי עם הקרעפלאך יש בעייה, פי לפי הרדב"ז אסור לעשות קרעפלאך מעוף [אבר מן החי בעוף, ראה שיעור סעודה שלישית], הרדב"ז אומר שאם לא שוחטים את העוף — אסור לבן נח לאכל אותו. אבל הכרתי ופילתי אומר...

הכרתי זה רבי יהונתן איבשיץ, הוא היה גלגול של יהונתן, כלם מכירים את יהונתן, זה היה יהונתן הנכד של משה רבינו, הוא קראו לו יהונתן, והוא היה 'תכשיט', תכשיט גדול, ויהונתן הזה הוא עבד עבודה זרה, שאלו אותו: "אתה נכד של משה רבינו", כל זה כתוב בדרך קה בכבא בתרא, [ענה להם יהונתן]: ככה סבא שלי למד אותי. הוא עשה מה שהסבא אומר, מה הסבא

אמר? לעבד עבודה זרה. ככה אמר הסבא. אמרו לו: אתה לא הבנת, אתה אין לך שכל, לעבד עבודה זרה זה זרה לך, לא זרה שזה אסור סקילה, אתה יכול לעבד עבודה זרה — לפשט נבלה בשוק, (כל אחד צריך להביא איזה פרה, לשעור הבא מביאים פרה, כל אחד...) פשט נבלה בשוק ואל תצטרך לבריות, תפשט נבלות ותאסף כלבים, תאסף כלבים ותביא את זה לגן חיות, זה הפונה, אתה לא מבין מה שהסבא שלך אמר.

אם אדם לא מבין מה שהסבא אומר, אז חס ושלום אז יהיה גלות, ולכן אצל יהונתן היה גלות — "ויהונתן בן גרשם בן מנשה הוא ובניו היו כהנים לשבט הדנין עד יום גלות הארץ" (שפטים יח, ל), ואז בא סנחריב והגלה את עם ישראל. ונזכה לגאולה השלמה במהרה בימינו. אמן.

שיעורי שב"ק פרשת ויגש תשפ"ד

אחרי שחרית לפני קריאת התורה

המשרד, צריך לכתוב את כל השיעורים, היה עכשיו שיעור בהילולה 45 דקות.

כי עכשיו גילו שהם (ראשי הצבא) ידעו מהכל, הראו את זה יש שיחה של שתי בנות ממודיעין פרסמו את זה בכל הערוצים 12 13, שאומרות שהולך

כולם חייבים עכשיו לתרום לשביבי אור, להוציא את הספרים של הרב, כי נפתלי בסנסון הוא היחיד שכותב את זה, כולם חייבים לחזור על השיעורים של הרב, כל אחד צריך לתרום לו להוציא את הספרים ולהוצאות של

עליו והרג אותו. אז זה היה בעשרה בטבת, יש בזה עשר שיטות, יש שיטה שזה היה בפסח בליל הסדר, זה כתוב בפרקי דרבי אליעזר, שאותו היום אמר להם להקריב קרבן (פסח) ויש שיטה שאותו היום שנולדו, יש שיטה שזה היה בזאת חנוכה, כי בזאת חנוכה צריך לאכול קניידלך²⁴

כי בנות תמיד יותר זריזות, אז למה בחמץ אומרים נשים עצלניות? כי זה כתוב בגמרא 3 פעמים מעשה שקדמו בנות לבנים ונמצאו בנות זריזות ובנים שפלים; גם בפסחים פ"ט בגיטין כ"ה ובנדרים ל"ו שהבנות תמיד יותר זריזות, זה ג' פעמים אבל בפסחים זה המקור, וזה מובא גם בנדרים ובגיטין אז איך הגמרא אומרת שבחמץ שנשים עצלניות ואי אפשר לסמוך עליהן? אז זה הכל היה תקנה חדשה מדרבנן, כי מדאורייתא מספיק ביטול, תשביתו שאור מביתכם, לא צריך בדיקה, רק בבית שני חייבו לעשות בדיקת חמץ, אז בהתחלה נשים לא קיבלו את זה, הן אמרו "מה אתה עושה שורף לי את הבית?" פתאום נכנס עם נר מתחיל להכניס אותו בכל הארונות מתחת המיטה בחורים ובסדקים, אתה רוצה לשרוף לי את הבית? (כמו שאני באתי עם נר, אז הרבנית העיפה אותי, אמרה לי לך תבדוק את חדר

להיות פיגוע גדול, הם התקשרו לחברים שלהם מהמסיבה שיברחו, היא אמרה לחברה שלה בא נברח הולך להיות פיגוע, כי הם ידעו מהכל, הם תכננו את זה, הם רצו שימותו איזה אלף בחורים, ואז יוכלו להעיף את ביבי באותו יום. זה הכל היה מתוכנן זה היה שתי בנות מהמודיעין, מראים את זה ממש, הקליטו אותם ולקחו להם את כל הנשק, ובשבת שהגיעו לקחת נשקים אמרו לחיילים זה לא עובד ככה יש רשימות צריך לרשום מי לקח, אמרו צריך רשימה, אז בכל הנשקיות לא היה נשק, או שלא היה נשק, או שהנשקיה היה נעולה רק ב-] לא נתנו את הנשק, אז הם ניצלו וב-] היה רק עשרה כדורים לרבש"צ אז הוא ירה עשרה כדורים אחרי זה היה צריך לברוח, היה שם בלי סוף ניסים, אפשר לספר את הניסים שהיה שם עד 4 אחה"צ אבל עכשיו צריך לגמור.

עכשיו זה עשרה בטבת יום שחרור הרב זה י"א בטבת, זה גם הזמן של קין והבל, שקין הרג את הבל בעשרה בטבת כמו שכתוב בזוהר, כי בהתחלה הבל התגבר על קין והיה מעליו, הוא בא להרוג אותו, אז קין אמר מה תגיד לאבא? איך תעשה? כי תחשוב היה רק שני בנים בעולם איך אתה יכול להרוג אותי, אז הוא עזב אותו ואז הוא התגבר

מראי מקומות והערות

להולנד לאומן אבל שהרב נמצא לא נוסעים לשום מקום הרב לא מרשה מ.

24 כולם יתחננו השבוע, אח שלך התחתן אבל לא נוסעים לשום מקום שהרב כאן. אם הרב לא יהיה אז אפשר לנסוע לכל המקומות שהרב היה ליוהנסבורג

הצדיק שבדור, אם יודעים מי הצדיק שבדור אפשר לבטל את כל הגזירות, אפשר לתקן את כל הגילגולים, כי כל אחד נמצא פה בעולם כבר מאה גלגולים, עד המבול זה שתי גילגולים, כי מאדם עד נוח זה גלגול אחד, אח"כ מנוח עד אברהם זה עשר גילגולים, אח"כ כל אחד חי שמונים שנה זה יוצא מאה גלגולים, זה עוד שמונים גלגולים שכל אחד היה כאן, כי כולם פה היו בשואה ועברו את הכל, אז אם מאמינים בצדיק אפשר לתקן הכל אם יודעים מי זה הצדיק אפשר לבטל את כל הגזירות, כי אם הם היו נוסעים שני אדמור"ים לאומן היו מבטלים את השואה הכל זה כי לא יודעים מי זה הצדיק.

כי מה יוסף רצה להיות מלך? מלך זה כמו להיות בכלא, אי אפשר ללכת לשום מקום, יוסף כבר היה בכלא שנתיים ועוד עשר הוא היה בכלא של מצרים, כלא אמיתי לא כמו פה בכלא בישראל, אני הייתי עכשיו שנתיים, אני לא רוצה לספר לכם איזה גן עדן היה שם, כי מחר כולכם תלכו לכלא, לא יישאר פה אף אחד, יש שם מלא אוכל, מהבוקר עד הערב, רק אוכלים שניצלים וישנים טוב, יש שם מזרון אורטופדי כזה עבה, בבית אין לי כזה מזרון. הכלא זה גן עדן, רק ברוסיה זה כלא אמיתי, ברוסיה בארה"ב בתורכיה. בתדמור זה סכנת נפשות כי [-] ניסה לעבור את הגבול בסוריה אז שמו אותו בכלא תדמור שם, אבל על הכלא בארץ צריך לברך הגומל כשנכנסים. פה

המדרגות, אל תשרוף לי פה את הבית), אז זה היה שאי אפשר לסמוך על הנשים, אבל היום זה הפוך, אחרי שקיבלו את התקנה הם עושים את זה יותר טוב מהגברים, כל החמץ סומכים על הנשים שהן מנקות את הבית, בבדיקה זה רק למנהג לכן מחביאים עשרה פירוורים, הרבנית מחביאה לי את זה, כי אולי אדם ימצא איזה בלינצ'עס או קרפאלך ויאכל את זה כתוב גלוסקה נאה, לכן תיקנו את בדיקת החמץ, כי אסתר המלכה היא המציאה לעשות עשרה פתיתים כנגד עשרת בני המן, כי כל פעם ששורפים את הפתיתים מבטלים אותם, עשרה המנים, כי כל דור יש עשרת בני המן, יש מלא המנים זה הכל נהיה מהשיומי, כל שיומי ששוכרים זה עשר המנים, כי כל דור יש את סינוואר וכל החברים שלו, יש מלא המנים, כי כל המלחמה הזאת מיותרת, כי אי אפשר לחסל את החמס, אז הורגים ערבים זה טוב, אבל זה לא יעזור אפילו אם יהרגו את כולם ויחסלו את החמס, תוך חודש יקום חמס חדש, כי כל הערבים הם חמסניקים, כי כל ילד מגיל אפס הוא חמסניק, פה הכל חמס, ביום רביעי יבואו לפה כל החמס, גם המנהרות, אם יהרסו את כל המנהרות זה לא עוזר כלום, כי תוך שניה חופרים חדש. יש היום מכוונת מיוחדת שחופרות לבד, שמיד אפשר לחפור הכל מחדש.

אז בקיצור עכשיו זה הפרשה של אני יוסף, כי העיקר זה לדעת מי

אהרון שיהושע אמר לה להפסיק להגיד שירה, אני ישיר במקומך, כי השמש עצרה, אז 60 שעות, ככה כתוב בגמרא בע"ז כ"ה יש שם דעה כזאת "ולא אץ לבוא כיום תמים" כי השמש נבראת רק ע"י ששרים ומנגנים כל בוקר צריך מישהו שינגן בשביל שהשמש תתחיל לזוז. לכן צריך לומר "אודה לאל" לפני הנץ, כי אם לא מתפללים בנץ, עכשיו 30: 6 זה הנץ, אם לא מתפללים שמונה עשרה בנץ אז זה לא תפילה, אתה לא בראת היום את השמש כי השמש זה רק ע"י ניגונים כל בוקר תמיד יש מישהו ששר זמירות הבוקר רק ע"י זה השמש זזה. ועל ידי זה אפשר להמשיך רפואת, כי כתוב שמש צדקה ומרפא.

כי מישהו הזיז את השמש צריך לבדוק מי זה, זה אתה? אתה מודה? כי היתה שקיעה 6 פתאום נהייתה בחמש, אני לא יודע איך זה קרה, כי עד שבת חיי שרה זה היה 6 פתאום זה בחמש? זה אתה אז תדאג לסדר את זה חזרה. כי הדלקת נרות עכשיו זה בארבע אז אי אפשר להספיק כלום, צריך להספיק לפחות דף גמרא.

ברסלב זה רק לימוד גמרא, כי יש כאלה סילפו את כל ברסלב, אומרים שברסלב זה לקפוץ על טנדרים, לקפוץ שם, ברסלב זה רק לימוד גמרא, צריך ללמוד כל יום 8 דפי גמרא, אפילו רק לקרוא את זה ככה, צריך ללמוד את

בכלא המחבלים לא רוצים לצאת, היה מחבל אחד שלא רצה לצאת, עכשיו הוא לא יצא כבר חודשיים כי בכלא הוא מקבל מלגות מהרשות הפלסטינית, מהאירופאים ומביבי; 20 אלף כל חודש, עשר מהאירופאים ועשר מביבי. אז לא רוצים לצאת בכלל.

שאני הייתי צריך לצאת, אז שלחו את הערבים להגיד, זה היה פתאום לא ידענו כלום, פתאום באו הערבים שישבו איתי, אמרו לי לצאת, כי ישבו איתי ערבים, היה שם אחד יוסוף הוא ישב שם על רצח או משהו כזה, הוא פגש את הבחורים של אנ"ש, חיזק אותם. הוא סיפר לי ששם אם אישה מוציאה שערה אחת, היא מקבלת מכות רצח, נותנים להן מכות עד שהיא עושה תשובה, כי אצל הערביות אין דבר כזה להוציא שערה אחת, כולם מכוסות. היינו בעין כרם, כל הערביות מכוסות לגמרי, היהודיות מוציאות פה שערות בקושי שמות איזה סרט כזה. אז זה מה שיוסף אמר שהוא חלם, שהשמש והירח משתווים לו הכוונה שאני יכול לעצור את השמש, כי הצדיק הוא בורא את השמש מחדש כל יום, אמרתי את זה בהילולא זה תורה ח' שהצדיק זה השמש.

כי הצדיק הוא מזיז את השמש ע"י הניגונים, כמו שיהושע אמר ידום השמש, מה זה וידום? כמו וידום

להם שהיא חיה, שעה שניה אמר להם שהיא חיה, שעה שלישית אמר להם שהיא כבר טיפסה החוצה. כי הגיע לשם איזה זקן עם זקן ארוך עד לכאן, עם איל, לא יודע מה יש לזקן כזה עם ילדה בת 3, ואיך הוא ירד לשם, זה אלפי שנות אור לרדת לשם מהשמים, ואיך הוא ירד עוד 700 מטר לתוך הבור, בשביל ילדה בת 3 אז מי זה הזקן היה? רש"י אומר שזה היה אברהם אבינו, כי כל בת שהיא צנועה אברהם אבינו בא ומציל אותה.

הפרשה, ^[25] צריך ללמוד את כל הגמרות זה הכל סיפורים.

הנה עכשיו זה דף נ' בבא קמא דף יומי יש שם סיפור על ילדה בת 3 שמישהו דחף אותה לבור, (לא יודע מי זה היה, זה אתה? אתה מודה? כן! אתה גם? תגידי לא! זה אתה? אז למה אתה אומר שזה אתה, למה אתה סתם מודה סתם מבלבל אותי...), כי זה היה בור של 700 מטר כמו ב[-] הייתי שם יש בור רוחב 10 מטר, עומק 700 מטר, אז מישהו דחף אותה לבור, באו לר' חנינה בן דוסא, שעה ראשונה אמר

הוספות מהשיעור שלא ע"פ הסדר:

969 שנה והוא קבר את אדם הראשון, אבל לא ידעו איפה הקבר של אדה"ר איפה מערת המכפלה, רק אברהם אבינו הוא גילה את הקבר של אדה"ר ורק אז היו יכולים להתפלל במערת המכפלה.

* עכשיו זה פרשת ויגש פרשת ויגש זה הפרשה הכי חשובה שיוסף מתגלה לאחים.

* כי אדה"ר חי 930 שנה נח לא ראה אותה, כי נוח נולד ב 1056, רק מתושלח ראה אותה, כי מתושלח חי

שיעור שנאמר בקידושא רבה

נגנוב? כי הם הביאו 100 אלף שקל כי זה לא מכולת פה, מה אתם חושבים שפה זה מכולת?? כי הם היו צריכים לקנות תבואה לשנה שלימה זה 100 אלף כפול עשר, כמה זה 100 אלף כפול עשר? מיליון, (הא, איך אתה יודע? כי אתה לומד ליבה?

בנימין גנב גביע אז הוא קבל מכות רצח מהאחים שלו קראו לו גנב, רחל הם קראו גנבה, משוגעים! למאמע רחל לקרוא גנבה, גנב בן גנבה, אז הם עשו קל וחומר כי הם היו ליטאים, הם למדו גמרא, אז הם עשו קל וחומר, איך

סוף החיים הם נשארו ככה, אז בא מנשה פך פך פך את כל העשר השכיב על הרצפה, אז תבינו כי רק יהודים יודעים לתת כאלה מכות. (רק שובו בנים, כי כל העניין של שובו בנים זה לתת מכות...)

אז בנימין חטף מכות נהיה לו סימן כאן בכתף, אז בזכות זה הוא זכה לבית המקדש, כי הוא חטף מכות וגם זרקו עליו אבנים, בקריעת ים סוף "כי שם בנימין צעיר רודם שרי יהודה רגמתם" רגמו אותו באבנים, כי בנימין גנב את התור, גנב את התור כמו שובו בנים, גונבים את התור, נכנס ראשון. מה אתה גונב את התור, יש ראובן שמעון יהודה יששכר זבולון, יהודה צריך להיכנס ראשון, איך בנימין נכנס? הוא הכי קטן, הוא היה אחרון והוא עקף את כל התור.

כי בנימין נולד כשיעקב היה בגיל 99, כי בגיל 91 נולד יוסף ואז עוד 6 שנים יעקב עבד בשביל הפרנסה שלו, כי הוא עבד 7 71 בשביל רחל ולא, ועוד 6 שנים בשביל הפרנסה, עד 97 ועוד שנתיים בדרך עד גיל 99 ואז תינוקל'ה חמוד כזה קטן שנה לפני מאה, בן זקונים, כי מי שזוכה ללדת בגיל 91 זה ילדים כאלה, כי יוסף נולד בגיל 91 ושש שנים ועוד שנתיים בדרך ואז רחל נפטרה, מסכנה, אז האישה נפטרת מסכנה, אז הבעל צריך להחליף טיטולים, אז יעקב בגיל 99 היה צריך להחליף טיטולים, אז בגיל 99 נולד בנימין, אז לעשו היה כבר מאה נכדים

לא זה לא מלימוד ליבה...), אז כמה אפסים זה מיליון כמה אפסים זה מאה אלף? שלוש. אה טוב רואים שאתה לא לומד ליבה, אתה לא יודע אז הם אמרו החזרנו לך מיליון מארץ כנען איך נגנוב גביע? איפה הגביע? הנה הגביע! (בדיוק החזירו לרב את גביע הקידוש של הרב) למה גנבתם את הגביע? אתם כולכם גנבים, למדתם מבנימין לנגנוב גביע? גביע כמה עולה גביע מאה שקל? הגביע הכי יקר כמה עולה? 4000, וואו, לזה כבר אני לא מוכן 4000 אלף לגביע. אני לא יעמוד בזה, אז איך נגנוב גביע אם החזרנו מיליון?

אמר להם יוסף לא, זה לא היה גביע רגיל, כי נחש ינחש זה היה גביע פה, גביע שמדבר גביע שמנחש, בו היה אומר הכל, הבכור כבכורתו והצעיר כצעירותו, הוא היה אומר ראובן שמעון לוי יהודה, אבל האחים היו צריכים להבין כי אין דבר כזה, אין שום גביע שיכול להגיד את זה, אפילו את כל הכשפים שבעולם, להגיד זה ראובן זה שמעון, איך הם לא הבינו שזה יוסף? הם היו צריכים להבין, כי השם לקח להם את השכל, כי היה להם גאווה אז הם לא רצו להאמין בצדיק. כי אם לא מאמינים בצדיק לא יודעים מי זה הצדיק אז ה' לוקח את השכל כי הם היו צריכים להבין, בא מנשה נותן מכה אחת מקפל אותו, זה מכה של בית אבא, כי באו לעצור את יהודה, הביאו 70 גיבורים של מצרים, יהודה נתן שאגה אחת התהפכו להם הפנים לאחור, עד

שתשחרר אותו), כי היה בחברון נחלים של דם, הוא הרג גם את ענר וגם את אשכול, לוי אשכול הוא היה גלגול של אשכול, ואז הגיע המשטרה ועצרה את הברית, זה הכי נורא הם עצרו את הכל, זה היה על במה בחברון, היה שם אלפי אנשים, זה היה על הבמה מאחורי סדין כמובן, בסדר נהרגו שם שני אנשים אבל עצרו את הברית, והגיע ממרא אמר אני מוכן בואו תמולו אותי, אז מלו אותו אבל בזכות זה ה' נראה בחלקו, "וירא אליו ה' באלוני ממרא".

כי עשיו התחתן בגיל 40, אז הנכדים היו בני 60, היו לו מאה מדינות, היו לו רומי, קרתגו אז היו לו כבר מאה נכדים ויעקב עדיין מתעסק להחליף טיטולים. ואז עשו לבנימין ברית מילה, זה היה במצרים? לא זה היה בשכם, אני זוכר הייתי בברית שלו, יוסי שור היה מוהל.

הוא גם הרג את ענר, אני חייב לספר לכם אין מה לעשות, זה לא פשוט, צריך לערב את הפרקליטות את המשטרה, כי הוא הרג שני אנשים, את ענר ואת אשכול, (אתה מודה? כן הנה הוא הודה, אחרי זה ייקחו אותו לכלא נצטרך להביא את רותם,

שמעתי מהשומע

הרב אמר זה לא מדרש מ.ד.א אמר לי את זה. זה רק מישהו עשה איזה חישוב אבל זה רק מישהו בן ימינו המציא את זה, היערת דבש כותב שהאבלות על הבל נגמרה בעשרה בטבת, זה רעיון שלו.

הרב אמר שהאחים רצו להרוג את יוסף, כי הם היו בטוחים שהוא מחכה שאבא שלהם ימות ואח"כ הוא יהרוג אותם, הם חשבו כך כי גם שמאז שהגיעו למצרים הוא מעולם לא ישב איתם ביחד, וגם שנפגשו הוא ישב בשולחן נפרד, ובאמת הכוונה שלו הייתה כדי שלא לשבת בראש²⁶, אז א.ג. אמר לרב שיכל לשבת איתם בשולחן עגול, הרב אמר הוא לא חשב על זה.

שאלו את הרב על חלאקה מתי צריך לכסות את הילד בטלית? הרב אמר ביום של החלאקה עצמו וגם ביום שהולך לחידר, רק בדרך הלוך.

שאלו את הרב שהרב רוזנבלום הביא בשיעור שזמן מכירת יוסף זה עשרה בטבת, אולי בשם איזה מדרש,

והתקדשתם

התאווה – זה הדבר הכי מאוס שיש בעולם

פְּתָאוּם (וכמובא בדברי התניא פרק כה, ראה הערה למטה), אָבַל צְרִיכִים רַק לְהִזְכִּיר לוֹ, צְרִיכִים לַתֵּת לוֹ רִמּוֹז קָטָן. [התאווה] זֶה הַדָּבָר הַכִּי מִגְעִיל שֶׁבְּעוֹלָם, זֶה כְּתוּב לְקַחַת אֶת הָרֹאשׁ שֶׁל הַמֶּלֶךְ וְלִשִּׁים אוֹתוֹ בְּתוֹךְ אֶסְלָה שֶׁל צוּאָה, כִּכָּה כְּתוּב בְּפֶרֶק ב' [כד] בְּתַנְיָא . הָרֹאשׁ שֶׁל הַמֶּלֶךְ לְשִׁים בְּתוֹךְ אֶסְלָה שֶׁל צוּאָה ! אִזְ כָּל הַתְּאוּוֹת זֶה שְׂאָדָם לוֹקַח אֶת הָרֹאשׁ שֶׁל הַמֶּלֶךְ וְשֵׁם בְּתוֹךְ אֶסְלָה שֶׁל צוּאָה.

סֵפֶר אָבִי אֶלְבֹּז שְׂזוּג אֶחָד בְּתַמָּן בָּאוּ לְרַב עֶשֶׂר שָׁנִים אַחֲרֵי הַחֲתָנָה, וְאָמְרוּ אֲנַחְנוּ עֶשֶׂר שָׁנִים אֵינן לָנוּ יְלָדִים, אִזְ הוּא חָקַר אוֹתָם, הֵם לֹא הִבִּינוּ כְּלוּם, לֹא הָיָה מְדַרְיָכִים, הַיּוֹם יֵשׁ מְדַרְיָכִים מְטַמְּאִים אֶת הַנְּשִׁמוֹת, מְסַבְּרִים תַּעֲשֶׂה כִּכָּה וְתַעֲשֶׂה כִּכָּה, לֹא צְרִיךְ...

הַתִּינּוֹק כִּשְׁהוּא נוֹלָד הוּא כְּכָר יוֹדֵעַ אֶת הַכָּל [שהעיקר והתכלית הוא הקדושה וטהורה], רַק בְּגִיל עֶשְׂרִים הוּא שׁוֹכַח

הַפְּרָשָׁה

במשנת מורינו הרב

אפילו שיוסף מחל לאחים – ה' לא מוחל!

כתוב "וְעַתָּה אֵל תִּירָאוּ אֲנִי אֶכְלָכֶל אֶתְכֶם וְאֶת טַפְכֶם וַיִּנַּחֵם אוֹתָם וַיְדַבֵּר עַל לִבָּם", יוסף מנחם אותם, לא קרה כלום, זה לא נורא, כבר עבר, שכחנו, יאללה נלך הלאה, וואס איז געווען איז

יוסף רצה שהם יעשו תשובה והם לא עשו תשובה בסוף, לכן יש אושוויץ ויש שואה כי הם לא עשו תשובה, מכרו את יוסף ולא עשו תשובה, עוד יוסף מנחם אותם, שבוע הבא נקרא פרשת ויחי ושם

יום כיפור שלושה שעירים, אחד הולך לעזאזל ואחד לבית המקדש ושורפים אותו לגמרי כמו שאומרים כל בוקר בקורבנות "פְּרִים הַנִּשְׁרָפִים וּשְׂעִירִים הַנִּשְׁרָפִים שְׁחִיטָתָן בַּצֶּפֶן", ושעיר אחד זה לכבוד היום ואוכלים אותו בלילה בצאת צום יום הכיפורים עושים סעודה, עושים שווארמה, עושים מלווה מלכה מהשעיר השלישי, יום כיפור מביאים שלושה שעירים, שבועות שני שעירים, ראש השנה שני שעירים, ושעיר בראש חודש, כל זה כי צריכים לכפר בעומק, זה לא סתם למכור את יוסף הצדיק, האחים לא ידעו שהוא הצדיק, אומר המדרש פליאה האחים אמרו יש לנו את יששכר, יששכר לומד תורה יום ולילה, לא מוציא את הראש מהספר שניה כלומר לומדים מזה שאף על פי שיש למדנים גדולים אבל צריכים לחפש ולבקש את הצדיק האמיתי שבדור ולא להטעות עצמו כל שבט יששכר יודעי בינה לעיתים, כל שבט יששכר עד חורבן בית המקדש לא היו מוציאים את הראש מהספר, לא רואים אשה, לא רואים כלום הראש רק גמרא, היה שבע מאות מסכתות, כתוב ר' יהודה הנשיא קיצר את זה לשש, משבע מאות הוא קיצר את זה לשישי, כל התוספתות והברייתות הכל זה היה ביחד פעם וזה היה שבע מאות מסכתות, ואת זה למדו יום ולילה, כל יום גמרו שבע מאות מסכתות. (שעור מתשפ"ב).

געווען [מה שהיה היה], גיי וויטער הם היו ברסלבר ושרו את השיר וואס איז געווען איז געווען ומעכשיו מתחילים התחלה חדשה, יוסף אמר להם אני ישכח, כן צדקנו לא צדקנו, יאללה אל תחקרו בסיפור הזה, שוכחים מהסיפור והולכים הלאה, רבינו זה הגלגול של יוסף הצדיק כלומר שרבינו מנחם אותנו ומדבר על ליבנו ואנחנו למרות זאת מוכרים אותו בכל דור ודור מחדש "וַיִּנְחַם אוֹתָם וַיְדַבֵּר עַל לִבָּם" אל תריבו בדרך וכל אחד יאשים את השני ויגיד אתה דחפת אותו לבור, שמעון ולוי יתנו להם מכות רצח עכשיו ויהיה להם אחרי זה משפט, יוסף אמר אני לא צריך שתרכיבו לשמעון ולוי, שמעון דחף אותו לבור ולוי עזר לו, אז מגיע לשניהם עכשיו מכות רצח, אם הייתי שם הייתי שובר להם את כל העצמות, היה להם נס שלא הייתי שם, לא סתם יש עלי כתב אישום, הם הפרקליטות יודעים שאם הייתי שם הייתי שובר להם את העצמות, הכל כתוב אצלם, יוסף אמר להם אל תריבו, אל תדברו מזה, תחזרו עם אבא ואז נסכם מה שהיה כאן עשרים ושתיים שנה, הוא מנחם אותם יאללה בא נשכח, יאללה גיי וויטער, וואס איז געווען איז געווען והולכים הלאה.

שוכחים אבל ה' לא שוכח, צריכים כל ראש חודש להביא שעיר עיזים, ובכל חג שעיר עיזים, בראש השנה שני שעירים,

הוספות ממורינו הרב שליט"א

צעטיל קטן

מרבינו הרב רבי אלימלך מליזענסק זצוק"ל זיע"א

אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֹתָם הָאָדָם וְחֵי
בָהֶם: קריאת שמע ותפלה בדין. כאלו עושין לו כְּנֹזֵר לְעֵיל, וּבִזְהָ יֵצֵא יְדֵי חַיִּיב

ג. גם בשעת אכילה והיחוד הקדוש יכוין כְּנֹזֵר לְעֵיל, ובשיתחיל להרגיש תענוג גשמי יצייר במחשבתו כְּנֹזֵר לְעֵיל, ותיכף ומיד יאמר בפיו ובלבבו שיותר היה לו תענוג ושמחה בעשיית מצות עשה של ונקדשתי באופן הנזכר לְעֵיל מהרגשת תענוג גשמי הוזה שהוא מהצרעת משכא דחנּוּיא, וכף יאמר. וראיה לדבר שיותר היה לו תענוג ושמחה בעשיית מצות עשה של ונקדשתי באופן הנזכר לְעֵיל שאפילו היו חוטפין אותו רוצחים באמצע אכילה והיחוד הקדוש לעשות לו הענינים קשים הייתי משמח את עצמי על קידוש השם ויתר מתענוג גשמי הוזה, אך יזהר שיהיה דובר אמת בלבבו ושיהיה אז בשעת מעשה תקוע על לוח לבו בתוכיות ובפנימיות הלב באמת גמור, ולא ישטה את עצמו להיות כגונב דעת עליונה חס ושלום.

א. בכל עת ורגע שהוא פנוי מן התורה, ובפרט שהוא יושב בטל לבדו בחדר או שוכב על מפתו ואינו יכול לישן, יהיה מהרהר במצות עשה זו של ונקדשתי בתוך בני ישראל, וידמה בנפשו ויצייר במחשבתו כאילו איש גדול ונורא בוער לפניו עד לב השמים, והוא בשביל קדושת השם ויתברך שובר את טבעו ומפיל את עצמו להאש על קידוש השם ויתברך, ומחשבה טובה הקדוש ברוך מצרפה למעשה, ונקצא שאינו שוכב ויושב בטל, רק מקיים מצות עשה דאורייתא.

ב. כפסוק ראשון של קריאת שמע וברכה ראשונה של שמונה עשרה יתרה כְּנֹזֵר לְעֵיל, ועוד יכוין אם יענו אותו כל אומות העולם בכל עיניים קשים ויפשטו עורו מבשרו להכחיש חס ושלום ביחודו, וסבול כל היסורים ולא יודה להם חס ושלום, ויצייר בדעתו ומחשבתו

שבחי הר"ן יז

כה, אבל הצדיק שיש לו דעת וסוריו גדולים מהתינוק. וזה היה אצלו דבר פשוט ואמר שכל אדם יכול לזכות לבוא למדרגה זו. וכפי הנראה מדבריו היה שקדשתו של עצמו גבה עוד יותר ויותר.

גם אמר שהווג של הצדיק האמת, קשה עליו ענין זה. ולא די שאין לו שום תאוה כלל, כי אם אדרבא יש לו יסורין מזה ממש כמו יסורי התינוק בשעת מילה. כי ממש יסורין אלו יש להצדיק בשעת וזוג ויותר מזה. כי התינוק אין לו דעת, על כן אין היסורים שלו גדולים כל

קדושת הבשרשה

| הקפדת יוסף על יעקב |

יוסף שאל עם שפתיים קמוצות הוא מסתכל על אבא שלו מה זה חברון ולמה את אמא שלי לא לקחת לחברון, [לקבור אותה במערת המכפלה, או] לכל הפחות לבית לחם לקחת אותה לקבור אותה בבית קברות עם אוהל יפה בית יפה ציון יפה ואף על פי שאני מטריח עליך להוליכני לארץ כנען ולא עשיתי ככה לאמך, אני יודע שאתה מאוד מקפיד עלי ויש בלבך עלי ויש לך קושיא עלי, אז אני אומר לך, אז אולי נגיד שהייתי רחוק שהייתי כמה ק"מ מבית לחם, לא, הייתי קרוב הייתי 0002 אמה אז אולי תגיד שידד גשם, עוד מעט ירד גשם מבול, ירד מבול, לא חרד מבול, שום מבול לא ירד, אולי תגיד שהיה גשמים לא היה גשמים עת הגריד אולי תגיד שהיה שם בורות לא היה בורות לא היה שום בורות.

אז למה, למה? כי ידעתי שאם היא תהיה בבית לחם אי אפשר יהיה להגיע לציון שלה אם זה היה עכשיו בבית לחם אי אפשר היה להגיע, חוץ משובו בנים אף אחד לא יכול להגיע, היו זורקים בקבוקי תבערה רימונים יורים.

בויחי שיעקב אומר ליוסף אני יודע, יעקב עכשיו בגיל 741 והוא קבר את רחל בגיל 99 אז היא נפטרה, זה יוצא, 741 ועוד שנה זה 84, 84 שנה יוסף הולך עם מרידות על אבא שלו עם הקפדה על אבא שלו למה אבא שלו קבר אותה באמצע הכביש, ואני בבואי מפרן מתה עלי רחל בדרך, באמצע הדרך, ויש עוד כברת ארץ, מה זה כברת ארץ 000,2 אמה, 000,2 אמה זה עשר דקות הולכים עשר דקות עם החמור זה רבע שעה, אדם ברגל הולך את זה בעשר דקות, הלכנו מקבר רחל לכיכר בשכם זה שתי דקות לכיכר המרכזית היינו הולכים את זה כל יום לכיכר המרכזית, עשר דקות, היינו 000,2 אמה מבית הקברות, והוא אמר אני קברתי אותה דווקא בכביש באמצע הכביש עוד לפני בית לחם.

אז אומר יעקב אני יודע שאתה מקפיד עלי אני יודע שיש לך בלבך עלי אני יודע את זה, כי הוא אומר לו תיקח אותי לחברון אז

קדושת הצדיקים

| הקלות של הצדיק – הם ברכות |

רקפות, לא פלגיוזת, זה כל אחד יכול לקטף, [אבל הדודאים שמצא ראובן] זה משהו נדיר נדיר נדיר שלא נמצא בכלל אומר הזהר, זה היה הכרובים, כי אם זה דבר רגיל אז רחל יכולה לשלח מישוהו לקטף לה גם כן כמה דודאים, אלא זה היה דבר שרק ראובן [יכל למצא ולהביא], כיון שראובן היה מעולם האצילות.

ראובן היה הבכור, יתר שאת ויתר עז, ראוי לכהנה, ראוי למלכות, הכל היה צריך לצאת מראובן, רק - פחו כמים, כי אסור שאדם יעשה תנועה אחת בלי שעה התבודדות, אם הוא היה עושה שעה התבודדות הוא לא היה נכשל, אפלו שזה היה לשם שמים, כי אדם לא יודע מה זה מצוה ומה זה עברה, מה זה הצדיק האמת, את אשר החמרת הקלתי אשר הקלת החמרת. (מעלות הצדיקים).

כי ראובן ושמעון הם מעולם האצילות, הם הרבה יותר גבוהים מיהודה, ולכן הוא (- יעקב) מקלל אותם [קדם פטירתו] כמו צ"ח קללות, [הקלות שבפירות] כי תבא זה ברכות, "כל המתלה אשר שמתו במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רפאך" (שמות טו, כו), "[גם כל חלי וכל מכה אשר לא כתוב בספר התורה הזאת] יעלם [יתה עליך]" (דברים כח, סא), שה' יעלים את כל המתלות.

כשהצדיק מקלל זה הברכות הכי גדולות, כי ברגע שראובן ושמעון היו בעולם האצילות אז הם קבלו רק קללות, רק קללות! "ראובן בכרי אתה ... יתר שאת ויתר עז: פחו כמים אל תותר כי עליית משכבי אביך אז חללת יצועי עלה" (בראשית מט, ג-ד).

כי ראובן חפש את הדודאים, דודאים זה לא

מילתא דבר יהותא

6: אני לא אוהב את הגברים האלה, שאומרים:
"שמקומה של האשה הוא במטבח" – ומה עם
הסלון והחדרים? מי בדיוק ינקה אותם? אני??

7: מאחורי כל אבא לשלושה ילדים – עומדת
אמא לארבעה ילדים...

8: אשתי אמרה לי: אתה נחמד, חכם, וחיובי,
ויש לך את כל הכלים להצלחה. הם מחכים לך
בכיור...

9: בתכלס, 'פסיכולוג', זה אדם שאתה משלם
לו המון כסף כדי שישאל שאלות – שאשתך
שואלת בחינם...

10: מה השקר שאתם משתמשים בו בשביל
לסיים שיחה – אני למשל: "אני נכנס למעלית,
חוזר אליך"...

1: הדבר היחיד שזול במדינת ישראל – זה חי
אדם!

2: פגיעה ישירה בילה בסביון – ככל הנראה יש
'סוכני ביטוח' נפגעי חרדה...

3: הציעו לי לעשות "ביטוח חיים". שאלתי
את הפקידה מה זה? ענתה לי: אתה עושה את
ה'ביטוח' – ואנחנו עושים את החיים'...

4: אבא, מה זה 'גבר'? גבר זה מי שמשגיח
על משפחתו, על ביתו, דואג לביטחון של כולם,
ושלאף אחד לא יחסר... הבנתי, שאהיה גדול
אני רוצה להיות גבר כמו "אמא"...

5: אם הבעל הוא 'ראש המשפחה' – מה תאמרו
על האשה? האשה – היא הצוואר' שמסובב את
הראש!...

קדושת הצדיקים

| אם אדם הולך עם הצדיק – שום דבר לא דוקר |

וככה האחים הלכו, ככה כתוב בפלח הרימון, האחים הלכו יחפים, ראובן בן 71 תוסיף לו 6 שנים אז 32, בחור בן 32 כמו ראובן הולך יחף כמו קבצן, למה? כי הארץ הייתה קדש קודשים, ארץ ישראל זה אבן השתיה, ארץ ישראל זה נקודת הבריאה ומשם ה' ברא את העולם, עד שמכרו את יוסף היה הכל קדש קודשים, הלכו יחפים, הרגישו את הקדושה, הרגישו את הקדושה כמו שמרגישים את הקדושה בתוך בית המקדש, כל זה היה הקדושה של צדיק האמת, וברגע שמכרו אותו הם הפסיקו להרגיש את הקדושה, פתאום הכל דוקר, הקוצים והברקנים, הלכו על הקוצים כמו הבדואים הולכים על הקוצים, הולכים יחפים, כבר צמח להם עור עבה, לכל הבדואים יש עור עבה בכף הרגל והם דורכים על קוצים ולא מרגישים כלום, האחים בלי עור עבה, יש להם את העור הכי עדין ולא היה דוקר שום דבר, אם אדם הולך עם הצדיק שום דבר לא דוקר, שום דבר לא דוקר אותו, הוא הולך עם הצדיק הקדוש, עם רבינו. (שעור מתשפ"ב)

ויחי שזוה "תהיין לראש יוסף ולקקד נזיר אהיו", יוסף זה הקדקד, יוסף זה הצדיק האמת, את צדיק האמת הם מוכרים ולכן היה רעב שבע שנים, היה שנתיים ואחרי זה היה רעב שבע שנים, היה רעב שבע שנים, היה רעב בכל העולם כי מכרו את יוסף.

ולפני מכירת יוסף הם הלכו בלי נעליים לא כמוכם שאתם הולכים עם נעליים, האחים הלכו בלי נעליים וגם יעקב כי ארץ ישראל זה קדש קודשים, הרגל צריכה לגעת ברצפה, כתוב הרמב"ם אמר שאסור ללכת עם גרביים בבית המקדש, יום כיפור כולם הולכים יחפים לגמרי, בבית המקדש הרגל צריכה לגעת בקרקע הקדושה, במרצפות הקדושות, בשיש הקדוש, לכן הרצפה צריכה להיות משיש ואסור שהאבן תתנדנד, צריכים את כל האבנים לקבוע חזק, לפני יום כיפור צריכים לשפוך הרבה מלט שם שהאבנים יהיו מחוברות טוב לאדמה, כולם הולכים יחפים וגם הכהן הגדול הולך יחף שזה יגע ברצפה.

הילדים הילדים

ללמד את הילדים עם חיות |

להיות גדול הדור, כי שנה שלמה הוא למד את הפרשה, לא שעה בשבוע, למד את כל הפרשה עם הרמב"ן. [ר' חיים קניבסקי, שנה שלמה הוא רק גמר את הפרשה – שנתים, ביום ששי עם כל הפרושים, עד השקיעה, אחרי זה שבת עם הרמב"ן, הכי מעגן שבועלם, יותר מכל הספורים, יותר מ] כל האיפונים, כל ה... וללמד איתם (- עם הילדים) את הפרשה, ומקץ, וחי, ולשאל למה [יעקב אבינו] הוא עושה ככה (- שכל את ידיו), הוא הולך לאט, הוא יכול להגיד ליוסף תביא לי את אפרים בצד ימין ואת מנשה בצד שמאל, למה לעשות ככה? עוד קושיא, [אפשר להגיע] לעוד אלף קשיות, כל זה לדבר עם הילדים, שהילדים יתחילו להרגיש חיות. (מעלות הצדיקים).

הכל צריכים ללמד עם הילדים, כל זה שנה יתה עם ציורים, שיהיה עם חיות. מלמדים אותו, זה לא שנה כלום, שומעים את הרב, אחרי זה הם לא רוצים לבוא לחידר. לא מבינים מדוע? כי זה לא עם חיות, לא עם ציורים! איך שאליעזר עף באויר, שאברהם עף באויר, שמאבר [אחד ממלכי סדום] עף באויר [למרד בקב"ה], להראות להם את כל הרשי. [וכן בלימוד] קצות החשן, כל קצות החשן צריך קדם לראות את המקורות, כי הוא מחבר את כל הסגיות, בתשע כבר נגמר שחרית, עד שבע, עשר שעות. כלם לגמר את הפרשה, כל מה שזכה ר' חיים קניבסקי

קדושת הבית

| אשה שמוסרת את הנפש – היא
יותר גדולה מהאמהות |

מוסרת את הנפש היא יותר גדולה מהאמהות, כי שרה הלכה אחרי אברהם, ורחל ולאה אחרי יעקב, אבל יעל היא מעצמה בלי שאף אחד אמר לה, ויצחק ראה את שרה באהל [אחר פטירתה] מגיל ארבעים [אז נשא את רבקה]. הוא ראה אותה עד גיל מאה שמונים, מאה ארבעים שנה אז הוא זכה לראות את אמה שלו, אבל יעל בלי לראות כלום, כי אם סיסרא היה מתעורר אלפית שניה [כשהתקרבה עם היתד להרגו] היא לא היתה בחיים, אז [לכן] יעל היא זכתה להיות עלי. (מעלות הצדיקים).

תבורך מנשים יעל אשת חבר הקני מנשים באהל תבורך מאן נשים שבאהל שרה רבקה רחל ולאה, [היינו שיעל מבורכת יותר מהאמהות הקדושות].

כשאשה היא קדושה וטהורה, אז היא זוכה להיות [בגלגול הבא] הפהן הגדול, כשאשה יושבת בספקה היא כמו הפהן הגדול, יעל זכתה להתפך מייעל לעלי, והיא באה בגלגול הבא בתור עלי, וחנה היא היתה חבר, [אותיות רחב, שחנה אמרה:] "רחב פי על אויבי" (שמואל א' ב, א), יעל אשת חבר הקני זה גימטריא אברהם יצחק יעקב, שרה רבקה רחל ולאה (680,1), היא זכתה להיות הגימטריא של שרה ורבקה, כי יעל כללה את כל האמהות.

כתוב [נויר כ"ג] שיעל היתה יותר גדולה מהאמהות כי יעל מסרה את הנפש, שאשה

1 נזיר כג, ע"ב

קדושת הגמרא

| להנצל מהמחשבות רעות – רק ע"י הגמרא בעיון |

בלי ש"ס, בלי לחדד את השכל, כתוב בתורה ס"ב, אז אין דע מה שתשיב לאפיקורס, כי אדם מלא מחשבות רעות מהיום שהוא נולד, והוא לא יכול לבער אותם, רק על ידי למוד בעיון, יש תלת גלגלי חללא דמוחא, וזה לא יכול [להתגבר על המחשבות הלא טובות], רק אם זה מתמלא בתורה ותפלה, בתורה וגמרא ולמוד בעיון אדם יכול לנצח את המחשבות הלא טובות. הוא יסע לציון מיליאד פעם, ידפוק את הראש בקיר מיליון, טריליון פעם, הוא לא יכול לטהר את המוח שלו, רק על ידי למוד בעיון. הרב'ה אומר בתורה ק"א ס"ב ועוד תורות. אדם חושב שהוא נהיה ברסלב הוא פטור מלמוד הגמרא. (מעלות הצדיקים).

כתוב בחלין ח' עמוד א': אמר ר' זידא אמר שמואל השוחט בסכין מלבנת מה קודם למה חדודה ללבונה [כלומר שמתה קדם מחד הסכין ואחר כך מקבלת כוזה והשחיטה כשנה] או לבונה לחדודה.

פה יש רמז אדיר, כי כל מי שבא לברסלב אז הוא רוקד על השלחנות, קופץ, פתאום הוא שותה ויסקי או וודקה, למה? כי אין את החדודה, הוא לא מחדד את המוח [בלמוד הגמרא], הוא בא ישר עם התלהבות, עם לבונה, הרב'ה רוצה שתלמדו ירושלמי, תלמדו קצות החשן, תלמדו נתיבות המשפט, אדם

קדושת המידות

| חובת הנסיעה ליוסף הצדיק |

ככה מכפרים על המכירה כי לכל אחד יש חלק במכירה כולנו היינו מעוברים בשבטים בראובן בשמעון בלוי ביהודה היינו מעוברים בכל השבטים בזמן המכירה היו כל הנשמות היו מעורבות במכירת יוסף והיו צריכים להתנגד למכירה ולא התנגדו, היחידי ש... ראובן לא היה במכירה לכן "יחי ראובן ואל ימת" (דברים לג, ו), ראובן הוא חי ראובן עבר את הסמבטיון, שראובן הגיע לסמבטיון הסמבטיון הפסיק לזרוק אבנים ואז הם עברו והם לא יכולים עכשיו לחזור, עכשיו לא יודעים איפה הסמבטיון. (שעור מתשפ"ג)

כל מי שנוסע לשכם יורים עליו אין אחד שלא יורים עליו כל אחד יורים עליו אפילו שנוסעים כל יום אבל יורים עליהם הם נוסעים לא אכפת להם יורים עליהם לא יורים הם יודעים שיוסף הצדיק שומר מגן.

יוסף הצדיק יש לו את הכוח הכי גדול מכל הצדיקים יוסף הצדיק זה השלמות זה עת הזמיר הגיע קול התור נשמע בארצנו, הניצנים נראו בארץ זה יוסף הצדיק, יוסף הצדיק חי וקיים אנחנו חייבים לנסוע אליו כל יום לנסוע אליו חייבים, יוסף רואה אותנו שומע אותנו

